

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY
KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

OBSAH ČÍSLA 2/2023

Editorial ...	3
Nová docentka UKF ...	3
Docentka Tünde Juríková: Úspechy vo vede ma tešia a posúvajú dopredu ...	4
Detská letná akadémia na Ústave romologických štúdií ...	7
Cyrilo-metodské putovanie a konferencia ...	8
Publikuje v zahraničí ...	9
Objavili 6 000 rokov starú osadu ...	10
Medzinárodná letná škola s lektormi UKF ...	11
Profesor UKF medzi najlepšimi autormi ...	11
Kvalita a estetika priestorov je pre UKF prioritou ...	12
Európski geografi v Barcelone ...	14
DIDFYZ 2023 ...	15
Otvorili sme nový akademický rok 2023/2024 ...	16
Inaugurácia nového dekana a Ceny rektora UKF ...	18
Uvítanie prvkov ...	20
Naša univerzita má nových profesorov ...	22
Cena rektora UKF ...	22
Navštívili Rím ...	23
Film študentov a absolventov UKF na Cineame ...	24
O spirituálnej literatúre ...	27
Okrúhle jubileum FPVaI ...	28
Cena doktorandke z Katedry matematiky ...	29
ESWOCHY ...	29
Agrofilm 2023 ...	30
Post SPOT projektové stretnutie ...	32
Naša univerzita na madridskom kongrese ...	33
UKF v európskej sieti univerzít SOCNET 98 ...	34
Filozofia ako prekračovanie hraníc ...	35
Katedra cestovného ruchu má 10 rokov ...	35
Na Októberfeste asi dvetisíc návštevníkov ...	36
V duchu inklúzie ...	37
Navždy nás opustil profesor Karol Felix ...	38
30 rokov Filozofickej fakulty UKF ...	39
Ceny dekana FF UKF 2023 ...	40
Študentov bavili aj Horkýže Slíže ...	42
Cena NSK pre docenta Jána Tirpáka ...	43
Ocenili našu absolventku ...	43
Týždeň vedy a techniky s podujatiami UKF ...	44
Prednáška o plastoch školákov zaujala ...	44
Univerzitná kvapka krvi ...	45
Rektor UKF ocenil 12 výnimočných študentov ...	46
Úspechy univerzity v medzinárodnej sieti EMT ...	48
Fakulta stredoeurópskych štúdií oslávila 20 rokov ...	49
Konfrontácie ako symbióza umení ...	49
UKF na veľtrhoch a výstavách o vzdelávaní ...	50
Informačný Erasmus+ seminár zaujal ...	51
Na výstavu s mobilom ...	52
Vyšla publikácia k 30. výročiu FPVaI ...	54
Krásne jubileum profesora Štefana Hrašku ...	55
Zažili univerzitu na vlastnej koži ...	56
Čestný doktorát profesorovi Tomášovi Kozíkovi ...	59

Tiráž

Náš čas • periodikum Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
 • ročník 27 • február 2024
 • číslo 2 (167)
 • vydáva: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 1, 949 01, Nitra
 • Časopis je zdarma rozširovaný na akademickej pôde
 • Registrovaný je na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 1260/08
 • ISSN 1338 – 3272
 • IČO vydavateľa - IČO 00 157 716
 • Periodicita: 2 čísla ročne
 • Náklad: 400 ks

Výkonná redaktorka: Ing. Jana Černáková • technická redaktorka: Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová
 • grafická úprava, sadzba a fotografie: Lubo Balko (LB)
 • Tel.: 037/6408 030
 • e-mail: jcernakova@ukf.sk, tpalkovicova@ukf.sk, lbalko@ukf.sk

Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu zaslaných textov. Články, ich časti a fotografie je možné ďalej používať len so súhlasom redakcie.

• Obálka: DOD23 na FSVaZ, foto: LB

EDITORIAL

Vážená akademická obec, milí kolegovia a študenti

Nedávno sme otvorili nový akademický rok 2023/2024, ktorý je v poradí už 65. akademickým rokom v histórii našej univerzity. Tolko rokov úspešnej tradície a aktuálne vyše 7-tisíc študentov je dôkazom toho, že Univerzita Konštantína Filozofa svoju existenciu a fungovanie stavia na pevných základoch kvality a atraktívnosti vysokoškolského vzdelávania v úzkej nadväznosti na výsledky svojej vedeckej, výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti, akceptované aj v zahraničí. Aktuálnosť a atraktívnosť vzdelávania na UKF kvalitatívne podmieňuje aj rastúci trend najhodnotnejších vedeckých výstupov v indexovaných vedeckých periodikách a účasť expertov UKF na prestížnych medzinárodných vedeckých podujatiach.

Nevyhnutnou podmienkou kvality vysokoškolského vzdelávania a ostatných akademických aktivít na našej univerzite je napĺňanie štandardov Vnútrného systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania. V tejto súvislosti musím spomenúť proces akreditácie,

ktorým UKF v Nitre prešla koncom júna 2023, kedy Vnútrný systém kvality univerzity hodnotila pracovná skupina Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo SR.

Pracovná skupina konštatovala, že vnútorný systém a jeho implementácia je v súlade so štandardmi pre vnútorný systém a neidentifikovala nedostatky, ktoré by implikovali uloženie opravných opatrení. Navrhla univerzite niekoľko odporúčaní pre ďalšie zlepšenie nastavenia a implementácie Vnútrného systému zabezpečovania kvality. Pracovná skupina ocenila kvalitu sebahodnotenia a spoluprácu s praxou, ktorú počas návštevy oceňovali tak študenti, ako aj zamestnávateľia.

Hodnotenie akreditačnej agentúry je pre univerzitu a jej štruktúrne súčasti zároveň výzvou pre prijímanie ďalších rozhodnutí smerujúcich k udržiavaniu a zvyšovaniu kvality vysokoškolského vzdelávania.

Prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.,
 rektor UKF v Nitre,
 foto: Lubo Balko

BLAHOŽELÁME

NOVÁ DOCENTKA UKF

Rektor UKF prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., 29. novembra 2023 vymenoval Mgr. Zuzanu Sándorovú, PhD., zamestnankyňu Katedry anglického jazyka a kultúry Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, za docentku v odbore habilitačného konania a inauguračného konania odborová didaktika.

Slávnostné odovzdanie dekrétu o udelení vedecko-pedagogického titulu docent Mgr. Zuzane Sándorovej, PhD., sa uskutočnilo za účasti ďalších zástupcov vedenia našej univerzity - prof. RNDr. Márie Bauerovej, PhD., prorektorky pre vedeckovýskumnú činnosť UKF v Nitre a doc. PaedDr. Gáboru Pintesa, PhD., dekana Pedagogickej fakulty.

Ing. Gabriela Sarovová,
 R – Oddelenie pre vedeckovýskumnú činnosť,
 foto: Lubo Balko

Docentka Tünde Juríková: ÚSPECHY VO VEDE MA TEŠIA A POSÚVAJÚ DOPREDU

Vo výskumnej práci sa venuje výchove k zdraviu aj biologicky aktívnym látkam najmä v záhradných produktoch a ich vzťahu k zdraviu. Počas covidového obdobia sa zamerala na skúmanie životného štýlu detí, v ktorom sa prejavilo niekoľko negatívnych trendov.

Docentka Tünde Juríková patrí k osobnostiam našej univerzity, ktorej vedecké práce sa zaraďujú k najcitovanejším v indexovaných vedeckých časopisoch. S hodnotou H-indexu v databázach WOS a Scopus patrí k popredným autorom publikácií z Univerzity Konštantína Filozofa. Je zamestnankyňou Ústavu pre vzdelávanie pedagógov na Fakulte stredo európskych štúdií UKF v Nitre a v rámci vedeckého zamerania sa venuje výskumu bioaktívnych látok vo vzťahu k antioxidačnej aktivite plodov a zdravej životospráve vo vzťahu k stravovacím návykom školákov.

To, že predmet jej výskumu tvoria spomínané oblasti, nie je náhodné. Nasmerovali ju k nim láska k prírode a z nej vyplývajúce záujmy, ktoré sa pre ňu stali určujúcimi pri výbere svojho vzdelania a profesijnej orientácie.

OD DETSTVA CHCELA BYŤ UČITEĽKOU

Rodným mestom doc. RNDr. Tünde Juríkovej, PhD., sú Nové Zámky, tu vyrastala aj študovala na základnej a strednej škole. Už ako malé dieťa chcela byť učiteľkou, chcela učiť deti v materskej škole a na 1. stupni základnej školy.

„Osud to zariadil tak, že učiteľkou som sa stala, no vybrala som si kombináciu biológie s chémiou. Tieto predmety spolu s matematikou a fyzikou patrili medzi moje obľúbené predmety na gymnáziu. Všetky istým spôsobom spolu súvisia a mňa vždy zaujímalo hľadanie vzťahov, riešenie problémov a súvislostí,“ vysvetľuje docentka Tünde Juríková.

„A prečo biológia? K prírode som inklinovala odmala, k láske k nej ma viedli

rodičia. Síce som vyrastala v paneláku, no väčšinu času som trávila na dedine u starej mamy, kde som pozorovala rastliny a živočíchy, čo ma bavilo a naplňalo. Navyše, môj otec ma veľmi často brával do prírody a naučil ma veľmi veľa, a tým u mňa vybudoval silný vzťah k prírode.“

Fakt, že si na stredoškolské štúdium vybrala doc. Juríková gymnázium, bolo logické. Ako vraví, nasmeroval ju k tomu jasný cieľ - vyštudovať vysokú školu a v tých časoch bolo gymnázium najlepšou možnosťou a spôsobom, ako to dosiahnuť.

Po absolvovaní gymnázia v Nových Zámkoch sa rozhodla študovať na vtedajšej Vysoké škole pedagogickej v Nitre – aprobáciu biológia a chémie. „Vybrala som si ju preto, lebo som sa chcela stať učiteľkou a navyše, Nitra bola blízko môjho rodného mesta. Na všetkých pedagógov spomínam len v dobrom, všetci mi dali niečo do života a obohatili môj pohľad na svet,“ konštatuje docentka Juríková.

„Naša univerzita mi dala veľa nielen po odbornej, ale aj ľudskej stránke, poskytla mi rozhľad a hlavne počas štúdia som dospela, lebo som sa musela starať sama o seba a prevzala som za smerovanie svojho života zodpovednosť.“

DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM NA UKF

Keďže po absolvovaní druhého stupňa vysokej školy mala záujem pokračovať v štúdiách, podala si prihlášku na doktorandské štúdium biológie na UKF, na ktoré bola po úspešnom pohovore prijatá v roku 2000. Počas doktorandského štúdia absolvovala početné študijné pobyty v Českej republike, napríklad na Mendelovej univerzite v Brne, kde sa konkrétne venovala metodike stanovovania bioaktívnych látok, najmä polyfenolov HPLC metódou.

„Po ukončení doktorandského štúdia v roku 2003 som dva roky pôsobila na Základnej škole v Beladiciach a na Gymnáziu vo Vrábľoch. Po založení Fakulty stredo európskych štúdií v novembri 2004 som bola prijatá na Ústav pre vzde-

lávania pedagógov, kde pôsobím dodnes ako vysokoškolský pedagóg,“ hovorí naša kolegyňa, ktorá sa popri pedagogickej aktivite, samozrejme, venuje aj tvorivej činnosti – výskumu a publikačnej činnosti.

„Prakticky učím všetky ročníky študentov, resp. v každom ročníku mám nejaký predmet, pretože vyučujem jednak v rámci biológie predmety botanického smerovania a jednak na Fakulte stredo európskych štúdií predmety súvisiace s výchovou k zdraviu a zdravému životnému štýlu, resp. prírodovedu. Vyučujem predmety ako Anatómia a morfológia rastlín, Systematická botanika, Flóristika a faunisticky významné lokality Slovenska, Liečivé rastliny, Agrológia a Úvod do špeciálnej botaniky. Som rada, že učím, ale zároveň ako vedecká pracovníčka sa vždy môžem niečo nové naučiť, čo ma posúva dopredu,“ doplnila doc. Juríková.

SKÚMA ŽIVOTNÝ ŠTÝL DETÍ

Ako vraví, zostala verná tomu, čo vyštudovala, a tak sa vo svojej výskumnej práci venuje biologicky aktívnym látkam najmä v záhradných produktoch a ich vzťahu k zdraviu, no pôsobí aj v oblasti výchovy k zdraviu. „Tu sa zaoberám výskumom životného štýlu detí aj kompetenciami učiteľa, resp. inovatívnymi metódami, ktorými by sa dala výchova k zdraviu včleniť do výchovno-vzdelávacieho procesu v materských školách a na 1. stupni základných škôl,“ vysvetlila docentka s tým, že výsledky jej výskumnej činnosti sú využiteľné v pedagogickej práci učiteľov.

Výskumná činnosť docentky Juríkovej má dva nosné piliere – a to výskum biologicky aktívnych látok, predovšet-

Exkurzia predškolákov v rámci projektu
V zdravom tele zdravý duch Nitrianskej komunitnej nadácie.
Z Ústavu pre vzdelávanie pedagógov FSŠ UKF deti sprevádzali zodpovedná riešiteľka projektu
doc. Juríková a spoluriešiteľia Dr. Viczayová a Dr. Balla. Foto: archív FSŠ

ších detí.“ Odborníčka zdôraznila, že je potrebné, aby sa tieto aktivity vykonávali systematicky a správne inkorporované do vyučovacích predmetov, nakoľko na Slovensku nie je vytvorený samostatný povinný predmet Výchova k zdraviu a zdravému životnému štýlu. Momentálne na Ústave pre vzdelávanie pedagógov FŠŠ riešia projekt KEGA, zameraný na túto problematiku, s názvom Inovatívne vzdelávacie materiály s dôrazom na výchovu k zdraviu a environmentálnu výchovu žiakov 3. a 4. ročníka ZŠ.

VÁŽI SI KAŽDÉ OCENENIE

Ako sme už spomínali, docentka Juríková patrí k najčastejšie citovaným výskumníkom UKF v indexovaných databázach. Ako naša kolegyňa s úsmevom priznala, svoj H-index sleduje len z času na čas, ale určite ju teší, že sú jej výskumné práce sledované a aj citované širokou odbornou verejnosťou. Napĺňa ju to pocitom, že má zmysel robiť to, čomu sa venuje a pokračovať vo vedeckej práci. Má radosť z každej publikácie, ktorú sa jej podarí uverejniť, ale predovšetkým z článkov, ktoré jej vyjdú v renomovaných zahraničných odborných časopisoch.

„Nesmierne si vážim aj ocenenia, ktoré som dostala - Ceny rektora za odborné publikácie, projekt či za medzinárodné uznávanú publikačnú činnosť. Za svoje úspechy, ktoré som dosiahla, môžem vďačiť spolupráci s doc. Ing. Otakarom Ropom, Ph.D., ktorý už, žiaľ, nie je medzi nami, ale aj spolupráci s prof. Ing. Jiřím Mlčekom, Ph.D., z Technologickej fakulty Univerzity Tomáše Bati v Zlíne, doc. Ing. Jiřím Sochorom, Ph.D., z Mendelovej univerzity v Brne a s ďalšími kolegami z SPU v Nitre. No nesmiem zabudnúť ani na podporu mojich rodičov a mojej rodiny, ktorí vždy stáli po mojom boku a aj na moju dcérku, ktorá je zdrojom inšpirácie a energie v mojej práci,“ prezradila doc. Tünde Juríková.

Prvé ocenenie – Cenu dekana FPV – získala hneď po ukončení magisterského štúdia v roku 2000 za vynikajúce študijné výsledky a vedecko-výskumnú činnosť. V rokoch 2010 a 2012 získala Cenu rektora v rámci kategórie učebnice a knižné publikácie, v roku 2022 ocenenie za projektovú činnosť a v rokoch 2011 – 2022 bola viackrát ocenená aj za mimoriadnu publikačnú činnosť akceptovanú v zahraničí.

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko,
archív FŠŠ

kým polyfenolov, a stanovenie antioxi-dačnej aktivity v plodoch rastlín. „Zameriavam sa skôr na menej známe druhy ovocia, ako aj zabudnuté a často v prírode prehliadané druhy rastlín. Druhou časťou skôr výskumu orientovaného na deti predškolského a mladšieho školského veku sú stravovacie návyky vrátane pohybu, spánku a psychohygieny,“ objasňuje doc. Juríková. „To, že je nevyhnutné venovať sa týmto atribútom zdravia, dokazuje

aj skutočnosť, že počas covidového obdobia hmotnosť detí vo veku 6 – 10 rokov priemerne vzrástla o 0,5 kg a rovnako negatívnym trendom je aj zvýšený príjem sladkostí a slaných pokrmov o jednu tretinu. Tento negatívny trend je potrebné, samozrejme, zvrátiť, a preto sa v projektovej činnosti venujeme práve zavedeniu takých aktivít do vyučovacieho procesu, ktoré napomáhajú upevňovať všetky atribúty zdravého životného štýlu na-

DETSKÁ LETNÁ AKADÉMIA NA ÚSTAVE ROMOLOGICKÝCH ŠTÚDIÍ

Absolvovali prednášky aj motivačné rozhovory s vysokoškolskými učiteľmi ÚRŠ. Spoznali sa navzájom, spoznali prvky rómskej identity, posilnili si sebadôveru a zažili univerzitný život.

Letné dni deťom žijúcim v sociálne znevýhodnenom prostredí spestril Ústav romologických štúdií Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva (FSVaZ) UKF v spolupráci s bývalým študentom sociálnej

Deti absolvovali prednášky, sebapoznávacie aktivity a motivačné rozhovory s vysokoškolskými učiteľmi ÚRŠ. Spoznali sa navzájom, spoznali prvky rómskej identity, posilnili si sebadôveru a zažili

univerzitný život. V priestoroch Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF mali „naozajstnú“ slávnostnú promóciu a z rúk riaditeľky Ústavu romologických štúdií doc. Juriny Rusnákovej, PhD., si prevzali diplomy osvedčujúce absolvovanie Detskej letnej akadémie.

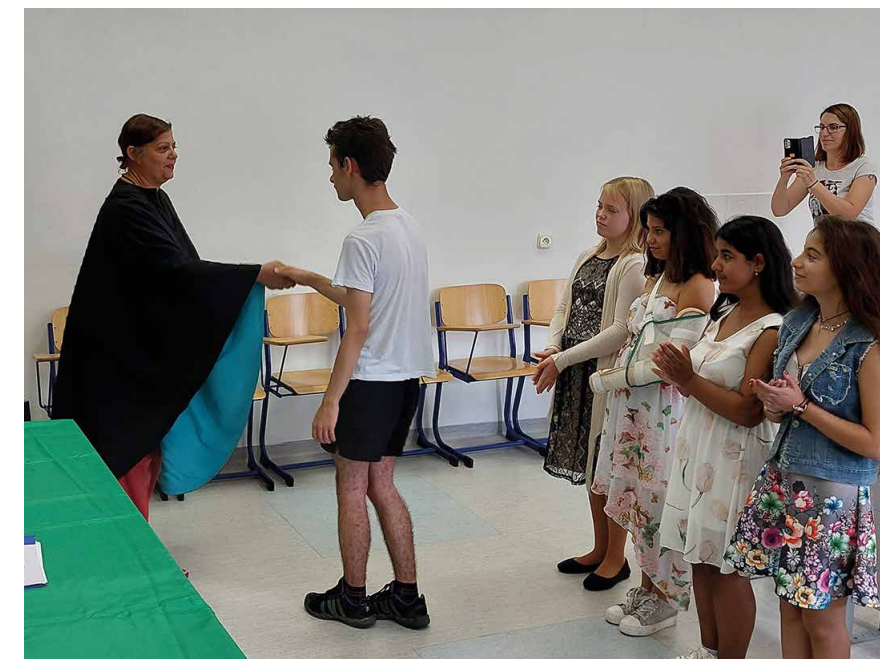
Veríme, že deťom zostanú zážitky z Detskej letnej akadémie dlho v pamäti a budú pre ne povzbudením. Ďakujeme všetkým zúčastneným a spoluorganizátorom - PhDr. Radoslavovi Tóthovi, PhD., zamestnankyniam komunitných centier v Bátovciach, Pukanci a Tekovských Lužanoch a Tekovskej knižnici v Leviciach.

PhDr. Miroslava Čerešníková, PhD.,
FSVaZ - Ústav romologických štúdií,
foto: Mgr. Lucia Joštová,
Stanislav Chovanec, FSVaZ – Dekanát

práce – absolventom FSVaZ PhDr. Radoslavom Tóthom, PhD. Vďaka jeho osobnej angažovanosti mohlo počas troch letných dní 2023 absolvovať Detskú letnú akadémiu 12 detí vo veku 9 až 13 rokov, ktoré kvôli životu v sociálne vylúčenom prostredí majú len málo možností spoznávať vzdialenejšie miesta svojho okresu a kraja a zúčastňovať sa detských aktivít.

PhDr. Radoslav Tóth, PhD., na otázku, čo ho viedlo k myšlienke osloviť pre spoluprácu Ústav romologických štúdií a spoluorganizovať akadémiu, povedal: „Sám som pracoval v komunitnom centre a poznám životnú situáciu detí žijúcich v chudobe a vylúčení. Dať im možnosť byť na pár dní súčasťou univerzity, zažiť stretnutia so zaujímavými ľuďmi a zažiť prijatie môže byť pre ne životná skúsenosť, ktorá im dá silu učiť sa a chcieť študovať. Možno aj na mojej alma mater“.

CYRILO-METODSKÉ PUTOVANIE A KONFERENCIA

Riaditeľ Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda FF UKF Peter Ivanič v príhovore predstavil geografický rozmer misijnej cesty vierozvestcov na Velkú Moravu. Bola dlhá vyše 2 500 km a trvala minimálne 56 dní.

Počas slávností Nitra, milá Nitra 2023 sa už po siedmykrát konalo Cyrilo-metodské putovanie z Dražoviec cez Zobor na Nitriansky hrad, ktoré prebehlo už na certifikovanej trase Cyrilo-metodskej cesty – kultúrnej cesty Rady Európy (od roku 2021). Spoluorganizátormi podujatia boli Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda (ÚKM) a Katedra archeológie Filozofickej fakulty (FF) UKF. Putovanie sa konalo 3. júla, zhruba 60 pútnikov – od detí až po tých skôr narodených – sa vydalo na cestu, ktorá začína pri Kostole sv. Michala Archanjela v Dražovciach.

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

OD KOSTOLA SV. MICHALA ARCHANJELA NA NITRIANSKY HRAD

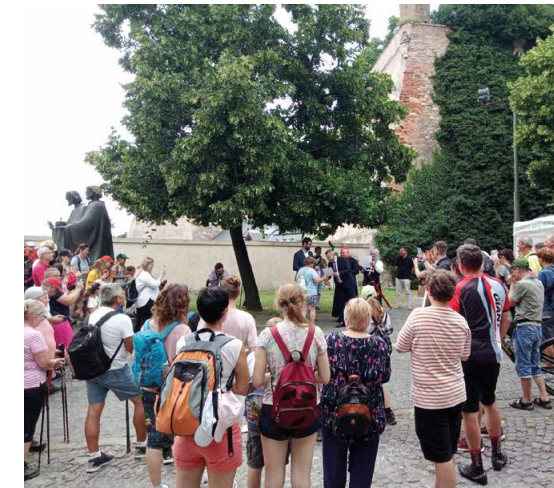
Moderátorom začiatku i konca putovania bol pracovník odboru kultúry Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) a hovorca Nitrianskeho biskupstva ThDr. Tibor Ujlacký, PhD., ktorý uviedol aj riaditeľa ÚKM na FF UKF v Nitre prof. PhDr. Petra Ivaniča, PhD., vystupujúceho s úvodným príhovorom. Ťažiskom jeho prejavu o misijnej ceste solúnskych bratov na Velkú Moravu bolo predstavenie geografického rozmeru danej cesty, dlhej vyše 2 500 km a trvajúcej minimálne 56 dní.

Doc. Mgr. Martin Husár, PhD., tiež na začiatku púte predstavil tematické banner, ktoré pre začiatok Cyrilo-metodského putovania vytvorili študentky Katedry archeológie FF UKF Pavla Drozdíková, Lenka Tujvelová a Lucia Kotianová. Vytvorili ich v 1. ročníku magisterského študijného programu archeológia v rámci predmetu Slovania a kresťanské misie. Uvedený predmet Martin Husár prednášal a viedol k nemu aj semináre. Ďalšou zastávkou bol Areál Zoborského kláštora, kde pútnikov v rámci sprístupnenej kláštornej eremitiky sprevádzal PhDr. Pavel Žebrák s výkla-

dom o histórii kláštora a života v ňom. Pútnici sa potom vydali k areálu kasární na Martinskom vrchu – do Archeoparku Nitra a depozitárov Archeologického ústavu SAV v Nitre. Pútnici počas cesty získavali pečiatky, ktoré im na poslednej zastávke na Nitrianskom hrade umožnili prijať z rúk nitrianskeho biskupa J. E. Mons. Viliama Judáka, primátora Nitry Mareka Hattasa a predsedu NSK Branislava Becíka certifikát o absolvovaní trasy spolu so spoločenskou hrou o NSK.

ÚČASTNÍCI ZO SIEDMICH KRAJÍN

V Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre sa 4. júla 2023 uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia Reflexia cyrilo-metodskej tradície v 20. storočí, jedným z jej spoluorganizátorov bol aj ÚKM FF UKF. Zúčastnili sa jej historici, teológovia, jazykovedci, literárni vedci, architekti a politológovia zo Slovenska, Česka, Severného Macedónska, Bulharska, Chorvátska a Poľska. Konferencia sa konala v rámci osláv 1 160. výročia príchodu misie solúnskych bratov na Velkú Moravu a 1150. výročia ustanovenia sv. Metoda na arcibiskupský stolec v Panónii a Morave pápežom Hadriánom II. (867

– 872). Na konferencii vystúpili pracovníci ÚKM s príspevkami Z dejín Apoštola sv. Cyrila a Metoda pod ochranou bl. Panny Márie do roku 1914 (Peter Ivanič – Martin Hetényi) a Sv. Kliment Rímsky a reflexia jeho osoby a diela v pápežských dokumentoch 20. storočia (Martin Husár).

Doc. Mgr. Martin Husár, PhD.,
FF – Ústav pre výskum kultúrneho
dedičstva Konštantína a Metoda,
foto: doc. Mgr. Martin Husár, PhD.,
prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD., FF – ÚKM

ÚSPECH

PUBLIKUJE V ZAHRANIČÍ

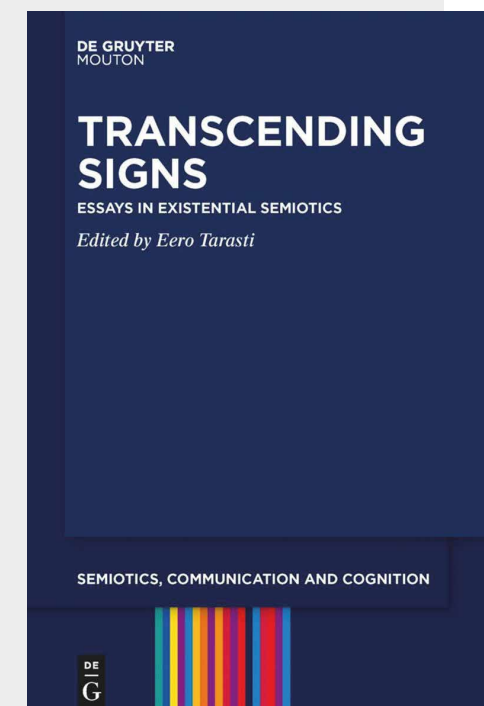
Vedecké štúdie prof. PhDr. Júliusa Fujaka, PhD., z Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF UKF z oblasti výskumu existenciálnej semiotiky sa stali súčasťou významných medzinárodných kolektívnych prác vydaných v prestížnych zahraničných vydavateľstvách.

Vo Walter de Gruyter GmbH - Berlín/Boston vyšla viac než tisícstranová kniha/kompendium textov rôznych semiotikov z celého sveta - Eero Tarasti (Ed.): Transcending Signs. Essays in Existential Semiotics (2023), ktorého súčasťou je Fujakov text Existential semiotics and correlativity of (non-conventional) music. Personal retrospection. Zároveň

v jednom z najväčších francúzskych vydavateľstiev L' Harmattan v Paríži vyšlo veľké kolektívne štvorzväzkové knižné dielo Amir Biglari (Ed.): Open Semiotics (2023; 2004 strán), obsahujúce štúdie až 178 autorov z 58 krajín celého sveta, vrátane textu prof. Fujaka For an extension of existential semiotics on music, ktorý je publikovaný vo Volume 3 - Texts, Images (v sekcii Semiotics and Music).

Obidve štúdie sú autorovými výstupmi v rámci jeho dlhodobého zapojenia do širokospektrálneho projektu Musical Signification Project, ktorý vedie spomínaný Prof. Eero Tarasti.

FF – ÚMKTKE,
foto: archív J. F.

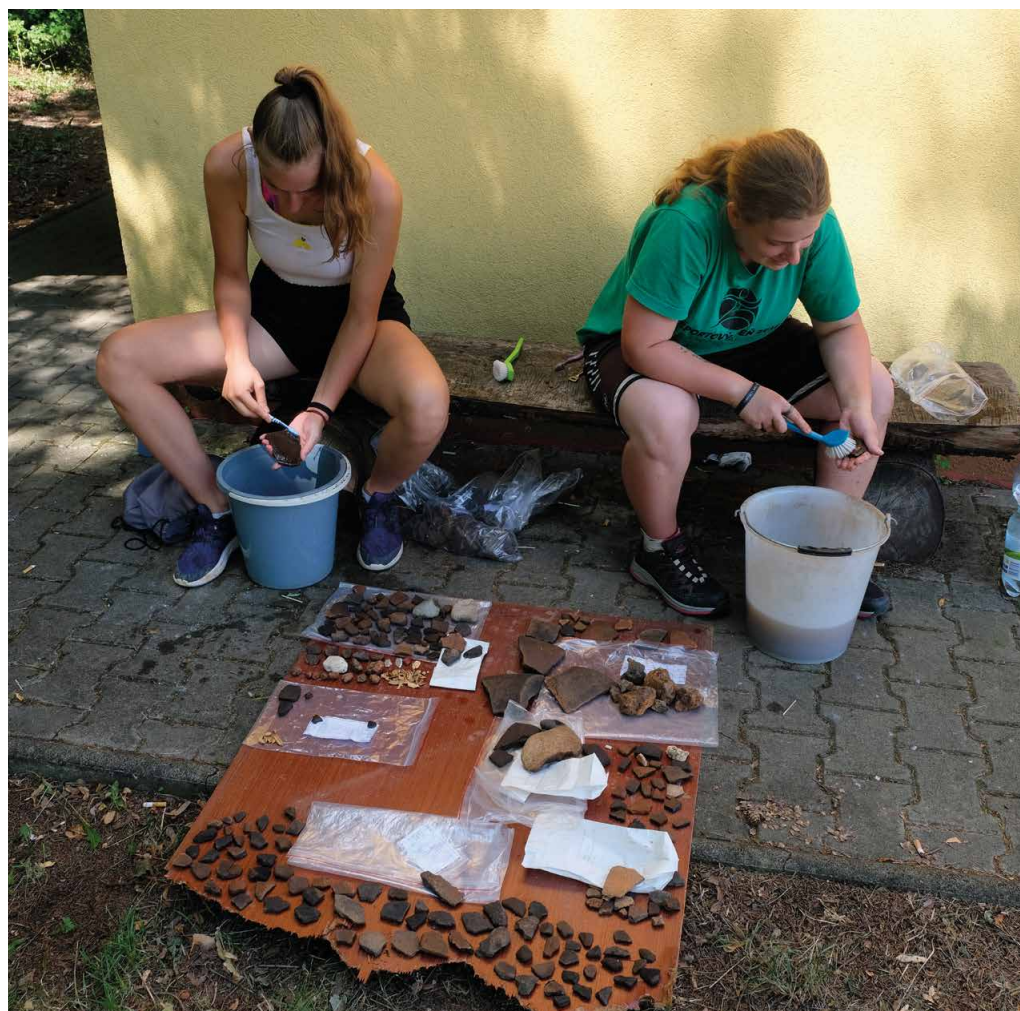

OBJAVILI 6000 ROKOV STARÚ OSADU

Katedra archeológie FF UKF počas leta 2023 realizovala archeologický výskum na vedecké a dokumentačné účely v lokalite Dudince – Pod Gestencom v okrese Krupina. Archeológmi v teréne boli prof. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD., (vedúca výskumu), Mgr. Katarína Šimunková, PhD., (odborná asistentka), doktorand katedry a 8 študenti bakalárskeho študijného programu archeológia.

V parku Kúpeľov Dudince, ktoré o výskum prejavili záujem a v plnej miere ho podporili, sme objavili pozostatky pravekej osady z lengyelského kultúrneho okruhu s nálezmi/importmi aj z bodrogkeresztúrskej kultúry. V rámci absolútnej chronológie ide o obdobie asi 4 000 rokov pred Kristom.

Skúmané boli dve sondy v celkovom rozsahu 50 m². Zdokumentované boli sídelné objekty, odpadové jamy, hliníky a zásobnica, na dne ktorej bolo objavené aj kostrovo pochované dieťa (vo veku približ-

ne 1 roka) v skrčenej polohe. Na polohe môžeme konštatovať bohaté a rozsiahle osídlenie, na čo poukazuje množstvo objavených keramických fragmentov, štiepaná

industria, mazanica, zvieracie kosti, ako aj skelet dieťaťa. Nálezy budú ďalej spracované na pracoviskách Katedry archeológie UKF. Výskum bol realizovaný v rámci

projektu VEGA 2/0031/23 a s podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

Prof. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD., FF – Katedra archeológie, foto: autorka

MEDZINÁRODNÁ LETNÁ ŠKOLA S LEKTORMI UKF

Letná škola o vyučovaní matematiky patrí medzi najprestížnejšie. Tento rok bola organizovaná s podporou projektu Erasmus+ ICSE Academy na Freudenthalovom inštitúte pre vyučovanie mate-

matiky a prírodovedných predmetov pri Univerzite v holandskom Utrechte v dňoch 21. – 25. augusta 2023 ako letná škola o vyučovaní STEM predmetov. Letnej školy sa zúčastnilo 50 účastníkov zo všetkých svetadielov. Boli medzi nimi budúci učitelia a učiteľia z praxe pre všetky stupne vzdelávania, ale aj vzdelávatelia učiteľov a didaktici matematiky a prírodovedných predmetov.

Janka Medová z Katedry matematiky a Martin Čápay z Katedry informatiky sa letnej školy zúčastnili ako lektori a spolu-podielali sa na troch workshopoch.

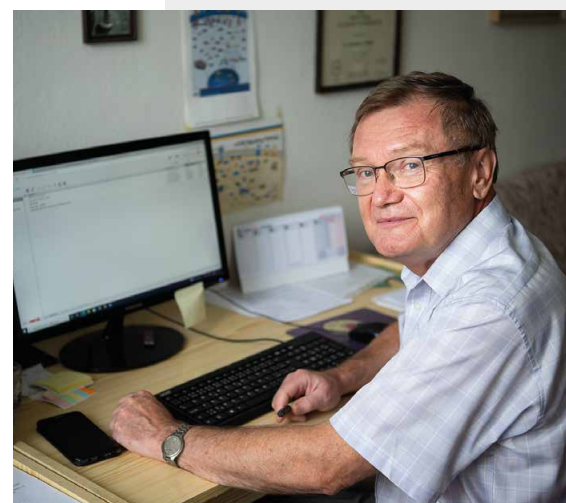
Janka Medová viedla ukážku matematickej prechádzky s aplikáciou MathCityMap. Martin Čápay, Janka Medová a Sylvia van Borkulo z Freudenthalovho inštitútu realizovali workshop o informatickom myslení, na ktorom ukázali, ako ho rozvíjať bez počítača, tzv. unplugged, pri riešení matematických úloh, pri práci v prostredí COLETTE a s pomocou BBC micro:bit. Janka Medová spolu s Rógiom Bosom ukázali účastníkom vybrané úlohy zo súťaže Matematický B-deň a ich

potenciál pri matematickom skúmaní a bádateľsky orientovanom vyučovaní matematiky. Záver patril prezentovaniu prác účastníkov letnej školy.

Doc. PaedDr. Janka Medová, PhD., FPVai – Katedra matematiky, foto: Mgr. Martin Čápay, PhD., FPVai – Katedra informatiky

PROFESOR UKF MEDZI NAJLEPŠÍMI AUTORMI

Prof. RNDr. Alexander Sirotkin, DrSc., z Katedry zoológie a antropológie FPVai UKF sa umiestnil na 217. mieste v rebríčku tzv. kompozitného (zloženého) citačného indexu (c-skóre) za celoživotné obdobie v pododbore Dairy & Animal Science, zverejnenom 4. októbra 2023. V tomto pododbore bolo hodnotených spolu 65 270 autorov. Zložený citačný index sa počíta ako súčet šiestich komponentov, pričom jednotlivé komponenty zahŕňajú napríklad celkový počet citácií v danom roku na všetky publikácie konkrétného autora, počet spoluautorov daného autorského príspevku alebo pozíciu autora v zozname autorov, či H-index. Databáza štandardizovaných citačných ukazovateľov využí-

va údaje databázy Scopus, poskytnuté spoločnosťou Elsevier. Obsahuje rebríček autorov, ktorí patria medzi 100 000 najlepších vo všetkých oblastiach podľa zloženého citačného indexu a tiež autorov, ktorí síce nie sú v najlepšej stotisícke, no napriek tomu patria medzi 2 % najlepších vedcov vo svojej hlavnej pododbovej disciplíne. Hodnotení sú len autori s minimálne piatimi publikovanými prácami. Prof. Sirotkin sa v celkovom hodnotení naprieč všetkými odbormi umiestnil na 88 143. mieste.

Prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD., FPVai – prodekan pre vedu a výskum, zdroj: Ioannidis, John P.A. (2023), "October 2023 data-update for „Updated science-wide author databases of standardized citation indicators“", Elsevier Data Repository, V6, doi: 10.17632/btchxktzyw.6, foto: Lubo Balko

KVALITA A ESTETIKA PRIESTOROV JE PRE UKF PRIORITOU

Investície univerzity sa orientujú najmä na skvalitnenie ubytovacích podmienok v študentských domovoch a na estetiku a funkčnosť ich exteriérových úprav.

425-tisíc eur je financovaných z dotácie zo štátneho rozpočtu a 739-tisíc eur z vlastných zdrojov UKF. Predpoklad ukončenia stavebných prác je v marci 2024. Zhotoviteľom stavebných prác je Xenex, s.r.o., Žilina. Počíta sa aj s kompletnou výmenou interiérového vybavenia. Od akademického roka 2024/2025 by mohol byť blok H uvedený do kompletnej prevádzky,“ hovorí Ing. Ľubica Ehrenholdová.

„Čiastočná výmena nábytku sa uskutočnila aj v blokoch A a B študentského domova Zobor – presunmi novšieho vybavenia z bloku H. V rámci úprav okolia študentských domovov UKF sa pripravuje vybudovanie stojiska polopodzemných kontajnerov pri internáte Nitra, čo bude mať vplyv nielen na estetiku areálu, ale aj priamy dopad na efektívnejšie a ekologickejšie nakladanie s odpadmi.“

POMOHOL PROJEKT ZELENEJ UNIVERZITY

K existujúcim internátom UKF v Nitre (Zobor a Nitra) v akademickom roku 2021/2022 pribudol nový Študentský domov Brezový háj, slávnostne bol otvorený 20. septembra 2021. Posledná etapa jeho rekonštrukcie prebiehala od augusta 2019 do augusta 2021, stavebné úpravy boli kofinancované z projektu Zníženie energetickej náročnosti budov UKF v Nitre.

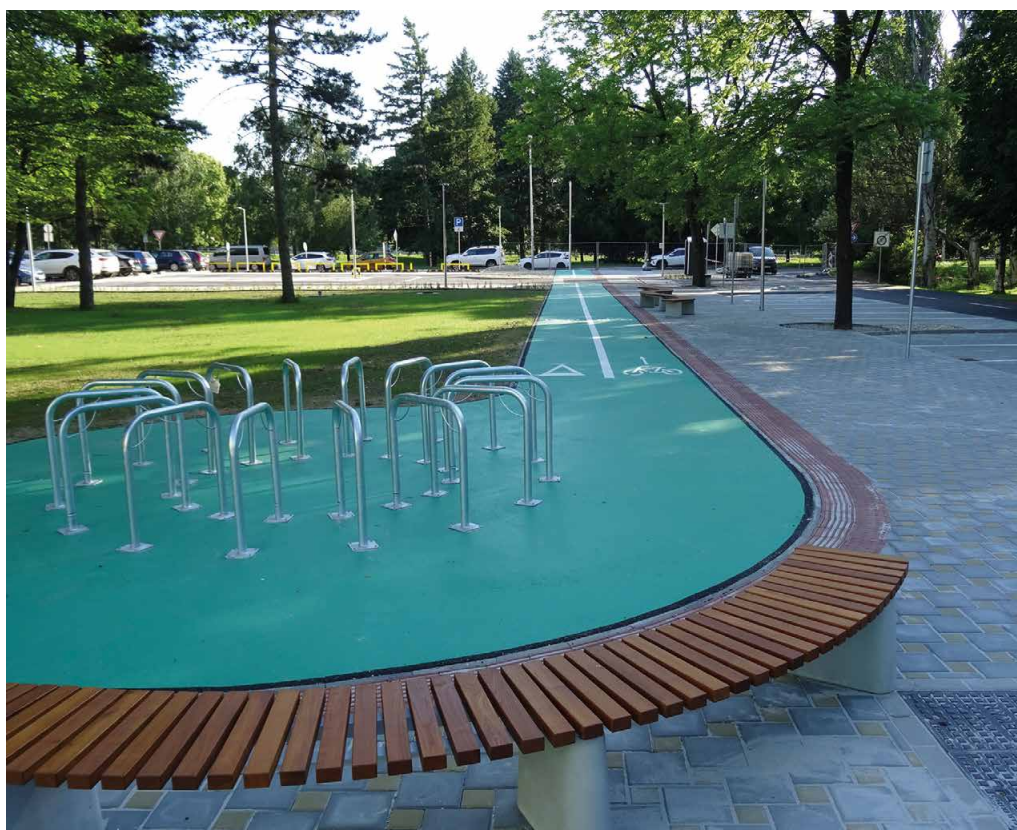
V súlade s potrebou skvalitňovania a modernizovania priestorov pre výučbu, ubytovanie i spoločenský život svojich študentov Univerzita Konštantína Filozofa realizovala viac investičných akcií.

V júli 2022 sa skončila realizácia exteriérových úprav v areáli UKF na Dražovskej 4 na Zobore v hodnote 455 756 € s DPH, v máji 2023 sa ukončili exteriérové úpravy v areáli ŠD Brezový háj na Nábřeží mládeže 1 v hodnote 1 099-tisíc € s DPH a počas letných prázdnin 2023 sa pre havarijný stav realizovala rekonštrukcia kotolne na Triede Andreja Hlinku 1 v hodnote 298-tisíc € s DPH.

REKONŠTRUKCIA BLOKU H

Podľa slov kvestorky UKF Ing. Ľubice Ehrenholdovej univerzita realizuje ďalšie investície, pri ktorých sa pozornosť zameria hlavne na skvalitnenie ubytovacích podmienok v študentských domovoch a na estetiku a funkčnosť úprav ich okolia.

„Od septembra 2023 sa začala rekonštrukcia ŠD Zobor – blok H s investičným nákladom 1 164-tisíc eur s DPH, z toho

re, ITMS kód 310041U599, v rámci výzvy OPKZP-PO4-SC431-2018-48 z operačného programu Kvalita životného prostredia. Zhotoviteľom bola spoločnosť ELLIO spol. s r.o., Nitra, cena stavebného diela bola 5 802 444,07 eur s DPH.

Ďalšie úpravy v areáli ŠD Brezový háj prebiehali aj po jeho otvorení pre študentov 1. 9. 2021. Ako povedala Ing. Ľudmila Lampertová z Technického oddelenia UKF, cieľom úprav bolo prispôbiť exteriérové využívanie plôch súčasným potrebám ŠD najmä z hľadiska dopravného riešenia, statickej dopravy a peších komunikácií vo väzbe na úpravu zelených plôch a vzrastlej zelene.

„Príprava projektového riešenia začala v roku 2021, na jar 2022 sa uskutočnila verejná súťaž na zhotovenie diela, v auguste 2022 sa začali práce a dielo bolo ukončené 31. mája 2023,“ hovorí Ing. Ľudmila Lampertová.

„Zhotoviteľom architektonickej štúdie a realizačnej projektovej dokumentácie bola A+D Projekta s.r.o., Nitra. Víťazom verejnej súťaže na zhotovenie diela sa stal PP INVEST s.r.o., Vrāble. Cena realizovaných stavebných prác bola 1 077 122 € s DPH.“

Ako kvestorka Ing. Ľubica Ehrenholdová spresnila, projekt úprav v areáli ŠD Brezový háj sa čiastočne realizoval z projektu Zelené univerzity a zo zdrojov UKF. „Z dotácie zo štátneho rozpočtu v rámci rozvojového projektu Zelené univerzity sme financovali 335-tisíc eur a z vlastných zdrojov 764-tisíc eur, spolu 1 099-tisíc € s DPH.“

MODERNÝ A PRIATEĽSKÝ VOČI UŽÍVATEĽOM

Projekt podľa slov Ing. Lampertovej zahŕňal búracie práce jestvujúcich konštrukcií spevnených plôch a vstupnej

rampy, novú prístupovú komunikáciu do areálu a do hospodárskeho dvora vrátane dopravného značenia, parkovacie státi v počte 82 parkovacích miest vrátane prípravy na neskoršie osadenie pre nabíjacie stanice elektromobilov a prístupových plôch zásobovania. Vznikli chodníky a spevnené plochy pre peších, chodník pre cyklistov, nové vstupné schodisko, priestor pre umiestnenie nádob na komunálny odpad a ostatný triedený odpad, pribudlo nové verejné osvetlenie. Projekt riešil aj dažďovú kanalizáciu, prekládku hydrantov, chráničky jestvujúcich podzemných inžinierskych sietí a kabelovod pre siete verejnej infraštruktúry, ako sú mobilní operátori a podobne. Zabezpečila sa inventarizácia jestvujúcej stromovej výsadby a v rámci nových sadových úprav pribudla nová zeleň a mobiliár - lavičky, odpadkové koše či stojany na bicykle.

„Spomínanými úpravami nadobudol areál ŠD UKF Brezový háj novú, modernú podobu. Získal otvorený, vzdušný vzhľad a je priateľský voči jeho užívateľom aj s prepojením na vedľajší Brezový háj. Jeho benefity si užívajú aj obyvatelia Nitre, ktorí môžu využívať komunikačné plochy v areáli v ich napojení na hlavné komunikačné trasy okolitého priestoru sídliska Chrenová,“ popisuje prednosti a výhody vynoveného areálu Ing. Lampertová.

„Úpravami sa získal prehľadný stav aj z hľadiska dopravného riešenia, ktorý pamätal i na parkovanie osôb s pohybovým znevýhodnením. Bezbariérovými úpravami chodníkov a prechodu pre chodcov sa získal pohodlnejší a bezpečnejší pohyb chodcov, cyklistov, rodičov s kočíkmi a podobne. Priamym prepojením s Brezovým hájom môžu študenti využívať jeho zariadenia na šport a oddych. Výstavbou nového vonkajšieho osvetlenia areálu sa zvýšila bezpečnosť a ochrana majetku univerzity, ako aj študentov. Sadové úpravy a nový mobiliár vhodne dopĺňajú vzhľad areálu.“

Rovnako účelnú a modernú podobu získal v roku 2022 aj areál UKF na Dražovskej 4 na Zobore, kde bol zhotoviteľom diela PP INVEST s.r.o., Vrāble. Úpravami boli vybudované spevnené plochy v parkovej časti areálu, zrevitalizovala sa a doplnila zeleň, pribudli informačné prvky, osvetlenie a plochy pre edukatívne aktivity, doplnené o vhodný mobiliár.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Ing. Ľudmila Lampertová,
R – Technické oddelenie,
Lubo Balko, R – Oddelenie médií

EURÓPSKI GEOGRAFI V BARCELONE

Na prestížnom kongrese sa stretlo vyše 700 geografov z celej Európy. Nechýbali ani zástupcovia UKF - Martin Boltižiar, Matej Vojtek a Jana Vojteková z Katedry geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja FPVal.

V španielskej Barcelone sa v dňoch 4. - 7. septembra 2023 konal 9. európsky geografický kongres – EUGEO, ktorý predstavuje vrcholné podujatie geografov z celej Európy. Jeho hlavnou témou bola Geografia pre našu spoločnú budúcnosť. Keďže geografia ako vedná disciplína sa zameriava aj na interakciu medzi ľudskou spoločnosťou a prostredím, má dobré predpoklady na to, aby odpovedala na otázky o stave sveta a ponúkala riešenia pre našu spoločnú budúcnosť. V podobnom duchu sa niesli prezentácie a posterové výstavy vyše 700 zúčastnených geografov v rámci 107 sekcií v príjemnom modernom prostredí Fakulty geografie a histórie Barcelonskej univerzity.

Prestížneho kongresu sa aktívne zúčastnili aj traja pracovníci Katedry geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja FPVal.

Prof. Boltižiar spoločne s prof. V. Irom z Geografického ústavu SAV v Bratislave pripravili prezentáciu s názvom Post-socialist urban change and socio-environmental conflicts in the city of Nitra, Slovakia do sekcie The incidence of socio-environmental conflicts in land planning,

geoinformatiky a regionálneho rozvoja FPVal UKF v Nitre - prof. PaedDr. PhDr. RNDr. Martin Boltižiar, PhD., doc. RNDr. Matej Vojtek, PhD., a doc. RNDr. Jana Vojteková, PhD.

ktorá predstavovala aktuálne výsledky projektu VEGA Transformácia Nitrianskeho kraja v meniacich sa spoločensko-ekonomických podmienkach so zvláštnym zreteľom na dopady pandémie covid-19 (vedúci projektu prof. M. Boltižiar).

Doc. M. Vojtek a doc. J. Vojteková prezentovali v rámci projektu VEGA Priestorovo-časové zmeny a predikcia povodňového rizika v obciach Slovenska (vedúci projektu doc. M. Vojtek) poster s názvom Mapping the spatio-temporal changes in social vulnerability to floods in municipalities of Slovakia (autori: Vojtek, Repaská, Vojteková) v sekcii Integrated disaster risk management.

Prof. M. Boltižiar sa ako prezident Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV spolu s prezidentmi ostatných európskych geografických spoločností zúčastnil tiež Valného zhromaždenia EUGEO – organizácie, ktorá združuje európske geografické spoločnosti. Súčasťou rokovania bolo okrem iného aj schvaľovanie viacerých úprav stanov. Ďalšie rokovanie sa bude konať roku 2024 v Dubline a jubilejný 10. ročník kongresu EUGEO v roku 2025 vo Viedni.

Podujatie významnou mierou potvrdilo silnú pozíciu európskej geografie a tiež prispelo k vzájomnej informovanosti získaných výsledkov v rámci riešenia aktuálnych výskumných tém, ako aj k posilneniu vzťahov a ďalšej spolupráce medzi geografi z rôznych krajín Európy.

Prof. PaedDr. PhDr. RNDr. Martin Boltižiar, PhD., FPVal - Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja, foto: archív KGGR FPVal UKF, facebook EUGEO

DIDFYZ 2023

V témach príspevkov medzinárodnej konferencie rezonovali otázky nových prístupov vo vyučovaní fyziky – Blended learning, Inquiry-based learning či umelá inteligencia.

Katedra fyziky FPVal UKF v Nitre v spolupráci s občianskym združením Viac ako učenie zorganizovala už 23. ročník medzinárodnej konferencie DIDFYZ s názvom Nové prístupy vo vzdelávaní fyziky pre generáciu Z (New approaches in physics education for generation Z). Hlavným cieľom konferencie bolo reflektovať charakteristiky generácie mladých ľudí označovanej ako Z a Alfa vo fyzikálnom vzdelávaní, v obsahu, aktivitách a metódach používaných vo vyučovaní fyziky.

Konferencia DIDFYZ patrí medzi didaktické konferencie s najbohatšou históriou v Európe (46 rokov nepretržitého organizovania konferencie). Prvá konferencia sa konala v roku 1977 v Bojniciach. Jej 23. ročník sa uskutočnil 20. - 23. septembra 2023 v Terchovej, pričom zámerom konferencie bolo prezentovanie vedeckých výsledkov, ich implementácia do praxe, ako aj zdieľanie skúseností z praxe.

V aktuálnom ročníku rezonovali nové pohľady na vyučovanie fyziky, dizajnovanie fyzikálneho vzdelávania využívajúc poznatky marketingu a najnovších poznatkov fyziky, pedagogiky a informatiky. Identifikovať, ktoré generácie oslovujeme, znamená súčasne vedieť, ako ich osloviť, aby sme ich získali a motivovali pre poznávanie vo fyzike.

Prednášajúci sa v rámci plenárnych prednášok a prednášok v dvoch sekciách – Ciele, obsah a metódy fyzikálneho vzdelávania generácie Z a Empirické poznávanie, bádateľsky orientované učenie a fyzikálny experiment v prostredí generácie Z – zamysleli nad vlastnosťami generácie, ktorú v súčasnosti oslovujeme pri kreovaní fyzikálneho vzdelávania. Podelili sa o pozitívne aj negatívne skúsenosti, nové formy prístupu k vyučovaniu fyziky, využívané online platformy a softvérové riešenia pre podporu experimentálnych aktivít. V témach príspevkov rezonovali otázky nových prístupov vo vyučovaní fyziky – Blended learning, Inquiry-based learning a umelá inteligencia.

Konferencie sa okrem odborníkov zo Slovenska zúčastnili experti aj z Česka, Poľska, Chorvátska a Ukrajiny. Medzi

39 účastníkmi bolo početné zastúpenie mladej generácie a doktorandov ako nositeľov a pokračovateľov moderných myšlienok. Celkovo bolo na konferencii prezentovaných 34 príspevkov.

Recenzovaný zborník prednášok a príspevkov z konferencie bude publikovaný v anglickom jazyku vo vydavateľstve IOP Publishing (Journal of Physics: Conference Series) s cieľom indexovania vo WOS a SCOPUS.

Prof. RNDr. Lubomír Zelenický, CSc., FPVal – Katedra fyziky, foto: PhDr. Miroslava Líšková, PhD., FSVaZ – Katedra ošetrovateľstva

OTVORILI SME NOVÝ AKADEMICKÝ ROK 2023/2024

UKF v Nitre je 7. najväčšou verejnou vysokou školou na Slovensku. Svoju existenciu stavia na pevných základoch 65-ročnej tradície kvalitného vysokoškolského vzdelávania.

vysokoškolsky vzdelaní občania sú drahí a nám stačia kvalitní robotníci. Investícia do vzdelávania je investícia do budúcnosti.

„Prognostici odhadujú, že do roku 2030 až jedna tretina pracovníkov bude zaradená do inej pracovnej kategórie, v akej je dnes. Až 40 % súčasných povolání v blízkej budúcnosti nebude existovať a 65 % dnešných žiakov bude robiť prácu, ktorá ešte dnes neexistuje. Na takéto dynamické zmeny na pracovnom trhu sa treba náležite pripraviť a bez kvalitného vzdelávania to nejde,“ skonštatoval rektor.

V súvislosti s kvalitou vzdelávania na našej univerzite Libor Vozár pripomenul proces akreditácie, ktorým škola prešla koncom júna 2023. „Podľa predbežných záverov pracovnej skupiny akreditačnej agentúry naša kultúra kvality zodpovedá akreditačným štandardom a všetko nasvedčuje tomu, že naše vzdelávanie je náležité kvalitné a všetky nami udelené diplomy budú i naďalej plnoprávne, ako aj medzinárodne akceptované,“ zdôraznil rektor s tým, že sme zodpovedne pristúpili aj k implementácii novej vysokoškolskej legislatívy. Všetky vnútorné predpisy, akademické, ako aj ďalšie orgány našej univerzity a fakúlt sú kreované a zosúladené a do nového akademického roka sme vstúpili usporiadane a s čistým štítom.

Jubilejný 65. akademický rok 2023/2024 otvorila naša univerzita 25. septembra 2023. Slávnostnú udalosť, ktorú moderovala prorektorka pre vzdelávanie Jana Duchovičová, poctili svojou návštevou významní hostia zo sféry verejného, vedeckého i kultúrneho života mesta, kraja a regiónu, zástupcovia diplomatického zboru, partnerských univerzít, spolupracujúcich inštitúcií, členovia vedenia UKF, fakúlt a orgánov univerzity, ďalší zástupcovia akademickej obce, zamestnanci i študenti našej alma mater, podporovatelia a priaznivci školy.

ŠIROKÝ ZÁBER AKADEMICKÝCH AKTIVÍT

Prítomných v Aule UKF privítal a prihovril sa im rektor univerzity Libor Vozár. Už 65 rokov existencie našej univerzity porovnal s ľudským životom. „65 rokov v živote človeka sa spája so šedinami, ktorým sa tradične prisudzuje múdrosť a skúsenosť. Pre univerzitu je 65 rokov tradíciou, na ktorej sa už dá serióz-

ne stavať. Prešla si priekopníckymi „pionierskymi“ časmi, prekonala „detské choroby“, vyrástla a našla si dôstojné miesto v slovenskom priestore vysokoškolského vzdelávania. S počtom vyše 7-tisíc študentov je naša univerzita siedmou najväčšou verejnou vysokou školou na Slovensku,“ povedal v úvode rektor Libor Vozár.

„S ponukou 240 študijných programov akreditovaných v 19 odboroch vysokoškolského štúdia sme druhou najrozmanitejšou univerzitou so širokým záberom akademických aktivít. Stojíme pevne na vlastných nohách, vysokoškolské štúdium garantuje a zabezpečuje už tretia generácia vysokoškolských docentov a profesorov.“

VZDELÁVANIE REAGUJE NA DYNAMICKÉ ZMENY

V ďalších slovách sa rektor UKF dotkol kvality a financovania vzdelávania v rámci slovenského vysokého školstva. Podľa neho sa mylí každý, kto si myslí, že kvalitné vzdelávanie je iba to lacné,

aj získavať nové poznatky a jedinečné skúsenosti pobytom na akademických inštitúciách v zahraničí,“ zdôraznil Libor Vozár.

PRIVÍTAL PRVÁKOV

Ďalšie slová rektor adresoval najmä nováčikom na pôde školy – osobitne privítal študentov prvých ročníkov bakalárskeho štúdia. Vyjadril radosť, že sa rozhodli pre vysokoškolské štúdium na UKF. „Prajem vám, aby ste sa v našej starobylej Nitre dobre cítili a aby sa naplnili aj vaše predstavy a očakávania od študentského života. Študentský parlament UKF organizuje celý rad podujatí, na ktoré vás v ich mene srdečne pozývam. Využite aj možnosti zahraničných študijných pobytov. Dnes disponujeme európskymi finančnými prostriedkami z programu Erasmus+, o akých sa nám v minulosti ani nesnívalo. Máme bilaterálne zmluvy s univerzitami po celom svete a ak má niekto záujem o mobilitu, stačí prejavíť iniciatívu. Sme rešpektovaná a európsky akceptovaná univerzita a naši študenti sú v rámci kapacitných možností na iných univerzitách vítaní.“

Na záver všetkým zamestnancom i študentom našej školy zaželel úspešný nový akademický rok a spoločné stretnutie v atmosfére porozumenia, dobrej pracovnej pohody, tvorivosti a spolupráce.

VÝZVY A PRÍLEŽITOSTI

V mene Študentského parlamentu UKF sa študentom prihovrila jeho predsedníčka Lucia Spodniaková. Hlavným cieľom ŠP je podľa jej slov pomáhať študentom pri riešení rôznych situácií a problémov. „Ste tu preto, že ste odhodlaní investovať čas a energiu na rozvoj svojho osobného i profesionálneho rastu. Vo výzvach, ktoré sú pred vami, sa skrývajú príležitosti, ktoré vám odhalia cestu k vašim cieľom. Na tejto ceste nemusíte byť sami, nájdite si podporu vo svojich vyučujúcich, v našom Študentskom centre, Študentskom parlamente a určite aj u vašich spolužiakov. Nebojte sa využiť všetko, čo naša univerzita ponúka. Učte sa s nadšením a buďte otvorení novým priateľstvám,“ vyzvala študentov Lucia Spodniaková s tým, aby si aj našli cestu na univerzitné podujatia, ktoré pripravuje ŠP UKF.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko

ÚSPECHY VO VZDELÁVANÍ, VEDE, VÝSKUME I UMENÍ

Rector Libor Vozár vyzdvihol šírku záberu vzdelávania na našej univerzite. Podľa neho sa UKF neorientuje len na najlukratívnejšie študijné programy, snaží sa udržať si hlavne svoje špecifické postavenie pri príprave učiteľov – zo všet-

kých slovenských vysokých škôl máme najširšiu ponuku učiteľských študijných programov.

„Vysokoškolské vzdelávanie sa vo všetkých oblastiach uskutočňuje vo väzbe na naše aktivity vo vede a umení. Sme všeobecnou univerzitou, a preto sa od nás nedá očakávať úzka väzba na priemysel či výrobu. Zrkadlom kvality nášho výskumu je rastúci trend najkvalitnejších vedeckých výstupov v indexovaných vedeckých periodikách a vystúpenia na prestížnych medzinárodných vedeckých podujatiach. Za úspech považujeme 3 projekty programu Horizont 2020 riešené v uplynulom akademickom roku.“

Naša škola sa v minulom akademickom roku podrobila periodickému hodnoteniu výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti. Hodnotená bola medzinárodným panelom v 16 oblastiach výskumu, pričom 13 z nich, teda viac ako 80 %, dosiahlo svetovú alebo významnú medzinárodnú kvalitu. „Spoločne s dekanmi fakúlt tak naplníme náš spoločný strategický univerzitný cieľ a to, aby sme vo všetkých oblastiach nášho pôsobenia rozvíjali výskum, prípadne umelecké činnosti na medzinárodne akceptovanej úrovni.“

V príhovore rektor spomenul aj úspechy UKF v zahraničných mobilitách. Na program Erasmus+ sme v roku 2023 získali najvyšší finančný grant spomedzi všetkých slovenských univerzít a v roku 2022 druhý najvyšší grant na spoluprácu s univerzitami mimo EÚ. „Tieto prostriedky umožňujú študentom aj pedagógom prezentovať našu univerzitu, ale

INAUGURÁCIA NOVÉHO DEKANA A CENY REKTORA UKF

Súčasťou slávnostnej udalosti bolo odovzdanie dekanských insígnií novému dekanovi FSVaZ a udelenie Ceny rektora v štyroch kategóriách.

VO FUNKCII OD 1. JÚNA 2023

Prorektorka pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., oboznámila prítomných s priebehom výberového konania na obsadenie funkcie dekana FSVaZ a predstavila jeho víťaza – prof. PhDr. Tomáša Sollára, PhD. Na post dekana FSVaZ UKF ho vymenoval rektor univerzity prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., menovací dekrét mu odovzdal 22. mája 2023, pričom novovymenovaný dekan sa funkcie ujal 1. júna 2023. Počas slávnostného inauguračného aktu v Aule UKF si Tomáš Sollár z rúk rektora Libora Vozára prevzal dekanské insígnie FSVaZ.

Profesor Tomáš Sollár pracuje na našej univerzite od roku 2001 a pedagogicky i výskumne pôsobí v odbore psychológia na Katedre psychologických vied FSVaZ. Jeho pedagogická a vedecko-výskumná činnosť zasahuje do oblastí experimentálnej psychológie, psychológie osobnosti, psychológie zdravia, metodológie psychodiagnostiky a psychológie. Počas svojho pôsobenia na fakulte zastával funkcie riaditeľa Ústavu aplikovanej psychológie, vedúceho Katedry psychologických vied a prodekana pre vedecko-výskumnú činnosť FSVaZ. Bol zodpovedným riešiteľom 11 projektov APVV, VEGA a KEGA, aj spoluriešiteľom ďalších 8 projektov, vrátane 2 medzinárodných. Vo vedeckej oblasti dosiahol medziná-

rodnú akceptáciu, o čom svedčí viac ako 250 vedeckých a odborných publikácií, z toho vyše 50 vedeckých prác v databázach WOS a Scopus. Je členom vedeckých

kulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF a s odovzdávaním Ceny rektora za mimoriadne výsledky vo vedeckej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti za rok 2022.

Otvorenie nového akademického roka 2023/2024 dňa 25. septembra 2023 v Aule UKF v Nitre bolo spojené so slávnostným aktom inaugurácie dekana Fa-

a odborných spoločností, edičných komisií a vedeckých rád, vykonáva expertízu a posudzovateľskú činnosť, dlhodobo spolupracuje s kolegami na Slovensku i v zahraničí. Absolvoval stáže a prednáškové pobyty na prestížnych zahraničných univerzitách.

OCENENÍ ZAMESTNANCI

Slávnostná udalosť otvorenia nového akademického roka je už tradične príležitostí oceniť prácu zamestnancov našej univerzity. Cena rektora za mimoriadne výsledky vo vedeckej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti za rok 2022 sa udeľovala v štyroch kategóriách – za monografické dielo, pedagogický výstup, projektovú činnosť a umelecký výstup. Udeľovanie cien moderovala prorektorka pre vedec-

výzkum a klinickou praxi z pohľadu experta“;

- prof. PaedDr. Kristian Benyovszky, PhD. – za monografiu vydanú v zahraničnom vydavateľstve „Stereotypes and Myths. Intertextuality in Central European Imagological Reflections“;
- Mgr. Patrik Petráš, PhD. – za monografiu vydanú v zahraničnom vydavateľstve „Orthoepy of West Slavonic Languages (Czech, Slovak and Polish)“.

V KATEGÓRII PEDAGOGICKÝ VÝSTUP:

- prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD., prof. RNDr. Monika Martiniaková, PhD., doc. RNDr. Vladimíra Mon-

kovýskumnú činnosť UKF prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD. Z rúk rektora UKF prof. Libora Vozára si toto ocenenie prevzali títo zamestnanci UKF v Nitre:

V KATEGÓRII MONOGRAFICKÉ DIELO:

- doc. Mgr. Jana Braniša, PhD., doc. Ing. Mária Porubská, PhD. – za monografiu vydanú v domacom vydavateľstve „Ovčia vlna trochu inak“;
- doc. PhDr. Alexandra Archalousová, PhD. – za monografiu vydanú v zahraničnom vydavateľstve „Expert validace. Validace ošetřovatelských intervencí pro vzdělávání,

- dočková, PhD., RNDr. Veronika Kováčová, PhD., prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD. – za vysokoškolskú učebnicu „Analýza a modifikácia génov a genómov“;
- prof. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., Mgr. Viktória Gergelyová, PhD., Dr. habil. Dr. István Kozmács, PhD., doc. Mgr. Gabriella Petres, PhD. – za vysokoškolskú učebnicu „Szövegértő olvasás fejlesztő intervenciók program a 3. és 4. osztályosok számára (Intervenčný program na podporu čítania s porozumením pre žiakov 3. a 4. ročníka)“;
- doc. Mgr. Zuzana Borzová, PhD. – za vysokoškolskú učebnicu „Maďari v Európe včasného stredoveku“;
- doc. PaedDr. Marianna Müller de

Morais, PhD. – za vysokoškolskú učebnicu vydanú v dvoch jazykových mutáciách „CARPE DIEM... ale bez cez stresu. Zátáž a stres v kontexte teoretických a výskumných reflexií“ a „CARPE DIEM... but without worries. Burden and Stress in the Context of Theoretical and Research Reflections“, v spoluautorstve s Mgr. PhDr. Evou Škorvagovou, PhD., Žilinská univerzita v Žiline.

V KATEGÓRII PROJEKTOVÁ ČINNOSŤ:

- RNDr. Hilda Kramáreková, PhD. – za projekt Horizon 2020 „Social and innovative platform on cultural tourism and its potential towards deepening Europeanisation (SPOT)“;
- doc. Mgr. Jurina Rusnáková, PhD. – za projekt APVV „Analýza bariér prístupu k pracovným príležitostiam pre marginalizované skupiny obyvateľstva: Vybrané regióny Slovenska v sociálno-ekonomickej, geografickej a sociálno-antropologickej perspektíve“;
- prof. Dr. Andrea Kárpáti, DrSc. – za projekt KEGA „Rozvoj priestorovej predstavivosti 10-12 ročných žiakov základných škôl“;
- doc. Mgr. Miroslav Palárik, PhD. – za projekt APVV „Kultúrny produkt regionálneho múzea v kontexte objektívnej spoločenskej potreby: Život v totalite v rokoch 1939 – 1945“;
- doc. PaedDr. Dana Kollárová, PhD. – za projekt APVV „Lesná pedagogika a výchova k udržateľnému rozvoju v predprimárnej a primárnej edukácii“.

V KATEGÓRII UMELECKÝ VÝSTUP:

- prof. PhDr. Július Fújak, PhD. – za hudobné a hudobno-intermediálne diela „Transparent Sculptures“ a „Transvaxitions!“;
- Mgr. art. Marek Štrbák, PhD., ArtD. – za medzinárodnú reprezentáciu UKF v hre na organe na festivale 1. Miedzynarodowy Bemowski Festival Organowy Varšava v Poľsku.

Spracovali: Ing. Jana Černáková, R – Oddelenie médií, Mgr. Martina Chmelová, R – Oddelenie pre vedeckovýskumnú činnosť, foto: Lubo Balko, R – Oddelenie médií

UVÍTANIE PRVÁKOV

Prváci potrebujú najviac poradiť v orientácii v rámci budov UKF a v práci v akademickom informačnom systéme.

Tradičné Uvítanie prvákov na UKF v Nitre sa v akademickom roku 2023/2024 uskutočnilo po novom – konalo sa 26. septembra 2023 v ŠD Brezový háj a bolo spojené s projektovou aktivitou Študentského parlamentu UKF s názvom Fungovanie Študentského parlamentu UKF. Akciu doplnili súťaže o zaujímavé ceny.

Hostami podujatia boli prorektorka pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., bývalí členovia predsedníctva Študentského parlamentu UKF Mgr. Ivan Vasilovsky, PhD., Mgr. Miroslav Tvrdík, PhD., Mgr. Viktória Kyselová a PaedDr. Gabriela Svocáková, PhD., ďalej členovia nitrianskeho mládežníckeho parlamentu, žiackych parlamentov a spolkov univerzity. Prezentať svoje aktivity prišli i členovia Univerzitného pastoračného centra Pavla Straussa, zástupcovia študentského divadla UKF VYDI, študentského časopisu Občas nečas a hokejisti z univerzitného tímu Philosophers Nitra.

ŽIVÁ DISKUSIA

Podujatie, ktoré moderoval člen ŠP UKF Mgr. Štefan Mikla, sa začalo dopoludnia predstavením Študentského parlamentu (ŠP) UKF, informáciami o jeho vzniku, členoch, fungovaní a aktivitách. Účastníkov zaujalo rozprávanie niekdajších predsedov a predsedníčok ŠP UKF o ich skúsenostiach z pôsobenia v ŠP v minulosti, o akciách a podujatiach, ktoré pre študentov pripravovali, čo vtedy zažili, v čom to bolo iné oproti súčasnosti.

„Diskutovať prišli desiatky študentov a medzi hostami sme mali aj zástupcov Študentského spolku Pasteur z SPU v Nitre, ktorí sa s nami podelili o svoje dobré skúsenosti a prezradili tiež, čo zaujímavé organizujú pre študentov svojej Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU,“ povedala Mgr. Lucia Spodniaková, predsedníčka ŠP UKF Bc. Marek Vojtko, podpredseda ŠP UKF pre vonkajšie

vzťahy, doplnil: „Študentov zaujímali konkrétne skúsenosti konkrétnych ľudí – bývalých členov ŠP UKF, ich snahy, motivácie, ciele, zážitky, ale aj to, aká bola v minulých obdobiach atmosféra v ŠP aj medzi študentmi, čo ich trápilo, tešilo. Na oplátku sa na to isté diskutujúci pýtali dnešných študentov, každá doba má totiž svoje problémy či radosti, a to, ako ich študenti prežívajú, je vždy iné.“

V diskusii, do ktorej sa viac zapájali starší študenti, ale k väčšej angažovanosti inšpirovala aj prítomných prvákov,

podľa Mareka Vojtku najviac rezonovali témy informovanosti študentov a možnosti ubytovania.

„Spojenie oboch akcií do jedného podujatia sa nám osvedčilo a budeme robiť všetko preto, aby túto tradíciu zachovali aj naši mladší nasledovníci – budúci členovia predsedníctva Študentského parlamentu UKF,“ dodala Mgr. Spodniaková.

PODPORA A POMOC NOVÝM ŠTUDENTOM

Diskusie o ŠP UKF o 17. h plynule prešli do podujatia Uvítanie prvákov. Začínajúcim študentom poskytlo dôležité informácie, ktoré im uľahčia ich prvé týždne v novom akademickom prostredí. Stretnutie sa začalo prezentáciou, ktorú moderovali členovia ŠP UKF Tomáš Rafaj a Sára Adamčíková. Z nej sa študenti dozvedeli základné informácie o UKF a fakultách, ich vedení, štúdiu na škole, o využívaní akademického informačného systému, voľnočasových aktivitách na univerzite i v meste.

Po prezentácii sa prvákom prihovorila prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., prorektorka pre vzdelávanie UKF. Privítala ich na pôde univerzity, spomenula dôležité momenty a povinnosti v novom prostredí, priblížila kreditový systém štúdia, ponúkla im pomocnú ruku pri riešení študijných problémov a zaželala im veľa úspechov v etape ich života, ktorú prežijú na „Úkaefke“.

žujem za veľmi dôležité našich študentov uistiť, že sa majú na koho obrátiť a tiež informovať ich, aké sú štandardné cesty a postupy pre riešenie ich problémov a hľadanie odpovedí na mnoho ich otázok,“ vysvetlila prorektorka prof. Duchovičová.

„Na univerzite podporujeme činnosť študijných poradcov (tútorov) pre jednotlivé študijné programy, ktorých úlohou je najmä pomoc študentom – prvákovi prekonať prvotné adaptačné problémy. Teším sa, že nielen fakulty, ale aj činnosť nášho Študentského parlamentu sa zameriava na podporu a pomoc novým študentom. Víťam ich iniciatívu a dokonca si myslím, že usmerneniam a neformálnym radám od skúsenejších rovesníkov sú mladí ľudia skôr otvorení.“

MENTÁLNY MANUÁL ŠTÚDIA

Prváci sa podľa prorektorky najčastejšie pýtajú na veci súvisiace s ubytovaním, na pravidlá fungovania a organizácie života na internáte, dochádzky a účasti na vzdelávaní, mimoriadne veľa otázok smerom k tútorom a fakultným administrátorom je k manažovaniu si svojho štúdia prostredníctvom akademického informačného systému. V podstate si nastavujú akýsi mentálny manuál štúdia na

„Systém prednášok a cvičení s individuálnymi zadaniami, v novom odbore, individuálny proces získavania kreditov i vlastný manažment rozvrhu náhle vkladajú prvákovi do rúk veľa povinností a mimoriadnu zodpovednosť za ich plnenie. Toto všetko v novom prostredí, s novými ľuďmi, náročnými akademickými pracovníkmi,“ pokračuje prof. Jana Duchovičová.

„V kontexte týchto okolností sú prváci najzraniteľnejšou skupinou a našou snahou je začínajúcich vysokoško-

mické prostredie veľmi cenné a týmto sa nášmu parlamentu chceme naozaj podakovať za aktivitu.“

POZITÍVNY OHLAS U ŠTUDENTOV

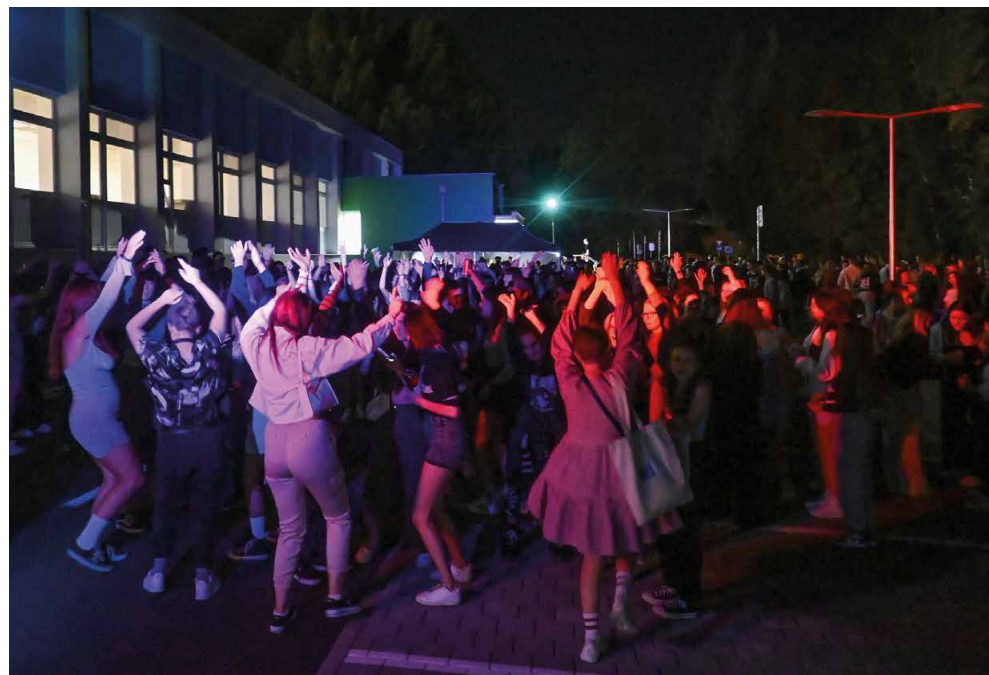
Uvítanie prvákov je už tradičnou akciou spojenou s otvorením nového akademického roka na UKF. Ako nám povedal Mgr. Miroslav Tvrdík, PhD., súčasný manažér Študentského centra UKF a bývalý predseda ŠP UKF, záujem o toto podujatie bol zo strany študentov vždy veľký.

„Už od roku 2019, kedy sme Uvítanie prvákov zorganizovali po prvýkrát, sa táto akcia stretla s veľmi pozitívnym ohlasom. Prišlo vždy minimálne sto prvákov a neskôr - s výnimkou covidovej prestávky - záujem gradoval,“ vraví Mgr. Tvrdík.

„Keďže prváci vždy prichádzajú do nového prostredia, zaujíma ich prakticky všetko, ale asi najviac zo všetkého chcú poradiť v orientácii v rámci budov univerzity a v práci v akademickom informačnom systéme.“ Tentoraz študentov zaujímalo tiež psychologické poradenstvo a poradenstvo a podpora pre študentov so špecifickými potrebami, či služby Študentského centra UKF.

O príjemný záver podujatia, ktoré pripravili Študentský parlament UKF a Študentské centrum UKF v spolupráci s Nitrianskou krajskou radou mládeže, Národným inštitútom vzdelávania a mládeže a programom Erasmus+, sa postarala uvítacia párty s DJ-mi Spirit a Oliver Heat.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: J.Č., Patrik Kertész

vysokej škole. Špecifickou skupinou sú zahraniční študenti, ktorých adaptačné procesy sa ešte sťažujú administratívnymi povinnosťami, vybavovaním víz a povolení na pobyt.

lákov usmerniť a zabrániť predčasnému skončeniu štúdia kvôli neistote a obavám z náročnosti vysokoškolského prostredia. Ak takáto podporná aktivita vychádza zo samotných študentov, je to pre akade-

NAŠA UNIVERZITA MÁ NOVÝCH PROFESOROV

Prezidentka Zuzana Čaputová vymenovala 48 nových profesoriek a profesorov vysokých škôl. Dekréty im odovzdala 13. septembra 2023 v Prezidentskom paláci. Medzi vymenovanými sú aj štyria kolegovia z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a dvaja zamestnanci iných univer-

zít, ktorí inauguračné konanie uskutočnili na našej univerzite.

Titul profesor získali zamestnanci UKF:

- doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., z Katedry slovanských filológií Filozofickej fakulty UKF v Nitre, profesor pre odbor slovenský jazyk a literatúra;

- doc. Dr. Mirko Lampis, PhD., z Katedry romanistiky a germanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre, profesor pre odbor cudzie jazyky a kultúry;
- doc. Mgr. Juraj Malíček, PhD., z Katedry žurnalistiky a nových médií Filozofickej fakulty UKF v Nitre, profesor pre odbor estetika;
- doc. PaedDr. Monika Máčajová, PhD., z Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, profesorka pre odbor pedagogika.

Titul profesor získali zamestnanci iných univerzít:

- doc. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD., z Katedry anglistiky a amerikanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, profesor pre odbor prekladateľstvo a tlmočníctvo;
- doc. Ing. Čestmír Serafín, Dr., Ing. Paed. IGIP, z Katedry technickej a informačnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, profesor pre odbor odborová didaktika.

Prezidentka Zuzana Čaputová novovymenovaným profesorom popriala, aby bolo ich pôsobenie úspešné a aby sa odohrávalo v predvídateľnom a pre školstvo v žiľlivom prostredí. V príhovore zdôraznila, že akademický titul znamená pre menovaných aj záväzok naďalej odovzdávať študentom a spoločnosti to najlepšie zo seba.

Spracovala: Ing. Gabriela Sarovová, R – Oddelenie pre vedeckovýskumnú činnosť z www.prezident.sk, foto: www.prezident.sk a archív profesorov

CENA REKTORA UKF

Rector UKF v Nitre prof. Libor Vozár, CSc., udelil aj tento rok ocenenia za vedecké a odborné publikácie evidované v medzinárodných indexovaných databázach Web of Science a Scopus. Podmienkou na udelenie ceny bola evidencia v knižničnom informačnom systéme KIS-UKF, Centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti (CREPČ), uvedenie oficiálnej afiliácie univerzity

vo výstupe a tiež zverejnenie ID autora v adresári UKF.

Cena bola udelená 199 zamestnancom na plný pracovný úväzok a 26 doktorandom v dennej forme štúdia, ktorí publikovali 267 vedeckých a odborných prác v časopisoch za obdobie vykazovania október 2022 – október 2023.

Zamestnanci našej univerzity sú ocenení formou priznania mimoriad-

ných odmien a doktorandi formou priznania motivačných štipendií. Všetkým oceneným gratulujeme a prajeme im veľa tvorivej energie do ďalšej práce. Zároveň im patrí vďaka za medzinárodnú prezentáciu výsledkov ich výskumnej činnosti formou publikácií a šírenie dobrého mena našej univerzity.

Prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD., R – prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť UKF, Mgr. Martina Chmelová, R – Oddelenie pre vedeckovýskumnú činnosť

NAVŠTÍVILI RÍM

Profesorkám z FF UKF sa podarilo dohodnúť budúcu spoluprácu s rímskou univerzitou a pripraviť pôdu pre výmenné pobyty Erasmus+ pre študentov aj vyučujúcich.

V rámci programu Erasmus+ KA 131 v dňoch 18. – 23. septembra 2023 vycestovala do Ríma 4-členná skupina študentov magisterských a doktorandských programov Filozofickej fakulty UKF v Nitre pod vedením 2 pedagogických pracovníčok – prof. Evy Stranovskej, PhD., a prof. Zdenky Gaďušovej, CSc. Návštevu organizačne pripravila J. E. Catherine Flumiani, veľvyslankyňa Talianska na Slovensku, ktorá sa dlhodobo výrazne zasadzuje za rozvoj výučby taliančiny na Slovensku.

Na univerzite Sapienza v Ríme sa taliansky jazyk v širokej miere vyučuje a univerzita je schopná a ochotná prijať študentov UKF na študijné pobyty talianskeho jazyka. Na univerzite ich prijali prof. Claudio Giammona z Katedry klasickej filológie, prof. Paolo Di Giovine z Katedry lingvistiky a prof. Emilio Russo z Katedry talianskej literatúry. Na stretnutie prišla aj Flavia Pompe, ktorá má na starosti magisterské štúdium. Profesorkám z FF UKF sa podarilo dohodnúť budúcu spoluprácu Katedry romanistiky a germanistiky FF UKF v Nitre s rímskou univerzitou a pripraviť pôdu pre uskutočnenie výmenných pobytov Erasmus+ pre študentov aj vyučujúcich. S návštevou bola spojená aj prehliadka priestorov univerzity, učební a univerzitnej knižnice.

Študentov privítali aj v Slovenskom historickom ústave v Ríme (Istituto Storico Slovacco di Roma), kde ich vedúci ústavu Mgr. Daniel Černý, PhD., oboznámil s činnosťou aj históriou inštitúcie. Podnetnými rozhovormi získali obraz o jej dôležitosti a načerpali cenné vedomosti. Pre študentov učiteľstva boli obohacujúce najmä informácie vedúce k využívaniu medzipredmetových vzťahov, ktoré môžu následne aplikovať vo svojej práci a na vyučovaní.

Prijemným uzatvorením cesty bolo pozvanie na Slovenské veľvyslanectvo v Taliansku. Zástupcov FF UKF privítala veľvyslankyňa SR J. E. Karla Wursterová. Je potešujúce, že veľvyslanectvo prejavilo veľký záujem o dianie na katedre a aj iniciatívu pri vytvorení spolupráce v podobe prijatia študentov taliančiny FF UKF na krátkodobé i dlhodobé stáže v rámci Erasmus+.

Chceli by sme sa touto cestou poďakovať obom veľvyslankyniam za organizačné zabezpečenie návštevy a prorektorke UKF doc. Martine Pavlíkovej, PhD., za osobnú a finančnú podporu z prostriedkov Erasmus+ spojenú s návštevou inštitúcií v Ríme.

Andrea Kóňová, Monika Lašová, FF - študentky Katedry romanistiky a germanistiky, foto: David Mikula, Lukáš Cigánek, študenti FF

Martin Majtán vo filme Míle predou mnou. Foto: Mgr. Kristián Vrábel

FILM ŠTUDENTOV A ABSOLVENTOV UKF NA CINEAME

Hoci si tvorcovia krátkeho filmu Míle predou mnou z festivalu napokon neodniesli žiadnu cenu, ich postup na celoslovenskú prehliadku bol vyvrcholením dlhej a zaujímavej cesty.

Súčasťou festivalového programu celoslovenskej postupovej súťaže amatérskej filmovej tvorby Cineama 2023 bol aj hraný film Míle predou mnou, na ktorého tvorbe sa podieľali študenti a absolventi UKF v Nitre. Podujatie hostili Bardejovské kúpele 15. – 17. septembra 2023. Film z dielne našich študentov, ktorý režíroval Mgr. Kristián Vrábel, doktorand z Katedry žurnalistiky a nových médií FF UKF v Nitre, si mohli diváci pozrieť počas prvého festivalového dňa. Bol jedným zo štyroch hraných filmov vo vekovej ka-

tegórii nad 21 rokov, ktoré postúpili do celoslovenského kola súťaže. Podnet, aby tvorcovia Míle predou mnou prihlásili do súťaže Cineama, prišiel od kolegov z Katedry žurnalistiky a nových médií FF. Na tvorbe filmu spolupracovali Mgr. Denis Ruščák, absolvent Katedry žurnalistiky a nových médií FF UKF, Mgr. Eva Verebová, doktorandka Katedry translatológie FF UKF, Ing. Marián Mancír z Katedry žurnalistiky a nových médií FF UKF, Bc. Šimon Šebák, absolvent Katedry hudby PF UKF a herec Martin Majtán.

Ako režisér snímky a hlavný iniciátor celého diela Mgr. Kristián Vrábel ešte pred súťažou uviedol, v univerzitnom prostredí sa ľahko tvorí kvalitný tím, resp. amatérsky filmový štáb, pretože na každej katedre nájdete odborníka na niečo. Kľúčovým bolo podľa neho Mediálne centrum FF a Ing. Marián Mancír. Keď videl techniku, ktorá bola k dispozícii, vedel, že budú schopní vytvoriť po technickej stránke slušné audiovizuálne dielo. Hlavný herec a autor hudby sú jeho priateľmi už od detstva a na kadečom už spolupracovali. Pre kvalitný preklad z angličtiny stačilo osloviť kamarátov z Katedry translatológie.

Dôvod, prečo sa režisér s tímom rozhodli vytvoriť krátky film, vysvetlil Mgr. Vrábel tým, že sa krátkym filmom venovali na amatérskej úrovni už počas stredoškolského štúdia. K natočeniu filmu jeho tím motivoval ešte ďalší faktor: Steven Spielberg sa raz nechal počuť, že nikdy nemusel chodiť na terapiu, pretože filmy boli jeho terapiou. A keďže výsledkom jeho duševnej hygieny boli série, ako napríklad Indiana Jones či Jurský park, autori filmu sa zhodli, že „tiež by mali prestať nad problémami plakať a pokúsiť sa z nich vyžmýkať niečo povznášajúce“.

chápať aj dvojaký. V prvom prípade tak, že ste s tvorbou prešli v podstate tromi postupovými procesmi až do výberu do celoštátnej prehliadky. V druhom prípade dlho trvala aj samotná doprava z Nitry do Bardejovských kúpeľov, pre ktorú si dokonca ani nestihol premietanie vášho filmu. Ako to teda prebiehalo v dejisku festivalu Cineama 2023?

Skutočne môžem povedať, že dostať sa do Bardejovských kúpeľov z Nitry bola pre nás taká odysea. Za tvorcov filmu Míle predou mnou sme tam išli ja a Martin Majtán, predstaviteľ hlavnej postavy. Mal s nami ísť aj náš hudobný skladateľ Šimon (Šebák, absolvent Katedry hudby PF UKF v Nitre – pozn. autorky), ale na poslednú chvíľu to musel zrušiť. Naša cesta bola veľmi dlhá a únavná. Prišli sme v piatok už neskoro a prvý blok našej vekovej kategórie bežal od 13.30 h, čo sme sa dozvedeli až na izbe, keď sme sa dostali k festivalovému katalógu.

Zamrzelo ťa, že ste nestihli premietanie vášho filmu?

V tej chvíli som si povedal, že dúfam, že nedali na začiatok tie filmy, ktoré nič nevyhrajú. To bola pre mňa taká prvá červená vlajka. Ale s Maťom sme si povedali, že je to jedno. Prišli sme si tam užžiť festival a skutočne tam panovala výborná atmosféra, cítili sme sa príjemne.

Takže ste sa s Maťom cítili trochu ako festivalové hviezdy?

Presne tak. Atmosféru dotváralo ešte aj to, že sa festival odohrával v kúpeľnom

mestečku. Bolo fajn prechádzať sa po areáli kúpeľov a vedieť, že tam neďaleko premietali náš film. Našťastie sme stihli slávnostné otvorenie. To sa konalo v kine Žriedlo v Bardejovských kúpeľoch. Je to pomerne veľká kinosála, ktorá bola však odlišná od multiplexov, ako sú napríklad Cinemax alebo Mlyny – ale v tom pozitívnom zmysle. Toto kino malo napríklad aj svoj vlastný bar, kde si si mohol dať pohár vína alebo pivo, čo dotváralo takú zaujímavú, inú atmosféru. Naozaj to bolo ako festivaly, na ktoré som bol zvyknutý ako divák, akurát teraz v menšom meradle. Ten chvíľkový pocit, že sa k nám iní správajú ako k niekomu významnému, ešte doplnil zážitok, keď sme sa v sobotu išli najesť. Posadili sme sa k jednému páru dôchodcov a oni nás oslovili s tým, že nás deň predtým videli vo filme. To bolo milé a boli sme radi, že naň aspoň niekto išiel, aj keď bol náš film premietaný hneď v prvý deň.

Odyseou by sme mohli teda nazvať aj samotný postup vášho filmu do celoslovenského kola. Viem, že ste s tímom nepredpokladali, že sa dostanete až tak ďaleko. Ako ste ako tvorcovia filmu vnímali fakt, že napokon budete súčasťou Cineama 2023?

Bolo to super. O našom postupe sme sa dozvedeli od pani Zdenky Smrečkovej z Krajského osvetového strediska v Nitre. Preposlala nám program posledného, teda celoštátneho kola. Hoci sa teraz konal už 31. ročník, prvýkrát toto celoštátne kolo organizátori nazvali aj festivalom. V programe sme videli, že

Tvorcovia filmu Míle predou mnou s predsedom poroty krajského kola Cineama 2023 v Komárne, zľava doc. Mgr. Anton Szomolányi, ArtD. – predseda poroty, Bc. Šimon Šebák, Martin Majtán a Mgr. Kristián Vrábel. Foto: Pavol Sedliak

v našej kategórii „hraný film od autorov vo veku nad 21 rokov“ sú len štyri filmy. A to som si povedal, že to už je skoro ako na Oscaroch. Myšlienka, že len štyri filmy z celého Slovenska sa dostali do toho najužšieho výberu, bola pre mňa veľmi príjemná. Aj keď ide o prehliadku filmov na amatérskej úrovni, povieš si „wau, konečne niekto ocení našu snahu“. Všetci sme boli veľmi šťastní a obzvlášť som bol šťastný aj za ostatných. Pre Šimona to bola, myslím, jeho prvotina – prvýkrát ozvučoval takýto krátky film. Dovtedy robil z pozície hudobného producenta bity,

Cena udeľovaná na krajskom kole Cineama v Komárne. Foto: Pavol Sedliak

ktoré predával raperom, záujemcom na internete aj zo zahraničia a podobne. Tešilo ma zaňho, že hneď s jeho prvým ozvučovaním filmu to takto vystrelilo. A Maťo, môj hlavný dvorný herec, pracuje v pekárni, takže to je tiež preňho pomerne zaujímavá skúsenosť. Tešil som sa, že kolektív takýchto ľudí bude mať možnosť sa prezentovať pred ľuďmi z brandže a návštevníkmi festivalu.

V katalógu Cineama 2023 organizátori uverejnili veľmi pozitívny a pochvalný text k vášmu filmu, kde uviedli, že ide o presvedčivú charakterovú štúdiu, ktorá je postavená na silnom hereckom výkone. Je asi príjemné čítať takéto slová od odborníkov...

Mňa to tak pohladkalo na duši. Keď som si prečítal, že som natočil presvedčivú charakterovú štúdiu, bolo to pre mňa veľmi príjemné. Hneď som prečítal Maťovi, čo o ňom píšete. Videl som na ňom, že bol na to pyšný. Ja som bol tiež, lebo som mal z toho veľkú radosť.

Napriek takémuto pozitívnemu hodnoteniu ste si napokon z celoslovenského kola cenu neodniesli. Bolo to veľké sklamanie?

Po záverečnom vyhodnotení a udeľovaní cien sme museli prehltnúť pomyselnú, povedal by som horko-sladkú, pilulku: „Tam teda naša úspešná cesta končí“. Ale to trvalo asi len desať minút. Potom som si začal spätne uvedomovať, aká tá cesta bola a že to bol vôbec prvý pokus. Prvýkrát sme niečo vôbec prihlásili do súťaže. A dostali sme sa až sem. Vďaka tomu smútok veľmi rýchlo pominul.

prostredníctvom viacerých postáv, teda aby sa tam odohrávali ťažšie, zložitejšie situácie. To je moja ambícia.

Ako si povedal, film Míle predomnou je vystavaný na jednom hercovi, ktorého výkon ocenila aj porota Cineama 2023. Film má kvalitné technické spracovanie a náročnú tému, ktorej nie každý môže porozumieť, čo ti, koniec-koncov, povedala aj porota v jednom zo súťažných kôl. Načrtol by si teda obsahovú stránku tohto filmu?

Na pozadí filmu je rozhovor dvoch ľudí. Je evidentné, že jeden z hlasov ľudí, ktorí sa tam rozprávajú, patrí hlavnej (a jedinej) postave. Aj keď hlavný herec je Maťo, hlas z rozhovoru patrí mne. To, samozrejme, vedľa rozpozná iba ľudia, ktorí ma poznajú. Hlavná postava prechádza určitým ťažkým obdobím, spôsobeným príčinou, pri ktorej si samotného strojcu, katalyzátor toho zlého, môže každý divák vložiť podľa toho, čo chce. Ale to obdobie hlavnej postavy je naozaj zlé. Až do takej miery, že sa hlavný hrdina uchyluje k alkoholu a podobne. Jeho hlas je preto iný, lebo už naozaj nespoznáva samého seba. Preto aj pri pohľade do zrkadla vidí hlavnú postavu niekoho iného. Na konci filmu sa mení farebný filter. Opäť sa vraciame k farbám a hlavná postava sa vracia k svojej starej podobe, pretože sa rozhodla urobiť nejaké kroky, ktoré urobiť mala. Opúšťa svoju, nazvime to, tmú, v ktorej bola, a ide za niečím, o čom si myslí, že ju môže viesť dopredu. Muž vo filme Míle predomnou získal napokon nádej, ktorú si myslel, že už stratil.

Keď natočíš ďalší film, chystáš sa opäť o rok prihlásiť na Cineamu?

Určite. Ja som rád, že som u nás na katedre dostal avízo o tejto súťaži, pretože som netušil, že sa na Slovensku vôbec oceňuje amatérska filmová tvorba. Zistiť niečo také, to boli pre mňa otvorené vráta pre nové možnosti. A pokiaľ náš pripravovaný film stihneme do deadlinu spracovať, nevidím dôvod, prečo to neskúšať aj každý rok, pokiaľ teda budeme schopní niečo vyprodukovať. V priebehu posledných pár týždňov som sa dozvedel aj o ďalšom filmovom festivale, ktorý sa koná v Pezinku. Určite sa pokúsime prihlásiť aj tam, ale nie s tým, že snáď vyhráme, ale s tým, že to uvidia noví ľudia. S tým, že zasa dostaneme spätnú väzbu, ktorú oceníme, a získame nové kontakty, spoznáme zaujímavých ľudí, a o tom to je.

Mgr. Veronika Cillingová, PhD.,
FF – Katedra žurnalistiky a nových médií,
foto: Pavol Sedliak,
Mgr. Kristián Vrábel

O SPIRITUÁLNEJ LITERATÚRE

Témou boli Spirituálno-religiózne motívy v slovenskej a českej literatúre i v audiovizuálnych médiách.

Na pôde FSŠ UKF v Nitre sa 28. septembra 2023 uskutočnil medzinárodný odborný seminár. Tento rok boli témou Spirituálno-religiózne motívy v slovenskej a českej literatúre i v audiovizuálnych médiách. Podujatie vzniklo pod organizačnou záštitou Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF a Veľvyslanectva Českej republiky v Bratislave. Zúčastnil sa ho aj Mons. František Rábek, predseda Rady KBS pre vedu, vzdelanie a kultúru, keďže seminár sa konal aj ako sprievodné podujatie v rámci Roka kresťanskej kultúry.

K otvoreniu podujatia prispeli svojimi slovami riaditeľ ústavu doc. PhDr. Ján Gallik, PhD., a riaditeľka Českého centra Bratislava Mgr. Monika Koblerová. Spolu s ňou sa podujatia zúčastnila i tajomníčka Veľvyslanectva ČR Mgr. Miloslava Fukalová. Všetkých hostí privítala aj dekan fakulty Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárčiová, PhD.

Prvou prednášajúcou bola Mgr. Kateřina Voleková, Ph.D., z Ústavu pre jazyk český Akadémie vied Českej republiky. Jej téma bola Staročeská lexéma „domoskyna“ v poézii Vladimíra Holana. V prezentácii sme mohli vidieť úryvky básne Prvý testament (1940), kde významný český básnik nazývaný „alchymik slova“ použil netradičný a nie úplne významovo jasný výraz „domoskyna“. Ide o unikátne slovo

– preklad latinského „domicilium“ v žalme 101:7 („som ako sova v rozvalinách“), ktoré sa vyskytuje iba v staročeskom Žaltári kapitulnom z 80. rokov 14. storočia. Túto ojedinelú lexému uvádzali neskôr české slovníky 19. storočia (napr. Kotlov česko-nemecký slovník) a Holan pri obohacovaní svojej slovej zásoby siahol práve po tomto slovníku. Tak sa unikátna nejasná stredoveká lexéma dostala do modernej českej poézie. Na záver referátu bolo predostretých niekoľko možností, čo by slovo „domoskyna“ od českého stredovekého prekladateľa mohlo znamenať.

Nasledovala prezentácia Mgr. et Mgr. Kataríny Džunkovej, Ph.D., z Filozofickej fakulty Univerzity Karlovej, s názvom Otázky štýlu v Novom zákone 4. redakcie staročeského biblického prekladu (1450 – 1489). Na úvod bola pomocou časovej osi predstavená história staročeského biblického prekladu, ktorý sa delí na štyri rôzne redakcie, pričom prvý kompletný český biblický preklad (Biblia draždanská) pochádza už z roku 1360. Prednáška bola venovaná 4. redakcii a osobitostiam prekladateľského štýlu utrakvistického biskupa, diplomata a teológa Martina Lupáča. Ukazuje sa, že išlo o vynaliezavého prekladateľa, ktorý chcel Bibliu priblížiť čitateľom polovice 15. storočia (používal frazeologizmy, expresíva, hovorové germanizmy) a niektoré jeho prekladateľské riešenia

pretrvali mnoho storočí. Ďalšia bola prednáška Duchovní vývoj osobnosti Jana Čepa do roku 1948. Od novotomistických inšpirácií ke kresťanskému personalizmu, ktorej autorom bol Mgr. Petr Komenda, Ph.D., z Univerzity Palackého v Olomouci. Išlo o filozofiu vnútorného vyhnanstva, migrácie a existencialitu českého katolíckeho autora Jana Čepa. Ťažký život autora, aj to, ako sa jeho diela výraznejšie reflektujú až po jeho smrti, či jeho život vo Francúzsku boli predmetom záverečnej diskusie.

V druhej časti seminára sme si mohli vypočuť prednášku Mgr. Jozefa Tomášika o básnickej zbierke Jáchymovští andělé. J. Tomášik predstavil slovenského kandidáta na blahorečenie Janka Havlíka. Mal ťažký život, bol v neľahkej situácii ako študent, keď bol pre svoju vieru počas komunizmu mučený vo väzení, na následky čoho vážne ochorel. Hoci teológiu napokon nemohol doštudovať, v jáchymovských lágloch a vo väzniciach slúžil mnohým väzňom s podobným osudom ako kňaz. I preto Jozef Tomášik napísal o ňom verše, ktoré vyšli v roku 2014 pod názvom Anjel v cele a v preklade do češtiny minulý rok s názvom Jáchymovští andělé.

Na seminári odznela ešte prednáška doc. PhDr. Jána Gallika, PhD., s názvom Nad poéziou Pavla Straussa, v ktorej

komparoval poéziu tohto významného slovenského básnika a esejistu s tvorbou poľského kňaza a básnika Jana Twardovského. Záverečná prednáška Známý a neznámý Ján Frátrik: slovenský básnik zo stredoeurópskeho aspektu patrila Mgr. Michalovi Krauterovi. Venoval sa v nej spisovateľovi Jánovi Frátrikovi, ktorého literárna kritika považuje za súputníka autorov slovenskej katolíckej moderny. Program odborného seminára ukončila bohatá diskusia.

Bc. Noémi Lelkes, FSŠ - študentka programu Stredoeurópske areálové štúdiá, foto: Mgr. art. Ing. Peter Korček, České centrum Bratislava

OKRÚHLE JUBILEUM FPVAI

Počas osláv 30. výročia vzniku fakulty dostali významní pracovníci bronzové medaily za výnimočný prínos k jej rozvoju.

Na Fakulte prírodných vied a informatiky (FPVAI) sa 5. októbra 2023 uskutočnilo slávnostné zasadnutie akademickej obce pri príležitosti osláv 30. výročia konštituovania fakulty.

Dekan fakulty prof. RNDr. František Petrovič, PhD., zhodnotil uplynulých 30 rokov činnosti fakulty. Rektor univerzity prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., vo svojom príhovore poďakoval minulým i súčasným zamestnancom za cennú prácu a zaželel fakulte ďalšie úspešné roky pôsobenia.

Slávnostný akt vyvrcholil udelením bronzovej medaily významným pracovníkom fakulty: prof. RNDr. Klaudii Jomovej, PhD., prof. RNDr. Anne Tirpákovej, CSc., prof. RNDr. Márii Vondrákovej, CSc., prof. RNDr. Jurajovi Hreškovi, PhD., prof. h. c. Dr. h. c. prof. Dr. MVDr. Jozefovi Laurinčíkovi, DrSc., prof. RNDr. Alexandrovi Sirotkinovi, DrSc., a Viere Radošovskej za ich výnimočný prínos k rozvoju fakulty.

Oslavy spestril kultúrny program, ktorí pripravili študenti a zamestnanci Pedagogickej fakulty UKF v Nitre. Na záver dekan fakulty vyjadril poďakovanie zamestnancom fakulty za ich zodpovednú prácu a poprial im veľa pracovných úspechov do budúcnosti.

PaedDr. Katarína Zverková,
FPVAI – Dekanát,
foto: Miroslav Kadlečík, PhD.

CENA DOKTORANDKE Z KATEDRY MATEMATIKY

Pri príležitosti 15. výročia JCI na Slovensku bola jednou z ocenených aj študentka 3. ročníka doktorandského štúdia v Teórii vyučovania matematiky Mgr. Silvia Haringová (FPVAI), ktorá sa v roku 2022 stala víťazkou Študentskej osobnosti Slovenska 2021/2022 v kategórii informatika, matematicko-fyzikálne vedy. Spolu s ostatnými laureátmi si prevzala ocenenie za dlhodobý prínos k rozvoju mladej vedy na Slovensku. Našej študentke srdečne blahoželáme a prajeme veľa tvorivých síl a úspechov v ďalšej činnosti.

JCI – Slovensko (Junior Chamber International – Slovakia) združuje mladých ľudí od študentov vysokých

škôl až po podnikateľov vo veku od 18 do 40 rokov. Jedným z jej najznámejších projektov je Študentská osobnosť Slovenska, v ktorom sú oceňovaní vysoko talentovaní vysokoškolskí študenti v SR v 13 kategóriách.

Doc. PaedDr. Janka Medová, PhD.,
FPVAI – Katedra matematiky,
foto: archív Mgr. Silvie Haringovej,
FPVAI – Katedra matematiky

PROJEKT

ESWOCHY

Je dôležité poznať kultúrne zvyky, aby sme predišli nedorozumeniam v komunikácii. Diversity = rozdielnosť nás nerozdeľuje, ale spája. Aj to je jedným z princípov sociálnej práce.

Prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD., z Katedry sociálnej práce a sociálnych vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre je súčasťou prestížneho integrovaného medzinárodného študijného programu Erasmus Mundus s názvom ESWOCHY = European social work with children and youth. Ten združuje univerzity zo štyroch krajín – Mykolas Romeris University, Vilnius v Litve, Riga Stradins University v Lotyšsku, Katolícku univerzitu v Ružomberku a Lisbon University Institute v Portugalsku. Študenti v prípade úspešného absolvovania programu získajú diplomy od štyroch univerzít.

V dňoch 8. – 9. novembra 2023 na Katolíckej univerzite v Ružomberku prof. Mojtovej pracovala so študentmi z rôznych kútov sveta – Ghany, Nigérie, Etiópie, Filipín, Poľska, Ruska, Azerbajdžanu, Nepálu, Nemecka, Kazachstanu či Lotyšska. Mladí ľudia sa ochotne podelili s informáciami o tradíciách, komunikačných

zvyklostiach a kultúrach v ich krajinách. V rámci predmetu Youth Intercultural Communication študentom pomocou interaktívnych metód a techník ukázala možnosti, ako pracovať s klientmi, predovšetkým s deťmi a mládežou.

Prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD.,
FSVaZ – Katedra sociálnej práce
a sociálnych vied,
foto: autorka

AGROFILM 2023

Cenu rektora UKF v Nitre si odniesol dokument tvorcov z Guiney Bissau, USA a Portugalska.

Už dlhé roky je súčasťou Agrofilmu aj akademická pôda. Medzinárodný filmový festival dokumentárnych filmov sa tento rok uskutočnil od 2. do 7. októbra 2023 a počas dvoch dní (3. a 4. októbra) prostredníctvom filmov a prednášok zavítal aj na našu univerzitu. Partnerom festivalu bola Fakulta prírodných vied

Medzi divákmi v premietacích miestnostiach okrem našich študentov a pracovníkov fakulty zaznamenal aj ľudí mimo UKF, ktorí zachytili propagáciu podujatia v médiách, na našich weboch či sociálnych sieťach a prišli si pozrieť zaujímavé filmy a vypočuť ešte zaujímavejšie prednášky.

a informatiky (FPVaI) UKF, garantmi festivalu boli prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD., a prodekan pre vedu a výskum prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD.

„Priebeh festivalu na FPVaI hodnotím veľmi pozitívne. Na rozdiel od iných premietacích miest na Slovensku, našou pridanou hodnotou v rámci Agrofilmu je organizovanie prednášok našich kolegov a spolupracovníkov, ktoré prinášajú účastníkom festivalu nové informácie a zvyčajne vytvoria aj plodnú diskusnú atmosféru. Som rád, že aj tento rok sa nám podarilo zabezpečiť kvalitných prednášajúcich a témy, ktoré zaujali publikum,“ hovorí prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD.

HRUBÉ DOMÁCE ŠŤASTIE V BHUTÁNE

Prvý premietací deň venovaný ekológii a geografii ponúkol slovenské a české dokumentárne filmy. Premietanie uviedla prednáška RNDr. Petra Petluša, PhD., z Katedry ekológie a environmentalistiky (KEE) FPVaI UKF s názvom Bhután, hrubé domáce šťastie v tradične využívanej krajine. Prednáška mala hlavne cestopisný charakter so zameraním najmä na špecifiká, limity a jedinečnosti tejto krajiny tak, aby oslovila čo najviac návštevníkov festivalu. Početným poslucháčom predstavila aj model hrubého domáceho šťastia v tejto krajine, ktorý je globálnym

unikátom. Východiskom pre prednášku s tematickým prepojením na festival sa stala pracovná cesta do Bhutánu, ktorú na prelome apríla a mája 2023 ako prednáškový pobyt Erasmus+ RNDr. Peter Petluš, PhD., absolvoval spolu s kolegami doc. Ing. Vierou Petlušovou, PhD., a Mgr. Gabrielom Bugárom, PhD., (všetci KEE FPVaI).

„Počas dvoch týždňov v Bhutáne sme navštívili Sherubtse College so zameraním na environmentálne štúdiá, ktorá je jednou z fakúlt Royal University of Bhutan. Uviedli sme tu prednášky so zameraním na naše domáce pracovné aktivity a výskum, ako aj prednášky predstavujúce UKF v Nitre a možnosti štúdia u nás,“ hovorí RNDr. Peter Petluš, PhD.

„Počas cesty aj programu, ktorý pre nás pripravili kolegovia z univerzity, sme viac spoznali krajinu, realizovali základný výskum so zameraním na procesy limitujúce využívanie krajiny, ale aj na samotné formy a spôsoby využívania krajiny so zameraním na poľnohospodárstvo.“

V Bhutáne sa naši kolegovia zoznámili s modelom hrubého domáceho

šťastia. Je merateľným ukazovateľom blahobytu, ktorý ako mieru nepoužíva hodnotu peňazí, ale individuálny pocit

Petluš. „Tretím princípom je zachovanie jedinečnosti kultúrneho dedičstva a štvrtým dobrá verejná správa.“

NEGATÍVA I PRÍNOSY PANDÉMIE

Na tematiku biológie bol orientovaný druhý premietací deň, počas ktorého si návštevníci mohli pozrieť krátke dokumenty tvorcov zo Slovenska, Česka a Maďarska. Premietaniu predchádzala prednáška doc. RNDr. Tünde Juríkovej, PhD., z Ústavu pre vzdelávanie pedagógov Fakulty stredo-európskych štúdií UKF s názvom Ako zmenil covid-19 stravovacie návyky detí a mládeže? Prednášajúca najskôr predstavila celosvetový a spoločenský dopad pandémie, pričom zdôraznila problém blížiacej sa pandémie obezity u 3-10-ročných detí. „Výsledky môjho výskumu poukázali na negatívne stránky pandémie, ako je zvýšená konzumácia sladkostí a slaných pokrmov vrátane medziedál. Rovnako sa zvýšila konzumácia tzv. „comfort food“, ktoré majú navodiť pocit psychického po-

šťastia. „Vychádza zo štyroch princípov, ktoré majú pôvod v budhistickej filozofii. Prvým je spravodlivý a udržateľný hospodársky a ekonomický rast, druhým je ochrana prírody, pričom podstatná časť územia je človekom nedotknutá príroda, kde sa odohrávajú len prírodné procesy,“ vysvetľuje Dr.

hodlia,“ hovorí doc. Juríková. „Naopak, prínosom pandémie bolo pravidelné rozloženie stravy počas dňa, vyššia konzumácia ovocia a zeleniny, ako aj pečiva a hydiny. Pandémia zasiahla tiež do spánkového režimu, ktorý sa skrátil na menej ako 8 hodín a deti sa v priemere pohybovali denne menej ako 2 hodiny.

V dôsledku uvedených činiteľov vzrástla priemerná hmotnosť u detí o 0,9 kg.“

ODOVZDALI CENY

Už 39. ročník Agrofilmu priniesol návštevníkom 90 dokumentov autorov z 22 krajín sveta, týkajúcich sa tém poľnohospodárstva, vidieka, trvalo udržateľ-

ného využívania zdrojov, ochrany pôdy a vody, potravinárstva, vedy i výskumu. Organizátormi Agrofilmu 2023 boli Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum v Nitre – VÚŽV v Lužiankach.

Medzinárodná porota zo 42 súťažných filmov ocenila 14. Autori ocenených dokumentov si ceny prebrali 6. októbra na slávnostnom ceremoniáli v multikine Mlyny Cinemas v Nitre. Hlavnú cenu Agrofilmu 2023 získal lotyšský film režiséra Ivars Seleskisa Krajina. Cenu rektora UKF v Nitre si odniesol dokument tvorcov z Guiney Bissau, USA a Portugalska s názvom Spojte sa pre Bissau (Nô Kumpu Guiné): agroekológia a feminizmus v Guinea Bissau.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko

POST SPOT PROJEKTOVÉ STRETNUTIE

Na Katedre geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja FPVaI sa uskutočnilo poprojektové stretnutie projektu H2020 SPOT.

V rokoch 2020 – 2022 sa na UKF v Nitre realizoval medzinárodný projekt Horizon 2020 Social and innovative platform on cultural tourism and its potential towards deepening Europeanisation (SPOT). Z 15-členného konzorcia projektu v dňoch 26. – 30. októbra 2023 navštívili Nitru zástupcovia dvoch tímov – zo Spojeného kráľovstva John Shaddock z University of Aberdeen (v projekte bol spoluzodpovedný za pracovný balík súvisiaci s politikami kultúrneho turizmu) a z Holandska Marcel Pleijte z Wageningen University & Research (v projekte bol spoluzodpovedný za teoreticko-metodické východiská kultúrneho turizmu a spracovanie výsledkov dotazníkov obyvateľov, návštevníkov a stakeholderov).

V prvý deň hostí prijali vedúci Katedry geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja FPVaI prof. PaedDr. PhDr. RNDr. Martin Boltižiar, PhD., a následne dekan fakulty a súčasne člen riešiteľského kolektívu projektu prof. RNDr. Fran-

tišek Petrovič, PhD. V priateľskej atmosfére aj počas spoločného pracovného obeda prediskutovali možnosti ďalšej spolupráce.

Riešenie tohto projektu vyžadovalo intenzívnu komunikáciu so stakeholdermi cestovného ruchu. Mesto Nitra bolo jednou z 15 prípadových štúdií projektu, takže komunikovať bolo potrebné s mnohými subjektmi, ktoré rozvoj turizmu v Nitre podporujú. Jedným z takýchto subjektov bola aj Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) – Nitriansky kraj, spolupráca s ktorou bola veľmi ústretová. V popoludňajších hodinách

preto členovia slovenského riešiteľského kolektívu UKF v Nitre (RNDr. Hilda Kramáreková, PhD. – vedúca projektu, doc. Mgr. Henrich Grežo, PhD., a prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD.) spolu so zahraničnými hosťami KOCR spoločne navštívili. Poverená zastupujúca výkonná riaditeľka KOCR PhDr. Zuzana Palenčíková, PhD., predstavila vznik, úlohy a aktivity organizácie. Následne sa spoločne diskutovalo o rozvoji cestovného ruchu na národnej, regionálnej i lokálnej úrovni. Zahraniční hostia sa živo zaujímali o realitu rozvoja slovenského cestovného ruchu, komparácia poznatkov na úrovni troch štátov tak bola veľmi inšpirujúca. Prvý deň ukončili návštevou Dražovského kostolíka a Zoborského kláštora sv. Jozefa.

V ďalší deň kolegovia zo zahraničia absolvovali prehliadku Nitrianskeho hradu a Diecézneho múzea a v druhej polovici dňa zážitkovú gastronómiu spojenú s degustáciou slovenských vín, čo tiež

patrí do širokého portfólia kultúrneho turizmu. Víkendové dni strávili poznávaním Slovenska – s dr. H. Kramárekovou, doc. H. Grežom a dr. L. Petrikovičovou navštívili Banskú Bystricu, Spišskú Kapitulu, Levoču, Mariánsku horu, Skalnaté pleso a Bojnice. V záverečný deň pobytu absolvovali prehliadku Bratislavského hradu a Starého mesta. Uskutočnilo sa aj stretnutie s českým projektovým tímom, spolu s vedúcou projektu H2020 SPOT prof. Ing. Dr. Miladou Štastnou, PhD.

Spoločné stretnutie tak bolo dôkazom, že napriek ukončenému projektu je komunikácia medzi niektorými členmi riešiteľských kolektívov intenzívna. Vzájomná výmena informácií a hlavne skúseností dobrej praxe je obohacujúca pre každú stranu. Očakávame a tešíme sa spoločne na to, že nadviazané kontakty prispievajú k ďalším spoločným aktivitám, napr. aj v rámci programu Erasmus+.

RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.,
FPVaI – Katedra geografie,
geoinformatiky a regionálneho rozvoja,
foto 2 a 3: archív autorky, foto 1: LB

ZAÚJALO NÁS

NAŠA UNIVERZITA NA MADRIDSKOM KONGRESE

Univerzita Complutense v Madride v dňoch 19. a 20. októbra 2023 organizovala VII. medzinárodný kongres o svetovej spirituálnej literatúre a nechýbali na ňom ani zástupcovia z UKF v Nitre, konkrétne doc. Ján Gallik z FSŠ a doc. Magda Kučerková z FF. Návštevu Filologickej fakulty madridskej univerzity obaja kolegovia z UKF využili aj na pracovné stretnutie spojené s prípravou nových spoločných projektov.

V rámci viacerých prednášok účastníkov konferencie zaujala i prednáška doc. Jána Gallika, ktorý hovoril o literárnej tvorbe dvoch stredoeurópskych autorov – Slováka Pavla Straussa a Poliaka Jana Twardowského. Súčasťou programu konferencie bola aj prezentácia zborníka The Figurativeness of the Language of Mystical Experience Particularities and Interpretations (Brno: Munipress, 2021). Zborník ako výstup z rovnomennej, spoločne organizovanej konferencie predstavili jeho zostavovatelia doc. Magda Kučerková a prof. Antonio Barnés Vázquez (Complutense). Obaja podčiarkli, že ide o prvý hmatateľný výsledok vedeckej spolupráce ich inštitúcií a tiež

ukážku vzácných tematických prienikov jednotlivých výskumných tímov. Autori príspevkov publikovaných v zborníku sa usilovali priblížiť obraznú povahu jazyka mystickej skúsenosti a prehĺbiť literárnoteoretické uvažovanie o tzv. poetike nevyjadriteľného, účastníci madridského kongresu skúmali prítomnosť nevyjadriteľnej inštancie Boha v súčasnej literárnej tvorbe.

Doc. PhDr. Ján Gallik, PhD.,
FSŠ – Ústav stredoeurópskych jazykov
a kultúr, doc. Mgr. Magda Kučerková, PhD.,
FF – Katedra romanistiky
a germanistiky,
foto: doc. PhDr. Ján Gallik, PhD.

UKF V EURÓPSKEJ SIETI UNIVERZÍT SOCNET 98

V rámci skupinovej práce účastníci veľa diskutovali o cieľoch, stratégii, pravidlách a štruktúre siete SocNet 98, navštívili tiež praxové zariadenia.

(University of Girona, Faculty of Education and Psychology), Českej republiky (Jihočeská univerzita, České Budějovice a Vysoká škola polytechnická, Jihlava) a Slovenska (FSVaZ - Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre).

Hlavné aktivity SocNet 98:

- Medzinárodný týždeň univerzít (IUW), ktorý organizujú 3-4 vopred dohodnuté univerzity vo vybraných krajinách na rôzne témy každý letný semester.
- Každoročné stretnutie koordinátorov, ktoré organizuje jeden z partnerov v zimnom semestri.
- Individuálne učiteľské výmenné / vyučovacie aktivity a študentské pobyty pod záštitou Erasmus+.

Program bol naplánovaný od rána do večera. Reprezentanti univerzít sa zamerali na evaluáciu International University Week 2023, ktoré prebehli v apríli 2023 na univerzitách v Nemecku (Emden), Rakúsku (Linz) a Česku (České Budějovice). Veľkú časť venovali príprave International University Week 2024, ktorý sa uskutoční 22. – 26. apríla 2024 na univerzitách v Dánsku (Odense), Belgicku (Leuven) a v Čechách (Jihlava), do ktorých sa môžu zapojiť študenti aj učelia zo všetkých partnerských univerzít. Ďalšie dni sa venovali skupinovej práci, kde veľa diskutovali o cieľoch, stratégii, pravidlách a štruktúre prestížnej siete SocNet 98. Posledný deň patrilo návšteve praxových zariadení. Bolo to veľa práce, avšak zmysluplne strávené dni s ľuďmi naladenými na rovnakej vlne, ktorí sa za tie roky stali priateľmi.

Prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD., FSVaZ – Katedra sociálnej práce a sociálnych vied, foto: autorka

Garantka odboru sociálna práca na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD., sa 23. - 27. októbra 2023 na Universitat de Girona v Španielsku zúčastnila medzinárodného stretnutia koordinátorov európskej siete univerzít v sociálnej práci SocNet 98. Tá združuje 17 univerzitných partnerov z 11 európskych krajín.

Medzi členov SocNet 98 aktuálne patria univerzity z Fínska (Humak University of Applied Sciences, Helsinki), Holandska (Hanzehogeschool Groningen), Nórska (University of South-Eastern Norway, Porsgrunn), Nemecka (City University of Applied Sciences, Bremen, University of Applied Sciences Emden/Leer a Ernst-Abbe-University of Applied Sciences, Jena), Belgicka (PXL University of Applied Sciences and Arts Hasselt a University College Leuven-Limburg, Leuven), Rakúska (University of Applied Sciences, St. Pölten a University of

Applied Sciences Upper Austria, Linz), Dánska (University College Lillebaelt, Odense), Francúzska (University Toulouse 2 Jean-Jaures IUT Figeac), Španielska

FILOZOFIA AKO PREKRAČOVANIE HRANÍC

Na medzinárodnej konferencii mala zastúpenie aj naša univerzita – v osobách našich kolegov z dvoch katedier Filozofickej fakulty UKF v Nitre.

Na Univerzite P. J. Šafárika v Košiciach sa 25. – 27. októbra 2023 uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia Filozofia ako prekračovanie hraníc. Každoročne je jej organizátorom Slovenské filozofické združenie pri SAV, tento rok sa k organizovaniu pridala aj Katedra filozofie Univerzity P. J. Šafárika. Filozofickú fakultu UKF v Nitre reprezentovali traja kolegovia z Katedry filozofie a politológie - doc. Mgr. Andrea Javorská, PhD., Mgr. Lenka Kocinová, PhD., a doc. PhDr. ThDr. Tomáš Pružinec, PhD., ako aj kolega Mgr. Petr Kocina, PhD., LL.M., z Katedry etiky a estetiky. Konferencia prebiehala v 8 tematických sekciách. V sekcii Hranice, osobnosti a perspektívy v historickom kontexte predniesla príspevok Andrea Javorská na tému Otázka smrti v jej tranzitnom pohybe. Do sekcie Hranice, transcendencia a inakosť prispela Lenka Kocinová témou Hranice myslenia sveta a Tomáš Pružinec predniesol tému Hranice a hraničné situácie v ľudskej existencii. Všetky príspevky boli vedeckým výstupom filo-

zofického projektu, ktorý sa aktuálne rieši na Katedre filozofie a politológie - Ako myslieť svet? Limity myslenia sveta vo filozofii dejín (VEGA 1/0279/23). Projekt má väzby na koncepcie environmentálnej filozofie, na teórie realistických ontológií a na nové podoby realizmu, ktoré sa vymedzujú kontrastom filozofií nielen naivného realizmu premodernej racionalistickej metafyziky, ale aj moderného vedeckého realizmu ako vlastného riešenia ontologickej problematiky vôbec. V sekcii Interdisciplinárne prekračovanie, vymedzenia a hranice predniesol Petr Kocina príspevok na tému Filozofia na hraniciach právneho diskurzu o rodinnom živote.

Tohtoročná konferencia bola spojená aj s mimoriadnou udalosťou – Valným zhromaždením členov Slovenského filozofického združenia pri SAV. V roku 2020 bol do Výkonného výboru SFZ členmi Valného zhromaždenia zvolený Tomáš Pružinec, ktorého mandát skončil koncom roka 2023. Na roky 2024 až 2026 kandidovala Andrea Javorská a Valné zhro-

maždenie ju jednomyseľne zvolilo do Výkonného výboru. Kolegyňa Javorská bola v minulosti už dve volebné obdobia nielen členkou Výkonného výboru, ale i jeho predsedníčkou. V súčasnosti je aj členkou Rady slovenských vedeckých spoločností SAV a pôsobí aj v jej Výkonnom výbore. Nitrianska filozofia má historicky pevné zastúpenie v združeniach SAV, ktoré nie je zadarmo, ale vždy bolo a je vydobyté osobnými a kolektívnymi výsledkami poctivej a dlhodobej práce.

Doc. PhDr. ThDr. Tomáš Pružinec, PhD., FF – Katedra filozofie a politológie, foto: Petr Kocina

BLAHOŽELÁME

KATEDRA CESTOVNÉHO RUCHU MÁ 10 ROKOV

Pri príležitosti významného jubilea pripravila katedra v dňoch 6. až 9. novembra 2023 4-dňovú sériu zaujímavých podujatí – prezentácií významných odborníkov, workshopy a trh regionálnych produktov. Program sa začal privítaním účastníkov vedúcim katedry Ing. Norbertom Betákom, PhD., po ktorom nasledovala vernisáž výstavy Ako plynie čas. Súčasťou otvorenia výstavy bolo ocenenie študentov, ktorí sa počas minuloročnej fakultnej fotosúťaže umiestnili na najlepších miestach. Súťažilo sa v kategóriách Zima na Slovensku, Zima v Nitrianskom kraji a Život na fakulte očami študentov.

Pri príležitosti 10. výročia vzniku katedry boli pozvaní poprední odborníci zo sveta cestovného ruchu, ekonomiky a manažmentu, aby predniesli príspevky, ktoré obohatili históriu katedry, ale aj rozhľad a vedomosti zúčastnených.

Mgr. Viktória Gergelyová, PhD., FSS – prodekan pre medzinárodné vzťahy a rozvoj, foto: autorka

NA OKTÓBERFESTE ASI DVE TISÍC NÁVŠTEVNÍKOV

Už 19. ročník tradičného podujatia Univerzitný Októberfest sa konal 3. októbra 2023. Priestory nitrianskeho amfiteátra pod Zoborom zaplnilo zhruba 2-tisíc návštevníkov - vysokoškolákov, ale aj študentov stredných škôl z Nitrianskeho kraja. O dobrú náladu sa postarali kapely Meowlau x Val, Medial Banana a interpreti Similivinlife a Porsche Boy.

Účastníkov z pódia privítali zástupcovia univerzity, VÚC aj mesta Nitra, ktorí im popriali peknú večer a dobrú zábavu. Rektor univerzity Libor Vozár poďakoval Študentskému parlamentu UKF a partnerom za podporu pri príprave podujatia.

Prítomným sa prihovarila aj predsedníčka Študentského parlamentu (ŠP) UKF Mgr. Lucia Spodniaková. „Poďakovala som našej univerzite, mestu a kraju za podporu a pomoc, pretože bez týchto partnerov by sa Univerzitný Októberfest nemohol konať,“ hovorí Lucia, ktorá v mene ŠP všetkým popriala skvelý večer plný zážitkov a spomienok.

Dodala, že od študentov po podujatí počuli iba pozitívne ohlasy. „Celým večerom sa niesla pozitívna energia a dobrá nálada, bolo citelné, že si to účastníci užívajú. Pri niektorých songoch spieval celý amfiteáter.“

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: Lubo Balko

V DUCHU INKLÚZIE

Účastníci jesennej školy si vymieňali pohľady a skúsenosti o aplikácii inkluzívnych princípov v našej spoločnosti a v rámci vysokoškolského vzdelávania.

Na našej univerzite sme 23. – 27. októbra 2023 v rámci Autumn school hostili na Katedre pedagogiky PF študentov a zamestnancov štyroch partnerských inštitúcií - The Hague Hogeschool v Holandsku; International Institute of Social Studies v Holandsku; Západočeskej univerzity v Plzni a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Účastníci si v rámci jesennej školy vymieňali rôzne pohľady a skúsenosti o aplikácii inkluzívnych princípov v rámci vysokoškolského vzdelávania a spoločnosti na Slovensku. Jesenná škola bola jednou z aktivít projektu Changing Our Story: The Pursuit of Inclusive Education. Naším partnerom sme pripravili program,

Ďuriš (študent s telesným postihnutím), Adriana Vavreková (študentka so sluchovým postihnutím), Viktoriia Mykhailova a Ivan Morozov (študenti z Ukrajiny a Ruska). Po obede nasledovala panelová diskusia v spolupráci so Študentským parlamentom UKF na tému Inklúzia. Po diskusii sa účastníci rozdelili do skupín, kde vymýšľali vlastný inkluzívny text piesne, ktorú sa za pomoci tlmočníkov posunkového jazyka naučili „spievať“ v posunkovom jazyku a s hudobným sprievodom Ladislava Medveca s melódiou piesne Johna Lennona Imagine ju aj predviedli ostatným študentom na minikoncerte vo foyeri PF UKF.

V závere podujatia všetci zúčastnení vyjadrili nadšenie z absolvovaného programu a pozitívnej spätnej väzby. Prostredníctvom medzinárodného projektu Changing Our Story: The Pursuit of Inclusive Education a metódy storytellingu (reg. no. 2021-1-CZ01-KA220-H) bolo motívom zlepšiť vnímanie inklúzie (nielen) vo vysokoškolskom prostredí. Projekt kladie dôraz na zapojenie a profesionálny rozvoj študentov, zamestnancov a vyučujúcich v rámci vysokoškolského sektora.

PaedDr. Vladimíra Poláčková, PhD.,
PaedDr. Barbora Sender, PhD., študentky,
PF – Katedra pedagogiky, foto: autorky
a zúčastnené študentky

kde sme im priblížili fungovanie inklúzie v školách a v spoločnosti. Na príprave programu sa podieľali zamestnanci Katedry pedagogiky Vladimíra Poláčková, Barbora Sender a študentky PF UKF Tatiana Kadáková, Andrea Škundová, Dominika Porubská, Adriana Vavreková a Viktoriia Mykhailova.

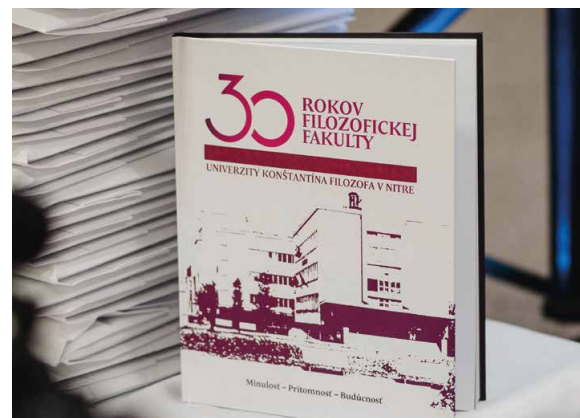
Program sa začal stretnutím a výtvarným workshopom na Katedre výtvarnej tvorby a výchovy PF, ktorá nám poskytla priestory ateliéru, kde sa mohli účastníci kreatívne realizovať. Ďalší deň bola súčasťou programu aj návšteva Komunitného

centra, okolia Orechovho dvora a indických rehoľných sestier, ktoré porozprávali o inklúzii a misii na Slovensku a pripravili pre nás tradičný indický obed. Poobede nasledovala návšteva národnej organizácie Budúcnosť, kde pracovníci rozprávali o ich činnosti, úlohách a záver dňa patril návšteve chránenej dielne Antikvariát a kaviareň pod Vrškom, kde majiteľka porozprávala o špecifikách zamestnávania ľudí s postihnutím.

Počas návštevy Teplárne v Bratislave nám majiteľ porozprával o živote ich komunity na Slovensku a tiež o smutnej

30 ROKOV FILOZOFICKEJ FAKULTY UKF

Počas slávnosti si súčasní aj bývalí zamestnanci fakulty prevzali ocenenia z rúk dekana Filozofickej fakulty UKF.

Okrúhle jubileum 30 rokov oslávila Filozofická fakulta UKF v Nitre 7. decembra 2023. Slávnostného večera sa okrem vedenia a zamestnancov fakulty zúčastnili aj mnohí hostia, medzi nimi rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., prorektorky UKF v Nitre či dekan a dekan ostatných fakúlt univerzity. Fakulte prišiel zaželať všetko najlepšie aj riaditeľ Divadla Andreja Bagara v Nitre Ing. Jaroslav Dóczy, PhD., a riaditeľ Štátneho archívu v Nitre PhDr. Peter Keresteš, PhD.

Pri príležitosti 30. výročia vzniku FF UKF dekan fakulty prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD., ocenil kolegov aj bývalých zamestnancov fakulty za významný prínos k rozvoju FF UKF a udelil im pamätnú medailu. Medzi ocenenými boli predošlé dekanke a dekan FF aj mnoho ďalších osobností.

Okrem toho, v rámci každoročnej tradície FF dekan fakulty ocenil pracovníkov a doktorandov fakulty za mimoriadnu a významnú činnosť v kalendárnom roku a udelil Cenu dekana Filozofickej fakulty UKF v Nitre za rok 2023. Cenu

udelil v štyroch kategóriách – za kvalitné publikačné výstupy, vedeckovýskumnú a projektovú činnosť a mimoriadne aktivity. Pri príležitosti 30. výročia založenia fakulty a na základe kvalitných nominácií boli v niektorých kategóriách udelené dve Ceny dekana.

Počas slávnostného večera prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť a doktorandské štúdium FF doc. Mgr. Dominik Repka, PhD., predstavil publikáciu 30 rokov Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorej je autorom. Knihu slávnostne uviedol do života dekan FF UKF prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD. Publikácia nielen v textovej podobe, ale aj pomocou bohatého obrazového materiálu mapuje históriu Filozofickej fakulty už od jej počiatkov, teda v rámci takmer 65-ročnej genézy vysokoškolského humanitného vzdelávania na našej alma mater. Všíma si tiež významné osobnosti, ktoré svojím mimoriadnym prínosom prispeli k rozvoju fakulty. Podstatnú časť knihy tvorí mapovanie novodobej histórie Filozofickej fakulty – v rámci novej sy-

nergie, symbolov, akademických orgánov fakulty, ako aj aktuálnych oblastí vzdelávania a vedy na fakulte. Príjemnú umeleckú atmosféru podujatia sprostredkovala nitrianska vokálna skupina Close Harmony Friends, ktorej hudobné vystúpenia sa prelínali s tanečnými choreografiami Reginy Laurovej, študentky Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU v Bratislave. O zábavu sa po skončení oficiálnej časti programu staral DJ Jozef Dóczy.

PhDr. Daša Nováčíková, PhD., FF – prodekanke pre medzinárodné vzťahy a rozvoj, foto: Ing. Marián Mancír, FF – Katedra žurnalistiky a nových médií, Mgr. Jozef Peniak, PhD., FF – Katedra masmediálnej komunikácie a reklamy, PaedDr. Peter Horváth, FF – Dekanát

NAVŽDY NÁS OPUSTIL PROFESOR KAROL FELIX

Bol človekom s veľkým Č, skvelým pedagógom, funkcionárom, trénerom, športovcom telom i dušou, legendou nitrianskeho volejbalu. Jeho prístup bol príkladom toho, ako má vyzeráť práca so žiakmi a športovcami.

V spomienkach najbližších, širšej rodiny, priateľov, kolegov i známych navždy zostane prof. PhDr. Karol Felix, CSc., dlhoročný pedagóg a prorektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, školiteľ, prednášateľ, člen viacerých komisií, výborov, vedeckých i redakčných rád, autor množstva publikácií, vedeckých prác, štúdií a príspevkov, telom i dušou športovec, tréner a klubový funkcionár. Vo veku 84 rokov nás navždy opustil 14. novembra 2023.

Profesor Karol Felix bol dlhoročným zamestnancom našej univerzity, konkrétne Katedry telesnej výchovy a športu Pedagogickej fakulty UKF v Nitre. Patril medzi prvých pedagógov tohto pracoviska, pôsobil tu od roku 1961 až do roku 2011. Za 50 rokov činnosti bol aktívny nielen na poste vyučujúceho či odborného asistenta na katedre (1961 – 1989), ale aj vo funkcii vedúceho katedry (1989 – 1996) a neskôr prorektora pre výchovno-vzdelávaciu činnosť UKF v Nitre (od roku 1999).

BOL ICH TELOCVIKÁRSKY GOTT

Bývalí kolegovia a priatelia z katedry i univerzity si na profesora Karola Felixu spomínajú len v tom najlepšom. Svojich študentov ovplyvňoval ako pedagóg, ale aj ako tréner v nitrianskom ženskom i mužskom volejbalovom tíme, v ktorých neskôr pôsobil aj ako funkcionár. Bol rešpektovaným odborníkom v oblasti športového tréningu a histórie telesnej kultúry, ale aj trénerom a človekom. Človekom s veľkým Č. Príkladom, aký má byť telocvikár, alebo ako má vyzeráť práca so žiakmi a športovcami.

„Nie je možné vyjadriť, ako nám bude chýbať jeho humor, večný úsmev, pozitívne myslenie, že všetko sa dá, jeho priateľská povaha, spev a obrovská charizma. Koco, bol si náš telocvikársky Gott alebo Bartoška. Bolo nám ctou spoznať Ťa ako kolegu a priateľa a zažiť s Tebou množstvo neskutočných zážitkov“ – týmito dojemnými slovami smútil za Karolom Felixom kolektív „jeho“ katedry na PF UKF v Nitre.

BOHATÝ PROFESIJNÝ ŽIVOT

Profesor Karol Felix, familiárne prezývaný „Koco“, sa narodil 3. novembra 1939 v Nitre, vyrastal pod Borinou. V rokoch 1957 – 1961 študoval na Vysokú školu pedagogickú v Nitre – odbor slovenský jazyk a telesná výchova. Titul PhDr. získal v roku 1976 na Fakulte telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského (UK) v Bratislave, kandidátom vied sa stal v roku 1983 na Filozofickej fakulte UK v Bratislave a vedecko-pedagogický titul docent mu udelili na Fakulte telesnej výchovy a športu UK v roku 1994. Vedecko-pedagogický titul profesor vo vednom odbore športová humanistika získal na

Fakulte humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v roku 2001.

Karol Felix bol funkcionárom v mnohých výboroch a komisiách, napríklad bol v rokoch 1994 – 1998 členom Komisie profesionalizovaných činností pri MŠ SR, od roku 1998 bol registrovaný v Rade Európy ako telovýchovný a športový ex-

pert a v rokoch 1990 – 1996 bol členom Výkonného výboru Slovenskej asociácie akademického športu. Post člena Redakčnej rady časopisu Telesná výchova a šport zastával v rokoch 1992 – 1996, v období rokov 1995 – 2001 bol členom Vedeckej rady FTVŠ UK v Bratislave, od roku 1998 pôsobil vo Vedeckej rade PF UKF a Vedeckej rade UKF v Nitre. Od roku 1999 bol tiež členom výboru a prednášateľom Spoločnosti odborovej komisie doktorandského štúdia v odbore športová humanistika na FTVŠ UK v Bratislave. Ako podpredseda Olympijského klubu v Nitre pôsobil od roku 1995 a ako člen Komisie VEGA Vedy o človeku od roku 2001. Trénerom volejbalového družstva žien a mužov (s prestávkami) bol v rokoch 1979 – 1999. Od roku 1992 odborne garantoval štúdium odboru telesná výchova na PF UKF v Nitre.

PUBLIKAČNE ZNÁMY DOMA I V ZAHRANIČÍ

V rámci vedecko-publikačnej činnosti má profesor Karol Felix ako spoluriešiteľ a riešiteľ na svojom konte množstvo výskumných úloh a výskumných projektov, je autorom vedeckých monografií, športová komunikácia a metakomunikácia (1995) a Základy teórie športového tréningu (1997). Mnohé vedecké práce a štúdie publikoval v zahraničných a domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách a časopisoch. Je autorom a spoluautorom početných príspevkov na viacerých zahraničných a domácich vedeckých konferenciách, kapitol v učebniciach a v učebných textoch, má na konte redakčné a zostavovateľské práce, recenznú a posudzovateľskú činnosť. Viackrát bol predsedom a spoluorganizátorom domácich i medzinárodných vedeckých konferencií. Bol vedúcim diplomantov, rigorozantov a študentov vo ŠVOČ či školiteľom Ph.D. štúdia v odbore športová humanistika. Na domácich konferenciách a seminároch vystúpil s 24 príspevkami, ktoré boli uverejnené v zborníkoch a na zahraničných konferenciách a následne v zborníkoch je uvedených 9 jeho príspevkov. Celkovo bolo zverejnených 54 jeho citácií v domácich časopisoch a zborníkoch a 13 citácií v zahraničných časopisoch a zborníkoch. Absolvoval prednáškové pobyty v zahraničí – v rakúskom Grazi (Univesität für Sportwissenschaften, rok 1992), poľskej Wroclawi (Akademija wychowania fizycznego, rok 1995) a v Novom Sade v Srbsku (Fakultet fizičke kulture, rok 1999).

- R -, foto: archív UKF

CENY DEKANA FF UKF 2023

Ocenenie sa udeľovalo za kvalitné publikačné výstupy, vedeckovýskumnú a projektovú činnosť a mimoriadne aktivity.

Počas oslavy 30. výročia konštituovania Filozofickej fakulty UKF v Nitre dekan FF UKF v Nitre prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD., ocenil pracovníkov a doktorandov fakulty za mimoriadnu a významnú činnosť v končiacom sa kalendárnom roku. Vedenie fakulty posúdilo predložené nominácie a Cenu dekana Filozofickej fakulty UKF v Nitre za rok 2023 udelilo za kvalitné publikačné výstupy, vedeckovýskumnú a projektovú činnosť a mimoriadne aktivity. Pri príležitosti 30. výročia založenia fakulty a na základe mimoriadne kvalitných nominácií boli v niektorých kategóriách udelené dve Ceny dekana FF UKF v Nitre.

- **Cenu dekana za vedeckovýskumnú a projektovú činnosť za rok 2023 získali prof. PaedDr. Zdenka Gadušová, CSc., a doc. PaedDr. Ján Gallo, PhD., spolu s doc. Alenou Kalechyts, CSc.**

Profesorka Gadušová bola v rokoch 2020 – 2023 zodpovednou riešiteľkou medzinárodného projektu Erasmus+ Mentor Training (MENTRA). Projekt bol riešený za účasti 6 partnerských univerzít zo SR, Česka, Maďarska a Srbska. V rámci projektu boli pripravené učebné materiály za účelom ďalšieho vzdelávania cvičných a uvádzajúcich učiteľov, ktoré boli publikované online v angličtine a v printovej podobe v 4 jazykoch zúčastnených krajín. Vytvorené a akreditované boli aj kurzy ďalšieho vzdelávania cvičných a uvádzajúcich učiteľov, ktoré budú realizovať inštitúcie participujúce na projekte.

Docent Gallo spolu s docentkou Kalechyts získali Cenu dekana za vedenie grantového projektu KEGA -17-0063 Interkultúrna a obchodná komunikácia v rusistickej praxi na Slovensku, ktorý v roku 2023 získal certifikát za výborne splnené výsledky. Cieľom projektu bolo poukázať na charakter a špecifiká obchodnej komunikácie v rámci kulturológickej analýzy, ako aj na špecifiká slovensko-ruskej podnikateľskej sféry v oblasti interkultúrneho kontaktu a odhaliť vplyv hodnotových orientácií na proces inter-

kultúrneho a interpersonálneho kontaktu vo verbálnej rovine. Obsahovou náplňou bolo vypracovanie učebno-metodického komplexu vysokoškolských učebných textov, ktoré by zohľadňovali špecifiká interkultúrnej komunikácie medzi Rusmi a Slovákmi, čo sa v spolupráci s poprednými odborníkmi z univerzít v Česku, Poľsku a Rusku aj podarilo. Súčasťou projektu bolo okrem dvoch učebníc vydaných v roku 2020 a jednej učebnice vydané v roku 2021 aj zostavenie rusko-slovensko-anglického prekladovo-výkladového slovníka s lexikou z oblasti interkultúrnych štúdií a učebnice Základy lexikológie a lexikografie.

- **Cenu dekana za publikačnú činnosť zamestnanca fakulty za rok 2023 získali prof. PhDr. Ľubomír Plesník, DrSc., spolu s autorským kolektívom a doc. PhDr. Marián Žabenský, PhD.**

Profesor Plesník je s docentkou Marianou Čechovou, doktorkou Nikolou Danišovou-Bartoškovou, docentkou Simonou Klimkovou, docentom Zoltánom

Rédey(om) a doktorom Ľubomírom Gáborom autorom monografickej práce Výberový tematický tezaurus, ktorá v širokospektrálnom zábere sprostredkúva výsledky základného výskumu v oblasti autormi vytvorenej a domácou i zahraničnou vedeckou komunitou akceptovanej subdisciplíny „arctextuálna tematólogia“. Práca inovatívnym spôsobom rieši a syntetizuje teoreticko-metodologické, typologické a interpretačné

problémy literárnej vedy, estetiky, umenovedy s presahom k ďalším humanitným odborom. Parciálne problémové okruhy, ktoré rieši, boli počas prípravy Tezaura predložené na externú oponentúru formou 6 zahraničných i domácich vedeckých monografií a 48 štúdií publikovaných aj v renomovaných databázovaných periodikách. Ako mimoriadny počin je oceňovaná i v zahraničných a domácich recenziách. Samostatne publikovanou a posudzovateľmi akceptovanou súčasťou Tezaura je monografia docenta Martina Boszoráda Od Arcitextu k pop-textu (a vice versa).

Docent Žabenský publikoval vedeckú monografiu Archetypy a mozaiky historickej krajiny štruktúry ovplyvnenej baníctvom v okolí Nitrianskeho Pravna. Monografia je výstupom výskumu zameraného na nemecké minoritné spoločenstvo v okolí Nitrianskeho Pravna s akcentom na baníctvo. Ten bol realizovaný v rokoch 2018 až 2023, posledné tri roky podporený z projektu VEGA. K problematike baníctva ako kultúrneho fenoménu neboli doposiaľ v skúmanom území publikované žiadne informácie.

tvorených v spolupráci s prof. Mgr. Luciou Spálovou, PhD., na rôzne témy, napr. alkohol za volantom, bezpečnosť cyklistov, domáce násilie a i. Organizovali komunikačné nekomerčné kampane na zvýšenie povedomia na tému Ako úspešne komunikovať regionálny produkt (výrobok, službu, turistickú oblasť, lokálnu značku) na tuzemskom trhu a content marketingové videá pre sociálne siete Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy.

- **Cenu dekana za publikačnú činnosť doktoranda za rok 2023 získala doktorandka Mgr. Stanislava Blahová.**

Cenu získala za vedecký príspevok K dokladom hygieny na hrade Hrušov, publikovaný v zahraničnom databázovanom periodiku Archaeologia Historica. Práca sa na podklade nálezu parohovej ušnej lyžičky z hradu Hrušov zaoberá

Z tohto dôvodu bol v mnohých prípadoch realizovaný primárny výskum. Rozsahovo najviac informácií sa zameriava na jednotlivé povrchové a podpovrchové banské diela, ktoré boli znovuobjavené na základe archívneho výskumu, rozhovorov s informátormi, analýzy starých mapových diel a lidarových podkladov. Uvedená publikácia je obohatená desiatkami fotografií, náčrtov a grafických parciálnych analýz. Má všetky predpoklady stať sa citovaným dielom v kultúrnej geografii či histórii.

- **Cenu dekana za spoluprácu so študentskou komunitou za rok 2023 získali doc. PhDr. Margita Jágerová, PhD., a Mgr. Veronika Števcát Szabóová, PhD.**

Docentka Jágerová sa dlhodobo venuje práci so študentskou komunitou pri rozvíjaní voľnočasových aktivít, smerujúcich k prezentácii pracoviska a fakulty v celoslovenskom i medzinárodnom meradle. V roku 2018 iniciovala vznik Ženskej speváckej skupiny Ulijanky, ktorú tvoria študentky a absolventky študijného programu etnológia. Spája ich snaha poznávať a prakticky skúšať interpretáciu vokálnych prejavov tradičnej hudobnej kultúry Slovenska. V roku 2023 Ulijanky pod vedením docentky Jágerovej úspešne reprezentovali Filozofickú fakultu UKF v Nitre na viacerých folklórnych festivaloch a celoštátnych prehliadkach. Mimoriadne výsledky v oblasti práce so študentkami – členkami speváckej skupiny dosiahla v podobe série koncertných podujatí Obrázky zo Slovenska, založených na participácii so sláčikovým kvartetom

Spectrum Quartett pod vedením huslistu Jána Kružliaka ml. a s ľudovou hudbou Nogaband primáša Michala Nogu. Záznam jedného z koncertov 1. mája 2023 odvysielala verejnoprávna RTVS ako súčasť Galaprogramu Grand Prix Svetozára Stračinu. Doktorka Števcát Szabóová realizovala v roku 2023 so študentmi Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy viaceré aktivity. Spolu s Ministerstvom vnútra SR spolupracovali na komunikačnej kampani k výročiu Nežnej revolúcie. Hlavným cieľom bolo ukázať, že samozrejmosť nebola samozrejmosťou vždy. Ďalej to bola realizácia komunikačných kampaní a grafik pre Políciu SR, vy-

otážkou hygieny na stredovekých hradoch. Dopĺňa tak naše poznanie týkajúce sa každodenného života na hradoch. Doktorandka sa navyše dlhé roky venuje obnove a výskumu Hrušova, ktorý každoročne navštevuje veľké množstvo turistov.

Doc. Mgr. Dominik Repka, PhD.,
FF – prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť a doktorandské štúdium,
foto: Ing. Marián Mancír,
FF – Katedra žurnalistiky a nových médií, Mgr. Jozef Peniak, PhD.,
FF – Katedra masmediálnej komunikácie a reklamy, PaedDr. Peter Horváth,
FF – Dekanát

ŠTUDENTOV BAVILI AJ HORKÝŽE SLÍŽE

Univerzitný imatrikulačný ples opäť potvrdil svoje miesto medzi najvýznamnejšími podujatiami na univerzitnej pôde. Zabávalo sa na ňom zhruba tisíc hostí.

Univerzitný imatrikulačný ples UKF 2023 sa v priestoroch Agrokomplexu konal 23. novembra 2023, jeho hlavnými organizátormi boli Študentský parlament UKF v Nitre a samotná univerzita v spolupráci so Študentským centrom UKF. Podujatie, organizované v rámci ŠDNU 2023, bolo výnimočné nielen ako oficiálna uvítacia udalosť pre nových študentov, ale aj pre svoj nabitý program a vysoký štandard, ktorým sa ples stal jednou z najvýraznejších spoločenských udalostí v univerzitnom kalendári. Všetky fakulty univerzity sa stali hrdými partnermi plesu, čím prispeli k bohatej pestrosti programu a rozmanitosti účastníkov.

Univerzitný imatrikulačný ples UKF sa mohol pochváliť podporou zo strany osobností z radov UKF v Nitre. Medzi jeho významných návštevníkov a podporovateľov patrili rektor Libor Vozár, prorektorka Janka Duchovičová, prorektorka Martina Pavlíková či člen Správnej rady UKF Miroslav Tvrdoň. Ich prítomnosť na plesu zdôraznila vážnosť a dôležitosť tohto podujatia a zároveň poskytla študentom a účastníkom možnosť stretnúť sa s vedúcimi osobnosťami univerzitného prostredia. Za Fakultu prírodných vied a informatiky prišli ples

podporiť dekan fakulty František Petrovič, prodekan Martin Drlík a tajomníčka fakulty Martina Gregušová. Ich účasť svedčila o aktívnom zapojení fakulty do spoločenského života univerzity. Filozofickú fakultu reprezentovali dekan Martin Hetényi, prodekanka Daša Nováčiková a prodekan Patrik Petráš. Ich prítomnosť prispela k rozmanitosti a zastúpeniu rôznych akademických odvetví na plesu. Za

Fakultu stredoeurópskych štúdií prišli dekan Žofia Bárcziová a prodekanka Viktória Gergelyová, ktoré symbolizovali aktívny prínos tejto fakulty k univerzitnému spoločenstvu. Zástupcovia vedenia Pedagogickej fakulty a Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva sa na plesu nemohli zúčastniť z dôvodu pracovnej vyťaženia. Celková účasť predstaviteľov univerzity a fakúlt na Imatrikulačnom plesu UKF potvrdila silnú jednotu a spoluprácu v rámci univerzitného prostredia, zároveň posilňujúci pocit hrdosti a identity študentov a zamestnancov.

Hlavným hudobným lákadlom večera bolo vystúpenie slovenskej rockovej skupiny Horkýže Slíže, ktorá svojou energiou a nezameniteľným štýlom rozťancovala dav. Okrem toho ples obohatili aj DJ Roman, DJ M2 a DJ Spirit a skupina Follow, ktorí neustále udržiavali vysokú úroveň zábavy a tanečného rytmu.

Celkový počet účastníkov plesu sa vyšplhal na približne 1 000, čo svedčí

o jeho obľúbenosti medzi študentmi a zamestnancami univerzity. Atmosféra bola nabitá radosťou a pozitívnu energiou, čo vytvorilo nezabudnuteľné spomienky pre všetkých prítomných.

Univerzitný imatrikulačný ples UKF 2023 definitívne potvrdil svoje miesto medzi najvýznamnejšími podujatiami na univerzitnej pôde. Organizátori, partneri a účastníci môžu s hrdosťou povedať, že ich snaha a angažovanosť vytvorila jedinečný zážitok, ktorý bude dlho rezonovať v myšliach všetkých zúčastnených.

Študentský parlament UKF,
foto: FB ŠP UKF

CENA NSK PRE DOCENTA JÁNA TIRPÁKA

Vysokoškolského pedagóga z UKF kraj ocenil za zásluhy v oblasti archeológie, vedy, výskumu a vzdelávania a za reprezentáciu NSK na Slovensku i v zahraničí.

V Koncertnej sále Župného domu sa 13. novembra 2023 uskutočnilo slávnostné udeľovanie Ceny Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) za rok 2022. Svoje najvyššie vyznamenanie NSK udeľuje osobám, ktoré obzvlášť významným spôsobom prispeli k rozvoju NSK, oboha-

tli ľudské poznanie a zaslúžili sa o rozvoj priateľstva medzi národmi a regiónmi sveta. Ceny osobnostiam odovzdal predseda NSK Branislav Becík.

Ceny NSK si tento rok prevzali významné osobnosti z oblasti vysokého školstva, zdravotníctva a umenia. Jednou

z nich bol aj doc. RNDr. Ján Tirpák, CSC., vysokoškolský pedagóg na Univerzite Konštantína Filozofa, vedec, výskumník, archeológ a publicista. Cenu NSK dostal za zásluhy v oblasti archeológie, vedy, výskumu a vzdelávania a za reprezentáciu NSK na Slovensku i v zahraničí.

Doc. RNDr. Ján Tirpák, CSC., je bývalým zamestnancom našej univerzity, pôsobil na niekdajšom Gemologickom ústave FPVaI UKF v Nitre, neskôr bol pracovníkom Katedry geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja Fakulty prírodných vied a informatiky UKF. Ako pedagóg sa zaoberal geovednými disciplínami a metódami terénneho ne- deštruktívneho archeologického výskumu, v rámci vedeckého pôsobenia sa venoval geofyzikálnym metódam v archeológii.

Ako riešiteľ a spoluriešiteľ sa podieľal na viacerých významných domácich aj zahraničných vedeckých projektoch, bol účastníkom zahraničných archeologických expedícií v Maďarsku, Bulharsku, Rumunsku, Rakúsku, Francúzsku, Belgicku, Kuvajte a iných krajinách. Je autorom dvoch monografií, spoluautorom ďalších dvoch, napísal tiež vysokoškolskú učebnicu a v spoluautorstve aj učebné texty. Vďaka svojim odborným schopnostiam, pedagogickej a vedeckej erudícii, projektom, publikáciám a odborným príspevkom je známym odborníkom doma i v zahraničí.

Podľa informácií z unsk.sk
spracovala Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: archív NSK

OCENILI NAŠU ABSOLVENTKU

Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2023 už tradične vyvrcholil odovzdávaním ocenení Cena za vedu a techniku. Slávnostný galavečer pri príležitosti odovzdávania ocenení sa uskutočnil 10. novembra 2023 v priestoroch Incheba Expo v Bratislave. Sme radi, že v kategórii Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov ocenenie získala aj absolventka FPVaI RNDr. Andrea Svoradová, PhD. Doktorka Svoradová na FPVaI ukončila bakalárske (2012) aj magisterské (2014) štúdium v študijnom programe biológia. V roku 2019 absolvovala rigoróznú skúšku a získala titul RNDr. v študijnom programe

biológia a v roku 2019 úspešne ukončila doktorandské štúdium v študijnom programe molekulárna biológia. V súčasnosti RNDr. Andrea Svoradová, PhD., pracuje v Národnom poľnohospodárskom a potravinárskom centre – Výskumnom ústave živočíšnej výroby Nitra ako vedecko-výskumná pracovníčka. Ocenenie získala za vedecký prínos v oblasti poľnohospodárskych, živočíšnych biotechnológií a biomedicíny – ochranu biodiverzity kryouchovávaním spermii, embryonálnych, dospelých kmeňových buniek národných plemien zvierat.

Prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD.,
FPVaI – prodekan pre vedu
a výskum,
foto: tyzdenvedy.sk, cvtisr.sk

TÝŽDEŇ VEDY A TECHNIKY S PODUJATAMI UKF

Každoročne býva Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre partnerom Týždňa vedy a techniky na Slovensku. Do podujatia, ktoré malo svoj jubilejný 20. ročník, sa zapojila aj v dňoch 6. – 12. novembra 2023. V rámci TVaT 2023 na UKF pripravili zamestnanci, študenti a externí partneri až 81 vedeckých a umeleckých podujatí, určených odbornej i laickej verejnosti, žiakom základných škôl, študentom stredných i vysokých škôl. Oslovili ich zaujímavé prednášky, od-

borné semináre, konferencie, workshopy, diskusie, prezentácie, prehliadky odborných laboratórií, exkurzie, súťaže či premietanie filmov.

TVaT 2023 zorganizovalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Centrum vedecko-technických informácií SR a Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti.

Prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD.,
prorektorka pre vedeckovýskumnú
činnosť

PREDNÁŠKA O PLASTOCH ŠKOLÁKOV ZAUJALA

Plasty v sebe obsahujú mnoho látok, ktoré negatívne pôsobia v ľudskom tele. Východiskom je snaha čo najviac znížiť konzum ako taký, vrátane spotreby plastov.

V rámci Týždňa vedy a techniky na UKF pracovníci Katedry zoológie a antropológie FPVaI UKF pripravili podujatie Môžu plasty zmeniť človeka? Uskutočnilo sa 7. novembra 2023 na katedre na Nábřeží mládeže 91. Na prednáške, ktorú viedla doc. Ing. Ida Petrovičová, PhD., sa zúčastnilo 39 žiakov základnej školy.

Ako prednášajúca uviedla, bola milo prekvapená, ako účastníci podujatie vnímali. Aj napriek faktu, že publikum tvorili žiaci vo veku 12 – 13 rokov pred absolvovaním biológie pre 2. stupeň, vedeli reagovať na otázky a počas prednášky sa aktívne pýtali, keďže s problematikou znečistenia plastmi sú ľudia konfrontovaní každý deň.

Na prednáške sa žiaci dozvedeli informácie, po ktorých sa už na plasty nebudú pozeráť tak, ako predtým. Hoci sú v rámci predmetov vyučovaných na ZŠ oboznámení s problematikou separovania a recyklácie plastov, informácie o chemickom zložení a nebezpečnosti plastov pre prírodu a zdravie boli pre nich nové.

Plasty v sebe obsahujú mnoho látok, ktoré negatívne pôsobia v ľudskom tele. „Do plastov sa s cieľom vylepšiť ich fyzikálno-chemické vlastnosti počas výroby pridávajú viaceré aditíva, ktoré majú závažné pôsobenie na ľudský organizmus. Medzi

takéto látky patria ftaláty či bisfenoly, ktoré patria do skupiny endokrinných disruptorov. Látka, ktoré napodobňujú prirodzené hormóny, spôsobujú narušenie rovnováhy hormonálneho systému a ich nepriaznivé pôsobenie sa môže prejavovať na narušení homeostázy organizmu – v reprodukčnej sústave, nervovej sústave, v imunitnom systéme,“ vysvetľuje doc. Ing. Ida Petrovičová, PhD.

„K expozícii dochádza ingesciou cez tráviacu sústavu, inhaláciou, dermálnym kontaktom či intravenózne. Tieto látky sú ubikvitné - všade prítomné, takže ich môžeme nájsť v bežných produktoch dennej spotreby. Keďže ide o látky lipofilné, naj-

deme ich v potravinách obsahujúcich tuk, ako sú napríklad nátierky, krájané syry, maslá, používajú sa aj ako detergenty vône, takže sú prítomné takmer vo všetkej kozmetike či vlhčených obrúskoch. Potvrdila sa nám asociácia zvýšenej expo-

zície s používaním fit lopty či konzumáciou horúceho nápoja, potraviny z plastovej nádoby. Ftaláty sa vďaka faktu, že nie sú v štruktúre plastu viazané kovalentnou väzbou, jednoducho uvoľňujú nielen do organizmu, ale do všetkých zložiek prostredia – vody, pôdy aj vzduchu.“

Keďže samotnú výrobu plastov bežný človek nevie ovplyvniť, východiskom z tejto situácie je podľa doc. Petrovičovej čo najviac znížiť konzum ako taký, vrátane spotreby plastov. Snažiť sa používať iné alternatívy – bioplasty či plasty bez škodlivých aditív (plasticizer free), ktoré sú zatiaľ považované za „nezávažné“.

Problemátiku, ktorú žiakom prezentovala prednáška, sa vo fyziologicko-analytickom laboratóriu na Katedre zoológie a antropológie FPVaI UKF venuje tím

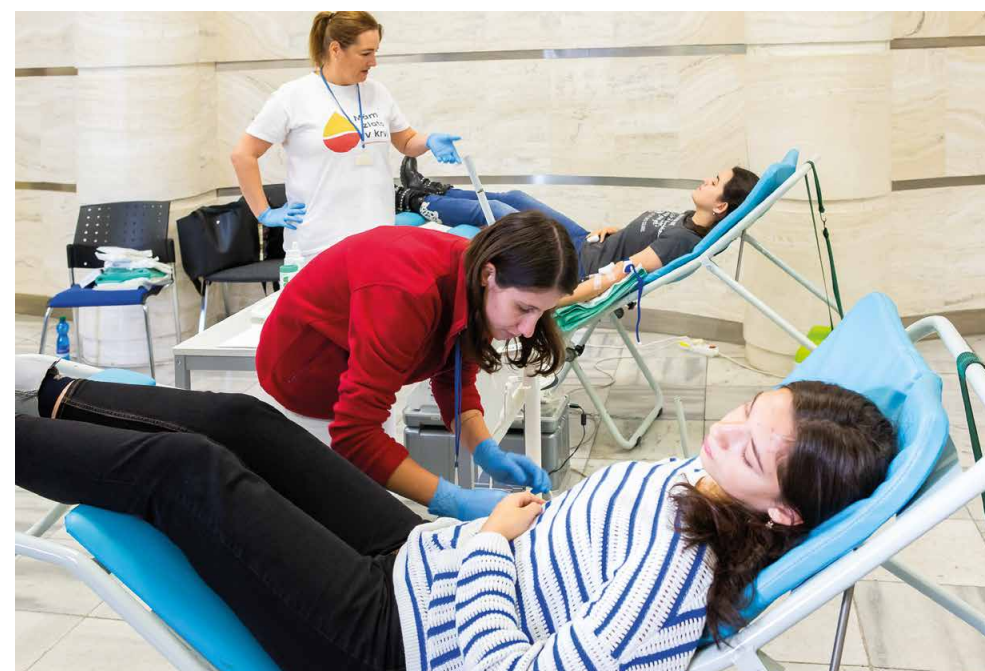
v zložení doc. Ing. Ida Petrovičová, PhD., RNDr. Branislav Kolena, PhD., Mgr. Miroslava Nagyová, PhD., Mgr. Henrieta Hlisková, PhD., a Michaela Földešiová. Konkrétne sa zaoberajú biomonitoringom ftalátov v ľudskom organizme. Realizujú:

- biomonitoring 19 metabolitov ftalátov v moči prostredníctvom metódy ftalátov validovanej medzinárodne akceptovateľnými certifikátmi kontroly kvality analýz v German External Quality Assessment Scheme pre toxikologické analýzy v biologickom materiáli a v rámci celoeurópskeho testovania kvality analýz Interlaboratory Comparison Investigations (ICI)/ External Quality Assurance Schemes (EQUAS);

- posúdenie environmentálnej expozície a toxicity ftalátov v rôznych typoch pracovného a výučbového prostredia s diferentným environmentálnym zaťažením, vekovým a pohlavným zložením z rozličných geografických a socio-ekonomických oblastí z územia Slovenskej republiky. Infraštruktúra laboratória a vedecké výstupy pracovníkov laboratória v podobe biomonitorovacích štúdií ftalátov prezentujú mieru expozície obyvateľstva SR týmito polutantmi.

Spracovala: Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Mgr. Kristína Valachyová

ŠTUDENSKÉ DNI NITRIANSKYCH UNIVERZÍT

pečovali Katedra ošetrovateľstva Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva (FSVaZ) UKF a Národná transfúzna služba (NTS) v Nitre. Darovať krv mohli dobrovoľníci z radov zamestnancov, študentov univerzity i verejnosti. Prví darcovia sa vo vestibule hlavnej budovy UKF objavili už krátko po 8. h, venovali sa im odborní pracovníci NTS Nitra a za UKF prváci a tretíaci bakalárskeho štúdia ošetrovateľstva pod odborným dohľadom PhDr. Miroslavy Líškovej, PhD., a PhDr. Eriky Krištofovej, PhD., z Katedry ošetrovateľstva FSVaZ UKF v Nitre.

Tento ročník Univerzitnej kvapky krvi bol úspešný. Ako nás informovala koordinátorka mobilných odberov z NTS Nitra Mgr. Lýdia Tábiová, na akciu prišlo o dosť viac ľudí, ako po minulých ročníkoch – až 61 darcov. „Z nich krv mohlo darovať 45 ľudí, ostatní boli z rôznych dôvodov z darovania vylúčení. Zo 45 darcov bolo až 30 prvodarcov,“ skonštatovala Mgr. Tábiová s tým, že krv od 1 darcu môže pomôcť až 3 ľuďom.

Úspešnosť akcie potvrdila aj PhDr. Miroslava Líšková, PhD., z Katedry ošetrovateľstva FSVaZ UKF. „Už počas prvej poldruha hodiny trvania podujatia sme mali v procese darovania krvi zaevidovaných 25 darcov. Hodnotíme to veľmi pozitívne, krv darovali zamestnanci i študenti školy, ale aj ľudia z verejnosti, medzi nimi napríklad aj stredoškolskí študenti, ktorí prišli na Deň otvorených dverí UKF a zaujímali sa o štúdium ošetrovateľstva,“ povedala PhDr. Miroslava Líšková, PhD.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko

UNIVERZITNÁ KVAPKA KRVI

**Na podujatie prišlo až 61 darcov,
z nich krv mohlo darovať 45 ľudí.**

Študentské dni nitrianskych univerzít (ŠDNU) 2023 ponúkli pestrú paletu podujatí pre rôzne vekové i záujmové kategórie. Konali sa v dňoch 6. – 24. novembra 2023, svoje sily v nich ako organizátori spojili UKF v Nitre – Študentský parlament UKF a SPU v Nitre spolu s Mestom Nitra, NSK a ďalšími partnermi. Jedným z prvých podujatí bol Hoke-

jový zápas UKF vs. SPU, nechýbal Večerný beh Nitrou, ďalšie športové zápasy a súťaže, kvízy, prezentácie, workshopy, besedy, čítačky, výstavy a koncerty, podujatia venované zdravému životnému štýlu, zábave a iné akcie.

Jedným z podujatí ŠDNU 2023 bola tradične aj Univerzitná kvapka krvi. Na pôde UKF ju 14. novembra 2023 zabez-

REKTOR UKF OCENIL 12 VÝNIMOČNÝCH ŠTUDENTOV

Študentov za ich aktivity, úspechy a výnimočné výsledky navrhli na ocenenie Rektorát UKF a fakulty. Za vynikajúce štúdium a reprezentáciu školy im poďakovali rektor univerzity a prorektorka pre vzdelávanie.

Tradičnou súčasťou Študentských dní nitrianskych univerzít je oceňovanie úspešných študentov Univerzity Konštantína Filozofa, ktorí sa zaslúžili o šírenie jej dobrého mena a jej reprezentáciu doma i v zahraničí úspechmi v študijnej oblasti, v oblasti vedy, umenia, športu či kultúry, za aktivity v rámci akademických orgánov, študentských organizácií a združení UKF, za aktívnu činnosť v rámci celorepublikových orgánov zameraných na vysokoškolské vzdelávanie či zdravotníctvo aj za aktivity v prospech medzinárodnej študentskej komunity.

NOMINOVALI REKTORÁT AJ FAKULTY

Oceňovanie sa pri príležitosti 17. novembra – Dňa boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodného dňa študentstva – uskutočnilo 21. novembra 2023. Úspešných študentov školy na slávnostnom akte prijali rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., prorektorka pre vzdelávanie UKF prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., a manažér Študentského centra UKF Mgr. Miroslav Tvrdlík, PhD. Po slávnostnom otvorení prof. Jana Duchovičová postupne predstavila ocenených

študentov, ich aktivity a úspechy, dosiahnuté najmä v uplynulom roku 2022, ktorých za výnimočné výsledky navrhli na ocenenie Rektorát UKF a jednotlivé fakulty UKF. Okrem uznania, ktoré si ocenení študenti prevzali z rúk rektora UKF prof. Libora Vozára, získali aj mimoriadne štipendium a vecné ceny.

Ocenení boli títo úspešní a aktívni študenti školy:

- Navrhnutí za Rektorát UKF - Mgr. Lucia Spodniaková, tretiačka doktorandského štúdia v študijnom programe environmentalistika; Bc. Sofia Marcinkechová, druháčka magisterského štúdia v študijnom programe marketingová komunikácia a reklama; Bc. Thi Lan Anh Dao, druháčka magisterského štúdia v študijnom programe marketingová komunikácia a reklama.
- Navrhnutí Filozofickou fakultou UKF - Mgr. Kristián Vrabel, druhák doktorandského štúdia v študijnom programe teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr; Bc. Dávid Mikula, druhák magisterského štúdia v študijnom programe učiteľstvo románskych jazykov a literatúr a náboženskej výchovy; Mgr. Patrik Lekeš, tretiak doktorandského štúdia v študijnom programe teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr.
- Navrhnutí Fakultou prírodných vied a informatiky UKF - Mgr. Silvia Haringová, tretiačka doktorandského štúdia v študijnom programe teória

vučovania matematiky; Mgr. Barbora Loncová, štvrtáčka doktorandského štúdia v študijnom programe molekulárna biológia.

- Navrhnutí Fakultou sociálnych vied a zdravotníctva UKF - Jozef Rác, tretiak bakalárskeho štúdia v študijnom programe ošetrovateľstvo.
- Navrhnutí Pedagogickou fakultou UKF - Bc. Nikola Molnárová, prváčka magisterského štúdia v študijnom programe učiteľstvo telesnej výchovy a pedagogiky; Bc. Ladislav Medvec, DiS. art., druhák magisterského štúdia v študijnom programe učiteľstvo hudobného umenia.
- Navrhnutí Fakultou stredoeurópskych štúdií - Kitti Tóthová, tretiač-

za to. „Chcem vám poďakovať za štúdium, za reprezentáciu našej školy a prajem vám úspešné ukončenie štúdia a veľa úspechov v živote,“ zaželel študentom s tým, aby v rámci svojich možností využili aj študijné či stážové ponuky programu Erasmus+.

NEFORMÁLNA DISKUSIA

Prítomným študentom sa prihovorela aj prof. Jana Duchovičová. „Keďže som prorektorkou pre vzdelávanie, hlavne strážim plnenie minimálnych kritérií. Keď ich niekto výrazne prekračuje, alebo dosahuje mimoriadne úspechy, je to veľmi cenné,“ skonštatovala prof. Duchovičová a zároveň oceneným zaželela, aby nestratili entuziazmus do štúdia i života, aby dosahovali také výsledky, ktoré sú naozaj nadpriemerné a ktoré ich osobnosť odhaľujú v širokom zornom poli.

„Váš osobný záber je veľmi veľký, venujete sa vede, kultúre, umeniu, športu, práci s ľuďmi, sú to úžasné veci. A nech robíte akúkoľvek oblasť, ak ju robíte naplno a dosahujete maximálne výsledky, je to vynikajúce pre vás, ale aj pre celú spoločnosť. A ja vám preto naozaj ďakujem a teším sa, že práve Študentské dni nitrianskych univerzít vytvárajú priestor nielen pre zábavu, ale aj pre ocenenie mimoriadnych študentov,“ uzavrela profesorka Jana Duchovičová.

Podujatie ukončila neformálna diskusia so študentmi, v ktorej vedeniu univerzity poďakovali za ocenenie svojich aktivít a výsledkov štúdia a zároveň prezradili svoje motivácie k štúdiu zvolených študijných programov i to, ako prežívajú svoje dosiahnuté úspechy.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko

ka študijného programu predškolská a elementárna pedagogika s vyučovacím jazykom maďarským.

POĎAKOVAL IM REKTOR UKF

Po odovzdaní uznaní sa oceneným študentom prihovorel rektor UKF prof. Libor Vozár. Pripomenul dátum 17. novembra, ktorý je tradíciou i príležitosťou, kedy rektor univerzity prijíma aktívnych a šikovných študentov s výnimočnými úspechmi. Priblížil im svoje prežívanie 17. novembra v roku 1989 na univerzite.

„Bol som o máličko starší ako vy. Tešili sme sa na prichádzajúcu zmenu a podporovali sme ju. Prežívali sme vtedy príjemnú atmosféru, lebo rok 1989 priniesol nielen toľko deklarovanú de-

mokraciu, ale aj kvalitatívnu zmenu v živote spoločnosti. A ja som veľmi rád, že som mal možnosť na začiatku svojej kariéry tak trochu aj sám osobne prispieť k tomu, že sme niekam napredovali – ako univerzita aj ako spoločnosť,“ zamyslel sa prof. Libor Vozár.

Zdôraznil, ako je veľmi dôležité, aby mladí ľudia do všetkého dávali svoje srdce a oduševnenie, aby bojovali za svoje ideály. „Chcel by som vám zaželeť, aby ste mali srdce vždy na správnom mieste, aby ste mysleli aj na ľudí okolo vás a aby ste si našli dobré miesto v spoločnosti. Želám vám, aby ste v osobnom živote boli spokojní, aby ste sa presadili a aby vyniklo všetko to dobré, čo je vo vás.“ Oceneným študentom rektor UKF pripomenul, že sú na prahu svojho profesijného života. Poprial im silu žiť a pracovať tak, aby keď sa raz obzrú za seba, mohli si povedať, že to stálo

ÚSPECHY UNIVERZITY V MEDZINÁRODNEJ SIETI EMT

V prísnom výbere Katedra translatológie FF UKF uspela už po tretíkrát – a to ako jediná na Slovensku.

Medzinárodnú sieť najkvalitnejších magisterských prekladateľských programov v Európe zriadilo v roku 2011 Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre preklad, s cieľom podporiť vzdelávanie prekladateľov v Európe na čo najvyššej úrovni a posilniť začlenenie mladých jazykových špecialistov na trhu práce.

V prísnom výbere, ktorý posudzuje kvalitu vzdelávania, odbornosť a zručnosti pedagógov v odbore, prepojenie vzdelávania s praxou a uplatniteľnosť absolventov v odbore, nitrianski translatológovia uspeli už po tretíkrát – a to ako jediní na Slovensku. Dostalo sa im príležitosti spolupráce s kolegami z viac ako 70 európskych univerzít, ktoré poskytujú vzdelávanie v oblasti prekladu a tlmočenia na najvyššej úrovni.

Silnú pozíciu KTR FF UKF v Nitre v EMT (European Master's in Translation) taktiež dokladuje zvolenie doc. Emílie Perez, PhD., do Výkonnej rady tejto prestížnej siete, ako aj jej poverenie zostavením a vedením pracovnej skupiny zameranej na vzdelávanie v oblasti audiovizuálneho

prekladu a zabezpečovania prístupnosti obsahu a informácií, do ktorej aktivít sa zapojilo až 31 členov z 13 európskych krajín. Členovia katedry sa aktívne zapojili i do činností ďalších pracovných skupín, primárne v spojitosti s oblasťami úzko spätými s problematikou migrácie a krízovej komunikácie, s aktívnou participáciou v oblasti vzdelávania komunitných tlmočníkov. Naše členstvo v EMT bolo okrem iného východiskom pre participáciu na významnom medzinárodnom projekte Mental HEALTH 4 ALL: Development and implementation of a digital platform for the promotion of access to mental healthcare for low language proficient third-country nationals in Europe, financovaného z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu Európskej komisie a na KTR FF UKF v Nitre vedeného doc. Soňou Hodákovou, PhD. Popri príležitostných prameniach z intenzívnej celoeurópskej spolupráce na úrovni výskumu, vzdelávania a praxe, ktoré majú pozitívny vplyv na kvalitu a aktuálnosť diela na katedre, prináša EMT študentom

i členom katedry aj ďalšie benefity. Prístup k inovatívnym metodikám, profesijným prekladateľským softvérom, zaujímavým výskumným či vzdelávacím iniciatívam, mobilitám pre študentov, ako aj k najaktuálnejším informáciám o trendoch v prekladateľskej a tlmočnickej profesii – to všetko posúva pracovisko i jeho študentov vpred.

Popri tom, čo prináša členstvo katedry v sieti EMT študentom v rámci výučby, možno spomenúť aj viaceré možnosti zoznámenia sa s prostredím prekladu a tlmočenia na najvyššej úrovni priamo v Bruseli. Výnimočnej príležitosti osobne navštíviť najprestížnejšie európske prekladové podujatie Translating Europe Forum (#2023TEF) sa tentoraz dostalo úspešnej študentke katedry Lívii Kodajovej, ktorá po úspešnej nominácii zavítala priamo do priestorov Európskej komisie. Priamo na podujatí #2023TEF, ktorého sa zúčastnilo vyše 400 predstaviteľov prekladateľského sveta z celej Európy, tak mohla stretnúť top osobnosti medzinárodného prekladateľského trhu, profesie a vzdelávania. Túto skúsenosť hodnotí Lívia nasledovne:

„Účasť na #TEF2023 bola pre mňa jedinečnou skúsenosťou a odniesla som si z nej množstvo postrehov, rád a inšpirácie – či už z pútavých hlavných prednášok, početných panelových diskusií, ale aj od ďalších študentov, s ktorými sme sa vzájomne podporovali v hľadaní správnych zastávok metra a tiež v boji proti daždivému bruselskému počasiu. Počas nezabudnuteľných troch dní v Bruseli som mala možnosť spoznať skvelých ľudí, viesť diskusie o výskumoch na rôznych európskych univerzitách a budúcnosti prekladateľstva či zúčastniť sa stretnutia s generálnym riaditeľom DGT Európskej komisie. Za túto úžasnú príležitosť ďakujem najmä vedúcej našej katedry doc. Emílii Perez, PhD., ktorá mi ju umožnila svojou nomináciou.“

Právo používať značku a logo EMT je signálom, že poskytujeme kvalitné, medzinárodne uznávané vzdelávanie, čím naši absolventi získavajú výhodu v uplatňovaní sa na medzinárodnom trhu práce. Zdokonaľovať naše študijné programy a pripravovať našich študentov a študentky na realitu budúcej profesie sa nám darí vďaka intenzívnej práci celého kolektívu Katedry translatológie FF UKF, aktívnej celoeurópskej spolupráci, ale aj vďaka silným partnerstvám s prekladateľským trhom a profesiou doma i v zahraničí, ktorým za túto možnosť chceme poďakovať.

Doc. Emília Perez, PhD.,
doc. Soňa Hodáková, PhD.,
doc. Andrej Zahorák, PhD.,
Mgr. Lívia Kodajová,
FF – Katedra translatológie,
foto: #2023TEF, #EMTnet

FAKULTA STREDOEURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ OSLÁVILA 20 ROKOV

Na Jubilejnom vianočnom koncerte, ktorý sa uskutočnil 13. decembra 2023 v Koncertnej sále Župného domu v Nitre, si Fakulta stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre pripomenula 20. výročie svojho založenia. Impozantná koncertná sála poskytla dôstojné prostredie pre slávnostný koncert, na ktorom vystúpil Maďarský spevácky zbor pri Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Koncert sa začal slávnostnými prejavmi dekanke fakulty Dr. habil. PaedDr. Žofie Bárcziovej, PhD., a rektora univerzity prof. RNDr. Libora Vozára,

CSc. Následne sa slova – či skôr melódie – ujal spevácky zbor. Slávnostná udalosť skončila spoločným spevom publika a zboru, čo bolo bezpochyby najdôjlivejšou časťou večera. Jubilejný vianočný koncert bol nielen hudobným sviatkom, ale aj podujatím budujúcim akademickú komunitu a dôstojnou oslavou 20. výročia existencie Fakulty stredoeurópskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Mgr. Viktória Gergelyová, PhD.,
FSŠ - prodekan pre medzinárodné
vzťahy a rozvoj, foto: Mátyás Csáky

ŠTUDENSKÉ DNI NITRIANSKÝCH UNIVERZÍT

KONFRONTÁCIE AKO SYMBIÓZA UMENÍ

Jubilejný 20. ročník podujatia ponúkol spoločnú výstavu akademického maliara Jozefa Dobiša a sochára Mgr. art. Petra Bartu a hudobné koncerty významných interpretov.

Nitrianska Synagóga sa od 20. do 24. novembra 2023 stala dejiskom jubilejného 20. ročníka festivalu umení Konfrontácie, ktorý bol súčasťou programu Študentských dní nitrianskych univerzít 2023. Záštitu nad festivalom, ktorý návštevníkom ponúka symbiózu rôznych druhov umení, prevzal dekan PF UKF doc. PaedDr. Gábor Pintes, PhD.

Podujatie 20. novembra uviedla vernisáž výstavy Rozhovor/Dialogue, v ktorej svoje diela predstavili akademický maliar Jozef Dobiš a sochár Mgr. art. Peter Barta. Kurátorkou výstavy bola doc. PhDr. Adriana Réčka, PhD., prodekan PF UKF. Festival otvorila jeho dramaturgička Mgr. Alena Čierna, PhD., vedúca Katedry hudby PF UKF. Ako povedala, 20. ročník festivalu nezostal nič dlhý predchádzajúcim ročníkom. „Jeho výnimočnosť vidím vo viacerých aspektoch. Návštevníkov poteší dramaturgia, ktorá pozostáva jednak z diel veľmi známych, príťažlivých, a na druhej strane v premiérach prezentuje aj novín-

ky slovenských skladateľov. Nesporným lákadlom je premiéra diela Faust od Petra Ebena – je to skladba pre organ a recitáciu a v našom ponímaní je obohatená o pohybové scénické stvárnenie v podaní tanečnej skupiny Fusion v zaujímavej choreografii Zuzany Hubinskej,“ predstavila program festivalu Mgr. Alena Čierna, PhD.

Festival, ktorý pripravili OZ Konfrontácie a Katedra hudby PF UKF v Nitre, z verejných zdrojov podporili Mesto Nitra, Hudobný fond, NSK a Fond na podporu umenia.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: autorka

UKF NA VEĽTRHOCH A VÝSTAVÁCH O VZDELÁVANÍ

Informácie sú kľúčové. To vedia aj študenti, ktorí si hľadajú vhodnú vysokú školu, preto naša univerzita nechýba na podujatiach zameraných na pomaturitné vzdelávanie.

Svoje popredné miesto medzi slovenskými univerzitami UKF v Nitre potvrdzuje aj pravidelnou účasťou na výstavách a veľtrhoch vzdelávania. Jej kvalita, renomé a rozmanitosť študijných programov priťahujú návštevníkov týchto podujatí s tým, aby čo najviac zistili nielen o ponuke štúdia na všetkých fakultách, ale aj o príležitostiach v rámci zahraničných mobilit, o možnostiach ubytovania či pestrom študentskom živote.

GAUDEAMUS – AKADEMIA BRATISLAVA

V roku 2023 sa naša univerzita predstavila na viacerých výstavách a veľtrhoch zameraných na vzdelávanie. V dňoch 10. – 12. októbra 2023 sa zúčastnila na Európskom veľtrhu pomaturitného a celoživotného vzdelávania Gaudeamus – Akadémia Bratislava 2023. S prezentáciou o našej univerzite a vzdelávaní na nej v Pedagogickom centre vystúpila prorektorka pre vzdelávanie UKF prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD.

Veľtrh na výstavisku Incheba Expo Bratislava priniesol ponuku až 408 univerzít, vysokých škôl, fakúlt a iných vzdelávacích inštitúcií zo SR a ďalších 17 krajín. Študenti si mohli vybrať z viac ako 7-tisíc študijných programov, vypočuli si

prednášky, prezentácie, využili poradenský servis i testovacie centrum. Celková návštevnosť veľtrhu Gaudeamus - Akadémia Bratislava bola podľa organizátora - spoločnosť MP-Soft, a. s. - 11 843 študentov a 280 pedagógov. Podľa jej informácií sú u študentov najžiadanejšími oblasťami vzdelávania ekonómia a manažment, ekologické a environmentálne vedy, médiálne a komunikačné štúdiá, sociálna práca, učiteľstvo a psychológia.

Počas prvých dvoch dní veľtrhu prebehlo 1. ročník súťaže o najlepšiu expozíciu veľtrhu. Hodnotených bolo 14 expozícií prihlásených vystavovateľov, bol medzi nimi aj stánok našej školy. UKF v Nitre získala pekné 9. miesto, pričom vyššie priečky obsadili vysoké školy a univerzity v Česku a 2 najväčšie VŠ v Bratislave.

KAM NA VYSOKÚ ROADSHOW

UKF v Nitre sa prezentovala aj na výstave Kam na vysokú Roadshow 2023/24 - konkrétne v mestách Prešov a Banská Bystrica. Podujatie v 7 mestách SR organizuje Národné kariérne centrum (NKC) v Trnave. Podľa údajov zo záverečnej správy NKC sa výstavy v Prešove 18. októbra 2023 zúčastnilo 1 843 návštevníkov, zastúpených bolo 35 stredných škôl. Spolu 1 530 návštevníkov a 38 stredných škôl je bilancia výstavy v Banskej Bystrici, ktorá sa konala 24. októbra 2023. Celkovo výstavu Kam na vysokú Roadshow 2023/24 vo všetkých mestách navštívilo 11 469 záujemcov, účasť na výstave malo 262 stredných škôl.

GAUDEAMUS SLOVAKIA NITRA A REGIÓN KOŠICE

Naša univerzita nechýbala ani na európskom veľtrhu pomaturitného a celoživotného vzdelávania Gaudeamus Slovakia Nitra 2023, ktorý sa konal 14. a 15. novembra na výstavisku Agrokomplex Nitra. Veľtrh návštevníkom ponúkol 307 univerzít, vysokých škôl, fakúlt a iných vzdelávacích inštitúcií, študenti si mohli vybrať z viac ako 5 500 študijných programov. Okrem tuzemských boli na veľtrhu zastúpené aj univerzity a vysoké školy z ďalších 16 krajín. Záujemcovia mohli absolvovať 22 prednášok vystavujúcich škôl, mohli využiť testovacie centrum a poradenský servis.

Gaudeamus je najväčšia séria veľtrhov vzdelávania v Slovenskej a Českej republike. Veľtrhy majú 29-ročnú tradíciu a každoročne prebiehajú v Brne, Prahe, Nitre a Bratislave. V roku 2023 sa navyše konal aj nový veľtrh Gaudeamus Región Košice (27. a 28. novembra 2023 v Kulturparku), kde, samozrejme, bol aj informačný stánok našej univerzity. Na veľtrhu sa podľa organizátora - spoločnosti MP-Soft, a. s. - predstavilo 132 univerzít, vysokých škôl, fakúlt a iných vzdelávacích inštitúcií. Študenti si mohli vybrať z viac ako 5 500 študijných programov. Popri domácich univerzitách tu boli zastúpené aj vzdelávacie inštitúcie z 13 ďalších krajín. Celková návštevnosť Gaudeamu Región Košice 2023 bola 1 814 študentov a 47 pedagógov.

- R -,
foto: archív UKF,
archív NKC Trnava

INFORMAČNÝ ERASMUS+ SEMINÁR ZAUJAL

Študenti si vypočuli príklady dobrej praxe v zahraničí, ktoré z absolvovaných Erasmus+ stáží prezentovali študenti Filozofickej fakulty a Pedagogickej fakulty UKF.

Program Erasmus+, vlajková loď medzi vzdelávacími projektmi EÚ, sa dlhodobo radí medzi najobľúbenejšie výmenné programy v Európe. Program je známy a propagovaný aj v mnohých krajinách mimo nej, keďže poskytuje čoraz širšie možnosti realizácie mobilit v zahraničí.

Oddelenie pre medzinárodné vzťahy UKF zorganizovalo 22. novembra 2023 v Aule Magna UKF informačný seminár programu Erasmus+, ktorého sa zúčastnilo takmer 400 študentov zo všetkých piatich fakúlt UKF. Na úvod sa im prihovorila prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., a výkonný riaditeľ Slovenskej akademickej asociácie pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC) Ing. Jozef Detko, ktorý prijal pozvanie prorektorky a navštívil UKF.

Študenti si vypočuli príklady dobrej praxe v zahraničí, ktoré v rámci absolvovanej Erasmus+ stáže vo Valencii

minára, k dispozícii sú všetky krajiny EÚ a 6 ďalších (Nórsko, Island, Lichtenštajnsko, Turecko, Severné Macedónsko a Srbsko) s tým, že vycestovať môže akýkoľvek denný alebo externý študent bakalárskeho, magisterského a doktorandského stupňa (na mobilitu štúdium alebo stáž),

(Španielsko) prezentovali študentky Filozofickej fakulty UKF Bc. Edita Bugata a Bc. Petra Ožvaldíková a študenti Pedagogickej fakulty UKF Bc. Dominik Sochor a Emília Gaidos, ktorí absolvovali Erasmus+ stáž v Malage (Španielsko) a v Prahe. Ako odznelo počas informačného se-

minára, k dispozícii sú všetky krajiny EÚ a 6 ďalších (Nórsko, Island, Lichtenštajnsko, Turecko, Severné Macedónsko a Srbsko) s tým, že vycestovať môže akýkoľvek denný alebo externý študent bakalárskeho, magisterského a doktorandského stupňa (na mobilitu štúdium alebo stáž),

bilitu vrátane ďalších navýšení grantu na stáž, pre študentov s nedostatkom príležitostí, špeciálneho grantu pre ŤZP a na cestovný grant, resp. príspevok na zelené cestovné v prípade využitia ekologickejšieho dopravného prostriedku pre cestovanie na mobilitu. Na záver sa študenti dozvedeli, ako sa môžu prihlásiť na mobilitu a aké dokumenty musia predložiť.

Seminár bol veľmi inšpiratívny a hneď po jeho skončení študenti prejavili živý záujem o odborné konzultácie s OMV UKF ohľadom mobilit Erasmus+. Poďakovanie patrí všetkým dekanom fakúlt a fakultným Erasmus+ koordinátorom (prodekanom pre zahraničné vzťahy), ktorí sa podieľali na organizačnom zabezpečení Erasmus+ informačného seminára pre študentov UKF v súčin-

nosti s inštitucionálnou koordinátorkou programu Erasmus+ (prorektorkou pre medzinárodné vzťahy) a Oddelením pre medzinárodné vzťahy.

R – Oddelenie pre medzinárodné vzťahy, foto: Lubo Balko

NA VÝSTAVU S MOBILOM

Španielska výstava na pôde UKF je na tom správnom mieste. Štúdium španielčiny na našej univerzite ponúka v rámci Slovenska dlhodobo najstabilnejší garančný základ a má vybudovanú silnú tradíciu kvality vyučovania.

Osobnosť Alfonza X., jeho život a dielo, prezentovala interaktívna panelová výstava, ktorú na pôde UKF v Nitre otvorili 11. decembra 2023. Pripravila ju univerzita v spolupráci s Veľvyslanectvom Španielska na Slovensku. V priestoroch školy bola pre záujemcov z radov akademickej obce i verejnosti prístupná do 29. februára 2024.

VZDELANÝ PANOVNÍK A VIZIONÁR

Hostom sa na vernisáži prihovorela moderátorka podujatia – prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD. Privítala rektora UKF v Nitre prof. RNDr. Libora Vozára, CSc., a pána Joaquína Támara Espota, radcu pre vzdelávanie z Veľvyslanectva Španielska na Slovensku, ktorého na slávnostnú udalosť vo svojom zastúpení nominovala pani veľvyslankyňa J. E. Lorea Arribalzaga Ceballos. Osobitne privítala riaditeľa nitrianskej firmy Gestamp Ing. Borisa Demu, ktorý podporil Filozofickú fakultu UKF finančným darom na rozvoj výučby španielskeho jazyka a kultúry. Rovnako na vernisáži uvítala členov vedenia univerzity, dekanov, prodekanov fakúlt, členov pedagogického zboru UKF v Nitre, študentov a ďalších hostí.

„Táto interaktívna výstava zachytáva veľkú časť života Alfonza X. Múdrehu, panovníka považovaného za jedného z najväčších vizionárov v dejinách Španielska. Zameraním sa na jeho vzťah ku Galícii výstava podčiarkuje úlohu Svätajakubskej cesty ako nosného piliera pri budovaní náboženskej a kultúrnej identity Európy, vrátane trasy z Košíc do Bratislavy, a to práve počas šesťmesačného predsedníctva Španielska v Rade Európskej únie,“ uviedla v príhovore prorektorka doc. Martina Pavlíková.

Z NITRY DO BARCELONY

V roku 2021 sme si pripomenuli 800. výročie narodenia Alfonza X., kráľa Kastílie, Leónu a Galície (1221 – 1284). Pri tejto príležitosti Regionálny úrad radcu pre galicijskú kultúru pripravil projekt „Alfonz X. a Galícia“ prostredníctvom výstavného príbehu, ktorý na desiatkach panelov ponúka flexibilnú a multidisciplinárnu trasu s piatimi tematickými blokmi. Pre správne pochopenie obsahu výstavy sú na paneloch umiestnené QR kódy, ktoré odkazujú na webový priestor s umiestnenými recitovanými textami, hudbou a informáciami v rôznych jazykoch, vrátane slovenčiny.

Prvá časť výstavy zobrazuje postavu Alfonza X. v jeho najľudskejšej podobe. Druhý blok je venovaný životu a osobným konfliktom panovníka. Tretí blok predstavuje dielňu, v ktorej sa do popre-

dia dostávajú rukopisy a miniatúry a zobrazuje jeho vedecké, historické a kultúrne dielo. Štvrtý priestor je venovaný hudbe a stredovekým hudobným nástrojom. Výstavu uzatvárajú Cantigas de Santa María spojené s Galíciou a panovníkovým záujmom o astrológiu a astronómiu.

„Od svojho otvorenia v Univerzitnom kostole v Santiagu de Compostela putovala výstava do niekoľkých krajín, naposledy sa z pôdy Univerzity Komenského v Bratislave presunula do Nitry na UKF, odkiaľ poputuje do Barcelony,“ uviedla doc. Martina Pavlíková. V tejto súvislosti zdôraznila skutočnosť, že so

španielskou kultúrou súvisí aj štúdium španielskeho jazyka. Filozofická fakulta UKF v Nitre ponúka možnosti štúdia španielskeho jazyka na Katedre romanistiky a germanistiky. Štúdium učiteľstva španielskeho jazyka sa aktuálne blíži k svojmu 30. výročiu, pričom už 5 rokov sa španielčina vyučuje aj v rámci študijného programu translatológia. „V rámci Slovenska ponúka štúdium španielčiny na UKF dlhodobo najstabilnejší garančný základ, má vybudovanú svoju tradíciu kvality vyučovania a ukazuje aj vysokú kompatibilitu predmetov so španielskymi programami,“ dodala prorektorka doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD.

Na záver zdôraznila, že transport výstavy a jej inštalácia v priestoroch UKF boli finančne nákladné. Poďakovala preto dekanovi Filozofickej fakulty UKF prof. PhDr. Martinovi Hetényimu, PhD., vedúcej Katedry romanistiky a germanistiky FF prof. PaedDr. Eve Stranovskej, PhD.,

mieste, lebo už ako pani prorektorka pre zahraničné vzťahy spomínala, na našej škole sa vzdeláva vyše 90 študentov po španielsky – či už v učiteľstve, translatológii alebo kulturológii. Španielska sekcia je aj na nitrianskom Párovskom gymnáziu, ktoré produkuje pomerne veľa študentov schopných študovať a komunikovať v španielskom jazyku,“ dodal prof. Libor Vozár.

SILNÉ A TRVALÉ SPOJENIE

Veľmi peknou slovenčinou sa návštevníkom prihovorel radca pre vzdelávanie z Veľvyslanectva Španielska na Slovensku Joaquín Támara Espot. „Streťavame sa obklopení umením a históriou v súvislosti s jednou z najvýznamnejších historických osobností Španielska – Alfonsom X. Jeho vzťah k regiónu Galícia nám umožňuje podčiarknuť význam cesty sv. Jakuba pri náboženskej a kultúrnej výstavbe Európy, práve v roku španielskeho predsedníctva v Rade Európskej únie,“ uviedol Joaquín Támara Espot.

Pripomenul, že reformy Alfonza X. v oblasti práva inšpirovali k vytvoreniu komunálnej a mestskej štruktúry na Pyrenejskom polostrove ešte pred oficiálnym vznikom Španielska ako štátu. Alfonso X. zjednotil komunálne právo a dal podnet na normatívne reformy, ktoré trvali až do 19. storočia. Zároveň bol mecenášom umenia, podnietil vznik poetického slovníka Cantigas de Santa María a udržiaval literárne a osobné vzťahy s vtedajšími galicijskými trubadúrami, zaslúžil sa tiež o vznik Školy prekladateľov v Toledu. Od roku 1939 nesie meno Alfonza X. občiansky rád, ktorým ministerstvo školstva Španielska oceňuje jednotlivcov za zásluhy v oblasti vzdelávania, vedy, kultúry a výučby v Španielsku. „Otvárať túto výstavu v mene Consello de Cultura Galega a jej predsedníčky Rosario Álvarez na UKF v Nitre, ktorej sme vďační za poskytnutie priestorov a záštitu nad výstavou, je dôvodom k najväčšej spokojnosti. Pred 33 rokmi Nitra a Španielsko otvorením bilingválnej sekcie Santiaga Ramón y Cajala na Párovskom gymnáziu spečatili dohodu o španielčine a španielskej kultúre. Dokonca presne pred oficiálnym vznikom Slovenskej republiky a presne v najstaršom meste Slovenska. Odvtedy študenti v Nitre udržiavajú silné a trvalé spojenie so španielskou kultúrou a španielskym svetom,“ uzavrel Joaquín Támara Espot.

riaditeľovi firmy Gestamp Ing. Borisovi Demovi a Veľvyslanectvu Španielskeho kráľovstva za to, že sa finančne podieľali na úhrade týchto nákladov.

PRE ŽIAKOV, ŠTUDENTOV I VEREJNOSŤ

Hostom sa prihovorel rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Libor Vozár, CSc. Ako povedal, veľmi ho potešilo, že tento španielsky kráľ získal prívlastok Múdry. „Je sympatické, že Španielsko sa hlási k svojim panovníkom a dodnes ich označuje za Múdrych. Verím, že všetci tí naši kolegovia alebo študenti, ktorí vedia po španielsky, sa na paneloch niečo múdre dočítajú,“ povedal rektor UKF Libor Vozár.

Zároveň vyjadril radosť, že sa takáto aktivita sa na UKF uskutočňuje po dlhšom covidovom období a že sa naši študenti, ale aj žiaci stredných škôl i široká verejnosť môžu oboznámiť s touto výstavou. „Myslím si, že to „Španielsko“ je na pôde našej univerzity na správnom

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko

VYŠLA PUBLIKÁCIA K 30. VÝROČIU FPVAI

Publikácia je venovaná všetkým, ktorí stáli pri zrode fakulty, minulým, súčasným i budúcim študentom, jej pracovníkom a podporovateľom.

prof. RNDr. Lubomír Zelenický, CSc., a prof. RNDr. Libor Vozár, CSc. Účastníci stretnutia sa zhodli na potrebe vydávania tohto typu publikácií nielen pre zanechanie „stopy“ života fakulty pre ďalšie generácie, ale aj pre zachovanie dejinného pohľadu na stav fakulty v príslušnom období jej vývoja, ktorý je potrebné vnímať v dobovom kontexte. Spomínali na neľahké začiatky kreovania fakulty, významné udalosti v jej existencii, identifikovali dôležité rozhodnutia vedúcich osobností, ktoré zásadným spôsobom určili smerovanie fakulty. Nevyhli sa ani nostalgickým návratom v podobe osobných spomienok. Možno konštatovať, že fakulta za 30 rokov svojej existencie preukázala, že patrí medzi základné piliere univerzity, pričom nadviazala na dlhoročnú tradíciu prípravy učiteľov prírodovedných predmetov biológie, fyziky, geografie, chémie či matematiky, ktoré sa vyučovali už od začiatku vzniku Pedagogického inštitútu v Nitre v roku 1959. Kniha voľne nadväzuje na doteraz vydané

Informačne bohatá, vyše dvestostranová publikácia mapujúca doterajší vývoj Fakulty prírodných vied a informatiky UKF vyšla k 30. výročiu existencie tejto fakulty. Jej uvedenie do života sa uskutočnilo 13. decembra 2023 v prítomnosti dekana prof. RNDr. Františka Petroviča,

PhD., prodekana doc. Mgr. Martina Drlíka, PhD., prodekana doc. RNDr. Dušana Valla, PhD., ako aj spolueditorov RNDr. Hildy Kramárekovej, PhD., a prof. PaedDr. PhDr. RNDr. Martina Boltžiara, PhD. Vzácnymi hosťami boli doterajší dekan fakulty Dr. h. c. prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc.,

publikácie venované 10. a 20. výročiu fakulty z rokov 2003 a 2013. Podáva pohľad nielen do histórie a na prelomové obdobia, ale aj na úspechy – či už v pedagogickej a vedeckovýskumnej práci, ale aj v oblasti popularizácie a spolupráce s praxou. V závere sa venuje ďalšiemu smerovaniu fakulty v domácom i medzinárodnom akademickom prostredí. Osobitný zreteľ bol venovaný jednotlivým pracoviskám fakulty, ich historickým koreňom, personálnemu vývoju, ako aj pedagogickým, vedeckovýskumným či popularizačným aktivitám. Text je doplnený tabuľkami, grafmi i bohatou fotodokumentáciou, ktorá sprítomňuje históriu i súčasnosť. Grafickej stránky publikácie sa úspešne

zhostil Bc. Lubomír Balko. Publikácia je venovaná všetkým, ktorí stáli pri zrode fakulty, minulým, súčasným i budúcim študentom, jej pracovníkom a podporovateľom. K dispozícii je okrem fyzického výtlačku aj v elektronickej verzii na webovom sídle fakulty. Umožňuje informácie nielen využívať, ale aj aktualizovať či dopĺňať, a byť tak zdrojom informácií pre budúce bádanie.

Prof. PaedDr. PhDr.
RNDr. Martin Boltžiar, PhD.,
RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.,
FPVaI – Katedra geografie,
geoinformatiky a regionálneho rozvoja,
foto: Lubo Balko

BLAHOŽELÁME

KRÁSNE JUBILEUM PROFESORA ŠTEFANA HRAŠKU

Uznávaný pedagóg a vedec sa veľmi významne zaslúžil o etablovanie neučiteľského štúdia biológie na UKF, čoho výsledkom je akreditácia všetkých stupňov vzdelávania v tomto odbore, súčasne aj s možnosťou uskutočňovať habilitačné a inauguračné konanie.

V závere roka 2023 sme si pripomenuli životné jubileum 90 rokov profesora Fakulty prírodných vied a informatiky (FPVaI) UKF Dr. h. c. prof. Ing. Štefana Hrašku, DrSc. Patrí medzi neprehliadnuteľné osobnosti našej univerzity a spomínanej fakulty. Svoje významné vedecko-odborné a pedagogické skúsenosti začal na pracovisku UKF uplatňovať od roku 1994. Predtým pôsobil na vtedajšej VŠP v Nitre vo funkcii vedúceho Katedry šľachtenia a ochrany rastlín a prorektora a tiež na Výskumnom ústave rastlinnej výroby v Piešťanoch, kde bol riaditeľom. Profesor Štefan Hraška sa stal výraznou osobnosťou Katedry botaniky a genetiky FPVaI, uznávaným pedagógom a autoritou pre študentov a spolupracovníkov. S charakteristickým entuziazmom a osobným záujmom všetkých povzbudzoval k aktivitám, nábádal k spolupráci a otvorenosti vo vedecko-pedagogickom prostredí.

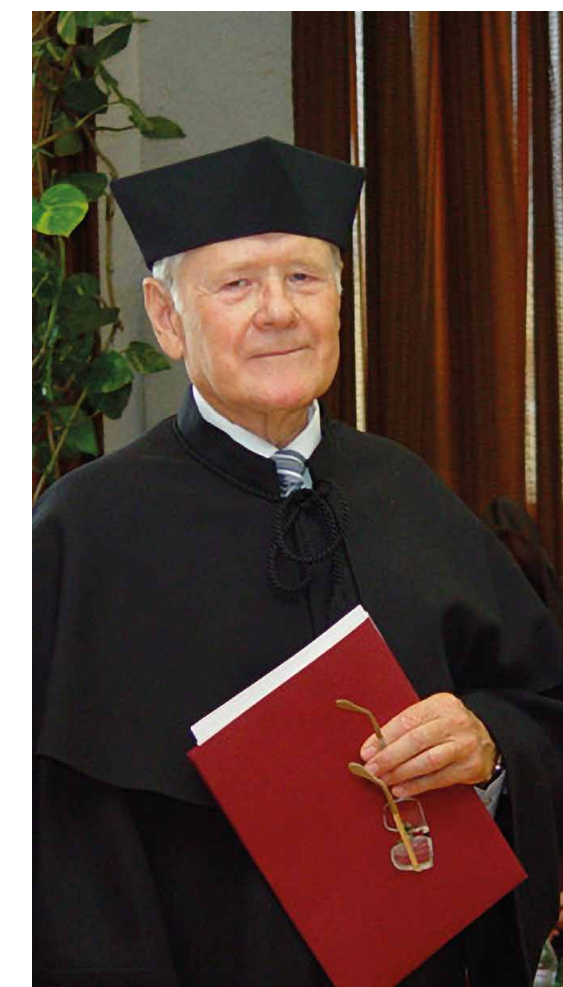
Sme nesmierne radi, že môžeme až do súčasnosti zdieľať skúsenosti, vedomosti, vedeckú erudíciu a prehľad prof. Hrašku. Veľmi významne sa zaslúžil o etablovanie neučiteľského štúdia

biológie na UKF v Nitre, čoho výsledkom je akreditácia všetkých stupňov vzdelávania v tomto odbore, súčasne aj s možnosťou uskutočňovať habilitačné a inauguračné konanie. Tým prispel aj vo funkcii predsedu habilitačných a inauguračných komisií ku kvalifikačnému rastu najmä mladých pracovníkov nielen našich biologických kateder, ale aj pracovníkov iných univerzít na Slovensku. Bol taktiež jeden z prvých iniciátorov rozvoja odbornej praxe študentov „neučiteľskej“ biológie na FPVaI, čo viedlo k rozvoju spolupráce s ústavmi SAV, ako aj s rezortnými ústavmi pôdohospodárskeho zamerania.

Mnohí sme mali tú česť byť účastní na spoločnej tvorbe učebných textov, monografií alebo vedeckých článkov a viacerí súčasní členovia pracoviska boli aj študentmi prof. Hrašku. Nebolo prekvapením, že jeho aktívne pôsobenie v rozvoji medzinárodnej spolupráce nezostalo bez povšimnutia a v roku 2012 mu bol v aule Pedagogickej univerzity v Krakove udelený čestný doktorát. Milou náhodou jeho jubilejného roka je aj skutočnosť, že v ankete Slovenka roka

2023 v kategórii zdravotníctvo bola nominovaná aj MUDr. Dagmar Kutnárová, PhD., ktorej školiteľom dizertačnej práce bol práve prof. Hraška.

Kolektív Katedry botaniky
a genetiky FPVaI,
foto: archív FPVaI

ZAŽILI UNIVERZITU NA VLASTNEJ KOŽI

O študijné programy sa na fakultách počas DOD UKF zaujímali stovky uchádzačov. Ocenili bohatý program i osobné stretnutia s pedagógmi, študentmi či absolventmi univerzity.

Jesenný Deň otvorených dverí UKF, ktorý sa na pôde univerzity a v sídlach jej piatich fakúlt konal 14. novembra 2023, naplnil očakávania návštevníkov nielen z Nitry a širšieho okolia, ale aj z rôznych kútov republiky. Po úvodných informáciách v hlavnej budove na Tr. A. Hlinku sa komplexné informácie ohľadom obsahu študijných programov či uplatnenia v praxi dozvedeli počas fakultných programov DOD 2023. Tie záujemcom ponúkli pestrú zmes prezentácií, workshopov, ukážok, diskusií a iných aktivít, prezentujúcich činnosť fakúlt, ich pracovísk a katedrií.

FAKULTA PRÍRODNÝCH VIED A INFORMATIKY

Ako uviedol doc. Mgr. Martin Drlík, PhD., prodekan pre vonkajšie vzťahy a rozvoj FPVal UKF, celouniverzitný DOD je tradičným podujatím, ktoré určitá skupina záujemcov stále očakáva a navštevuje. Tento rok sa prvýkrát konal paralelne s najväčším veľtrhom vzdelávania v regióne Gaudeamus Nitra, preto na Fakulte prírodných vied a informatiky UKF zaznamenali menšiu návštevnosť pracovísk ako zvyčajne, na druhej strane ich ale tešil záujem študentov o fakultu na veľtrhu.

„Návštevníkov DOD sme privítali na hlavnej chodbe, kde sme im prostredníctvom prehľadných posterov poskytli dôležité informácie o našich študijných programoch, priblížili výhody štúdia na našej fakulte, predstavili študentský život na univerzite a vysvetlili všetky nevyhnutné kroky potrebné k úspešnému podaniu prihlášky,“ hovorí doc. Martin Drlík.

Zájemcovia o štúdium sa potom presunuli na konkrétne pracoviská, kde si pre nich študenti a pracovníci pripravili aktivity a praktické ukážky prác súčasných študentov. Budúci študenti tak získali ucelenú predstavu o predmetoch, moderných technológiách, ktoré sa naučia ovládať, o experimentoch, ktoré budú realizovať, ako aj o odborných stážach

a svojom uplatnení v budúcnosti. Tradične najväčší bol záujem o aplikovanú informatiku, biológiu a učiteľstvo prírodných vied, matematiky alebo ekonómie v rôznych kombináciách.

„Súčasní maturanti získavajú informácie o možnostiach štúdia primárne z internetu a sociálnych sietí a na univerzitu si prídu po odpovede z prvej ruky na svoje otázky, chcú sa porozprávať priamo s našimi študentmi a učiteľmi a pozrieť si univerzitné priestory. Ich finálne rozhodnutie o štúdiu stále ovplyvňuje hlavne odporúčanie rodiny, učiteľov či spolužiakov,“ konštatuje doc. Mgr. Martin Drlík, PhD. „Je preto dôležitejšie ako kedykoľvek predtým zamerať sa cielene na informovanie týchto cieľových skupín o ponuke našich študijných programov, vyzdvihnúť prvky jedinečnosti štúdia na fakulte, systematicky zviditeľňovať dianie na univerzite a sústrediť sa na realizáciu série podujatí, ktoré oslovia širokú verejnosť a naučia budúcich potenciálnych

študentov opakovane navštevovať našu fakultu aj v iných obdobiach roka.“

FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED A ZDRAVOTNÍCTVA

Podľa informácií PhDr. Jozefíny Mešárošovej, PhD., prodekanke pre vzdelávanie FSVaZ UKF, na úvod záujemcov o štúdium na spoločnom stretnutí na pôde Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva privítali zástupcovia vedenia

katedry prof. PhDr. Michal Kozubík, PhD., na tému Profesia ľudskosti: sociálna práca a jej boj proti rasizmu, diskriminácii, opresii a xenofóbii. O štúdium na tejto katedre prejavilo záujem 25 účastníkov.

Program Katedry psychologických vied začala v aule prezentáciou programu psychológia vedúca katedry doc. PaedDr. PhDr. Marta Zaťková, PhD., zúčastnilo sa jej asi 50 záujemcov. Následne program Erasmus+ predstavila PaedDr. Erika Jurišová, PhD., a prezentácie študentiek, ktoré sa zúčastnili stáže či mobility v rámci všetkých študijných programov odboru psychológia, ktoré fakulta ponúka. Počas prezentácií prebiehala diskusia. Poslednou časťou programu bolo otvorené kolo otázok a odpovedí, ktoré zastrešovali doktorandky katedry Mgr. Kuviková, Mgr. Lukačková a Mgr. Marková. Počas 4 hodín sa po poschodí Katedry psychologických vied „premllelo“ asi 70 záujemcov - predstavili im chod štúdia, aktivity a možnosti, ktoré fakulta ponúka, či napr. asociáciu SAŠAP.

Katedra ošetrovateľstva si pripravila prezentáciu o štúdiu, ktoré spolu s vlastnými skúsenosťami zo štúdia, praxe aj z pobytov v programe Erasmus+ prezentovali študentky 2. a 3. ročníka. Bližšie informácie k prijímacím podmienkam a štúdiu poskytla PhDr. Ľuboslava Pavlová, PhD. Pod vedením doc. PhDr. Andrey Solgajovej, PhD., demonštrovali študentky ošetrovanie pacienta prostredníctvom simulačného modelu a používanie ďalších modelov pre nácvik zručností, ktoré si mohli zájemcovia sami vyskúšať.

O štúdiu na Katedre ošetrovateľstva prejavilo záujem približne 80 - 100 účastníkov.

Prezentácia programu na Katedre klinických disciplín a urgentnej medicíny prebiehala formou workshopov v odbornej učebni - „sanitke“ so zameraním na kardiopulmonálnu resuscitáciu u dospelých s použitím AED, u detí či na prvú pomoc pri dusení cudzím telesom. Zároveň prebiehala prezentácia študijného programu UZS študentmi 2. ročníka a ukážky riešenia akútnych stavov na simulačnej figuríne. Organizačne DOD zabezpečovali členovia KKDaUM PhDr. Monika Mankovecká, PhD., MPH, PhDr. Dana Brázdilová, PhD., a Bc. Marianna Paliková. O úspešnú prezentáciu programu sa pričínili študenti 2. ročníka. O štúdiu na Katedre klinických disciplín a urgentnej starostlivosti prejavilo záujem zhruba 120 účastníkov.

ventov, prijímacom konaní, štipendiách a mobilitách. Fakultnej prezentácie sa aktívne zúčastnili aj zástupcovia študentskej organizácie JUGYIK a záujemcom poskytli informácie o študentskom živote na UKF z prvej ruky. „V rámci diskusie sme hovorili o možnostiach ubytovania v študentských domovoch, ale návštevníci DOD sa zaujímali aj o termíny prijímacieho konania a uplatnenie absolventov našich študijných programov. Vo vstupnej hale fakulty mali jednotlivé pracoviská pripravené stánky, kde mohli mladí ľudia diskutovať priamo so študentmi fakulty bez prítomnosti pedagógov,“ povedal RNDr. Ladislav Szekeres, PhD.

Pracoviská FSŠ sa prezentovali v dvoch kolách. Zabezpečili ich zohraté tímy pedagógov a študentov. Zájemcovia mohli od nich získať podrobné informácie o študijných programoch, pred-

FAKULTA STREDOEURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ

Počas novembrového DOD na UKF sa záujemcom o štúdium otvorila aj Fakulta stredoeurópskych štúdií UKF a jej pracoviská. Fakultnú prezentáciu v maďarskom jazyku zabezpečil RNDr. Ladislav Szekeres, PhD., prodekan pre vzdelávanie FSŠ UKF.

V rámci fakultnej prezentácie bola predstavená univerzita aj fakulta. Zájemcovia získali informácie o rozdieloch medzi SŠ a VŠ štúdiom, študijných programoch fakulty, uplatnení absol-

metoch, študentskom i kultúrnom živote v meste Nitra, odbornej a pedagogickej praxi, mobilitách, možnostiach uplatnenia absolventov v praxi a školských a mimoškolských aktivitách. „Dňa otvorených dverí na Fakulte stredoeurópskych štúdií UKF sa zúčastnilo približne 100 záujemcov. Je potešujúce, že s mnohými z nich sme sa stretli už pred DOD na veľtrhoch vzdelávania,“ dodal prodekan FSŠ.

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Bohatý program pre uchádzačov pripravila aj Filozofická fakulta UKF v Nitre, ktorá má vo vzdelávaní v humanitných odboroch tradíciu viac ako 60 rokov. Fakulta patrí na UKF k najväčším a v rámci

a doktorandi jednotlivých katedier. „Najväčší záujem mali uchádzači o štúdium študijných programov predškolská a elementárna pedagogika, špeciálna pedagogika, výchovateľstvo a manažment vzdelávania, ale taktiež o programy učiteľstvo anglického jazyka, hudby, pedagogiky a psychológie. Otázky uchádzačov smerovali najmä k možnostiam kombinovania učiteľských študijných programov, k podmienkam prijatia na štúdium, obsahu prijímacích skúšok, ale i k výške poplatku v prípade externého štúdia,“ hovorí prodekan pre vzdelávanie PF UKF doc. PaedDr. Lívia Fenyvesiová, PhD.

„Uchádzači pozitívne hodnotili možnosť zúčastniť sa workshopov, ale i možnosť nahliadnuť na vyučovanie, keďže na fakulte reálne prebiehala výučba. Rovnako kladne hodnotili rozhovory so študentmi a vyučujúcimi, ústretovosť a komplexne poskytnuté potrebné informácie.“ Súčasťou programu DOD na PF bola i vernisáž interaktívnej multimediál-

fakúlt humanitného zamerania je druhou najväčšou na Slovensku.

„Naša fakulta poskytuje širokú paletu jednodborových či medziodborových študijných programov v odboroch filológia, filozofia, historické vedy, mediálne a komunikačné štúdiá, politické vedy či vedy o umení a kultúre. Samozrejmo súčasťou ponuky štúdiá sú učiteľské študijné programy - Filozofická fakulta ponúka 10 predmetov, ktoré je možné nakombinovať si ľubovoľne buď v rámci FF UKF, alebo aj s ponukou predmetov iných fakúlt UKF, keďže učiteľské štúdium sa v absolútnej väčšine predmetov študuje ako dvojkombinácia zvolených aprobačných predmetov,“ vysvetlil prodekan pre vzdelávanie FF UKF Mgr. Patrik Petráš, PhD.

Fakulta počas jesenného DOD UKF 2023 využila možnosť prezentovať svoje študijné programy, ale aj možnosti, ktoré fakulta ponúka študentom v rámci mimoštudijných aktivít. Filozofická fakulta UKF a jej jednotlivé katedry a ústavy si pripravili prezentácie, prehliadky, ukážky, workshopy, besedy či diskusie, kde sa uchádzači dozvedeli, ako sa žije a študuje v Nitre, čo im FF UKF ponúka v rámci štúdiá i študentských podujatí.

„Mohli si vyskúšať tlmočnicke kabínky, titulkovanie, zúčastniť sa na seminári kreatívneho písania, pozrieť si technické vybavenie našich archeológov či archeologické nálezy i historické zbrane. Takisto mali možnosť navštíviť interaktívne laboratórium Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy,“ pokračuje Mgr. Patrik Petráš, PhD. „Tešíme sa veľkému

záujmu zo strany uchádzačov. Rovnako sa tešíme, že mnoho záujemcov prichádza z roka na rok zorientovanejších a pýtajú sa už veľa konkrétností o študijnom programe, ktorý sa rozhodli študovať.“

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Záujemcom o štúdium sa na Pedagogickej fakulte UKF počas DOD úvodným slovom prihovoril dekan fakulty doc. PaedDr. Gábor Pintes, PhD. V priestoroch foyer fakulty mali všetky katedry pripravené informačné stánky, v ktorých informácie o študijných programoch a možnostiach štúdiá poskytovali učelia

nej prezentácie študentských prác ART LABORATORY, ktorú pripravila Katedra výtvarnej tvorby a výchovy PF UKF. Kurátorom výstavy, o ktorú bol medzi uchádzačmi veľký záujem, bol doc. Mgr. Jozef Baus. „Počas tohto jesenného DOD sme v porovnaní s predchádzajúcimi ročníkmi DOD zaznamenali nižší počet záujemcov, čo pripisujeme faktu, že paralelne s DOD na fakulte prebiehal i veľtrh vzdelávania Gaudeamus Nitra,“ uzavrela doc. Lívia Fenyvesiová.

Spracovala: Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko
a FF UKF

ČESTNÝ DOKTORÁT PROFESORovi TOMÁŠovi KOZÍKovi

Je jednou z osobností, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o kreovanie a medzinárodne akceptované etablovanie našej univerzity.

spracovania keramických materiálov). Titul docenta mu udelili na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (odbor Fyzika kondenzovaných látok a akustiky), kde bol inaugurovaný aj za profesora (odbor Elektrotechnológie a materiály).

Roky 1978 – 1988 boli prvým obdobím jeho pôsobenia na UKF v Nitre, najprv ako interného a neskôr ako externého pedagóga Katedry fyziky vtedy ešte Pedagogickej fakulty v Nitre. Druhé obdobie jeho pôsobenia na UKF sa datuje od roku 1990 až do jeho odchodu

Doc. PaedDr. Jana Depešová, PhD., vedúca Katedry techniky a informačných technológií PF UKF, spolu s doc. PaedDr. Vierou Tomkovou, PhD., v zastúpení prof. Ing. Tomáša Kozíka, DrSc., prevzali 7. decembra 2023 od prof. Dr. hab. Piotra Boreka, rektora Pedagogickej univerzity národnej komisie pre vzdelávanie v Krakove diplom. Ním senát Pedagogickej univerzity rozhodnutím z 20. marca 2023 udelil prof. Ing. Tomášovi Kozíkovi, DrSc., titul čestného doktora univerzity (Dr. h. c.). Čestný doktorát mu bol udelený za mimoriadne významné vedecké a pedagogické výsledky jeho práce, za nezvyčajne rozsiahlu organizačnú činnosť a úzku spoluprácu s Pedagogickou univerzitou národnej komisie pre vzdelávanie v Krakove.

Prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc., je medzinárodne uznávanou osobnosťou. Významnou mierou prispel k rozvoju technického vzdelávania na Slovensku i napriek skutočnosti, že nie je absolventom klasického vzdelávania v oblasti pedagogických vied.

Vysokoškolské vzdelanie získal na Elektrotechnickej fakulte Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (odbor Fyzika pevných látok), titul philosophiae doctor (PhD.) mu bol udelený na základe obhajoby dizertačnej práce na Fyzikálnom ústave Slovenskej akadémie vied (odbor Fyzika pevných látok) a vedeckú hodnosť doctor scientiarum (DrSc.) získal na Akadémii ozbrojených síl SR generála M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši (odbor Technológie

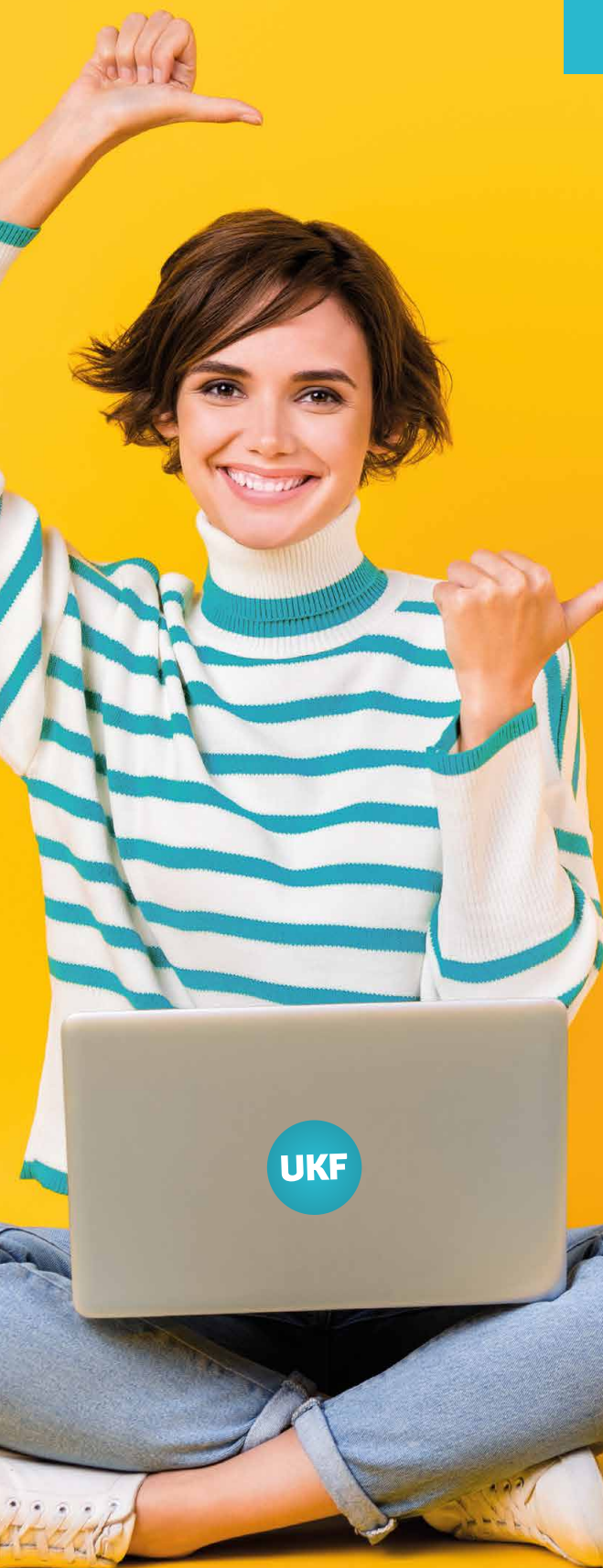
do dôchodku. Počas neho zastával rôzne posty - najprv pedagóga katedry, potom vedúceho Katedry techniky a informačných technológií, následne sa stal prodekanom Pedagogickej fakulty, potom prvým dekanom Pedagogickej fakulty UKF v Nitre a následne prorektorom univerzity. Je nesporné jednou z osobností, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o kreovanie a medzinárodne akceptované etablovanie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Prof. PaedDr. Alena Hašková, CSC.,
PF – Katedra techniky
a informačných technológií,
foto: archív prof. PaedDr. Aleny
Haškovej, PhD., PF – KTTT

UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA
V NITRE

MESTO MLADÝCH A UKF V NITRE ČAKAJÚ AJ NA TEBA

FAKULTA PRÍRODNÝCH VIED A INFORMATIKY

www.fpvai.ukf.sk

uvíta študentov, ktorí si chcú prehĺbiť vedomosti v matematike, fyzike, informatike, zaujíma ich svet chemických laboratórií, geografia, biológia, ekológia a environmentalistika, majú záujem stať sa učiteľom ekonomických alebo prírodovedných predmetov či vedeckým pracovníkom v oblasti prírodných vied.

FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED A ZDRAVOTNÍCTVA

www.fsvaz.ukf.sk

ponúka vzdelávanie v odboroch sociálnych a zdravotníckych vied s cieľom pripraviť pre prax odborníkov pre sféru sociálnych, poradenských, výchovných a zdravotných služieb. Študijné programy sú zamerané na psychológiu, sociálnu prácu, ošetrovatelstvo či urgentnú zdravotnú starostlivosť.

FAKULTA STREDOEURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ

www.fss.ukf.sk

sa orientuje na vzdelávanie učiteľov pre školy s vyučovacím jazykom maďarským, cestovný ruch, manažment regionálneho cestovného ruchu, stredoeurópske areálové štúdiá či prekladateľstvo a tlmočníctvo. Osloví najmä študentov, ktorých zaujíma problematika dejín a kultúr národov strednej Európy.

AKTUÁLNA PONUKA ŠTÚDIA

[www.ukf.sk/prijimacie-konanie/
aktualna-ponuka-studia](http://www.ukf.sk/prijimacie-konanie/aktualna-ponuka-studia)

facebook.com/ukfvnitra
instagram.com/ukfnitra

FILOZOFICKÁ FAKULTA

www.ff.ukf.sk

sa zameriava na humanitné, spoločenské a filologické vedy. Pripravuje odborníkov v špecifických odboroch vedy, kultúry, médií, umenia, histórie, verejnej správy a vysokokvalifikovaných odborníkov pre tlmočníctvo a prekladateľstvo. Zabezpečuje tiež prípravu pedagógov pre 2. stupeň základných škôl, stredné a vysoké školy.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

www.pf.ukf.sk

a jej študijné programy sú orientované na učiteľstvo pre materské školy, prvý stupeň základných škôl, učiteľstvo rôznych predmetov s možnosťou ich vzájomného kombinovania s predmetmi na iných fakultách univerzity, špeciálnu pedagogiku, sociálnu pedagogiku, vychovávateľstvo a manažment vzdelávania, vzdelávanie dospelých a bezpečnosť práce a poradenstvo, či šport alebo učiteľstvo hudobného umenia a výtvarnú edukáciu.

DÔLEŽITÉ TERMÍNY

TERMÍNY PODÁVANIA PRIHLÁŠOK – 1. KOLO

Bakalárske štúdium - do 31. 3. 2024
Magisterské štúdium - do 30. 4. 2024
Doktorandské štúdium - do 31. 5. 2024

Adresa: Univerzita Konštantína
Filozofa v Nitre, Tr. A. Hlinku 1,
949 01 Nitra, Slovensko

WWW.UKF.SK